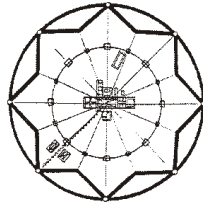
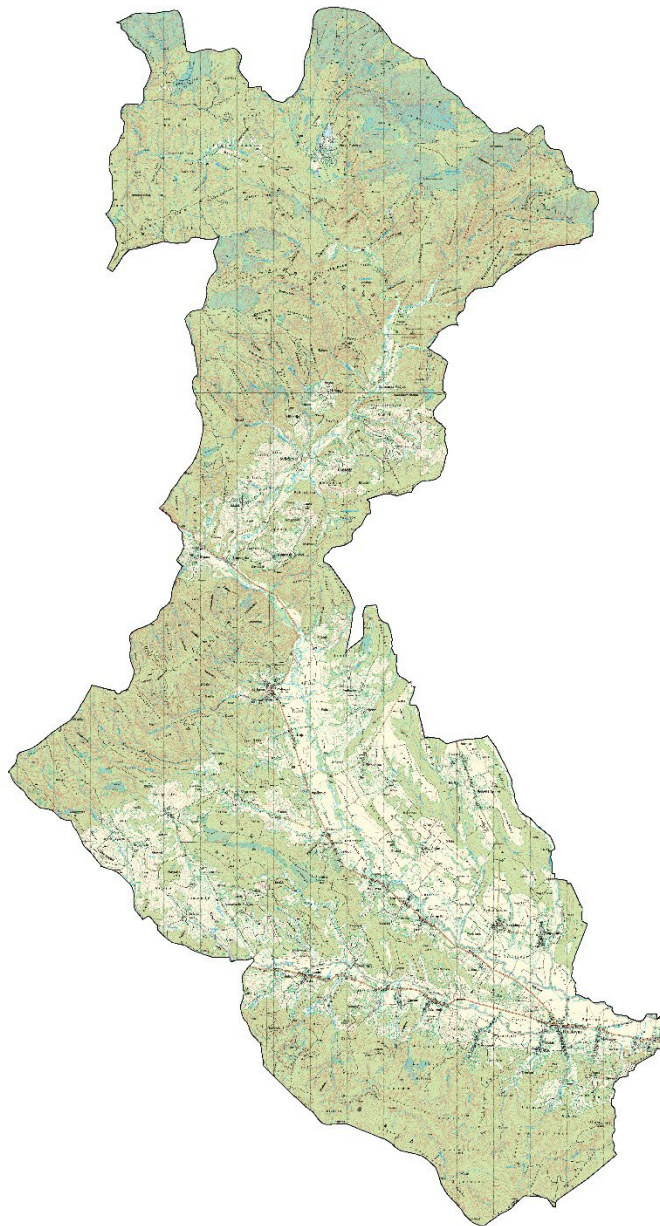

Zavod za prostorno uređenje
Požeško-slavonske županije

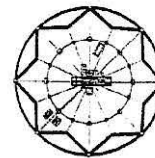
**IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU
OPĆINE BRESTOVAC**
za razdoblje 2017. – 2021. godine

Brestovac - Požega, svibanj 2023.g.

JAVNA USTANOVA
**Zavod za prostorno uređenje
Požeško-slavonske županije**

Županijska 7, 34 000 Požega, HR
tel:(+385)034/290-222

Klasa: 350-01/21-05/7
Urbroj: 2177-01-3-1-22-8
Požega, 24. svibanj 2023.g.

**IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU
OPĆINE BRESTOVAC
za razdoblje 2017. – 2021. godine**

Nositelj izrade:

OPĆINA BRESTOVAC

Načelnik Općine Brestovac:

ZDRAVKO MANDIĆ, ing.el.

Izrađivač Izvješća:

**ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE**

Ravnatelj Zavoda:

MLADENKO SOLDO, mag.ing.aedif.

Odgovorni voditelj izrade:

RENATA MADUNIĆ-HAJEK, mag.ing.arch

RENATA MADUNIĆ-HAJEK
mag.ing.arch.
VLASTENA ARHITEKTURA
URBANISTICA
A-U 8

Stručni tim na izradi Izvješća:

MLADENKO SOLDO, mag.ing.aedif.

RENATA MADUNIĆ-HAJEK, mag.ing.arch.

GORDANA BOBAN, mag.ing.arch.

DAVOR ŠARIĆ, mag.ing.techn.lign.

MARIJA FRANJIĆ, bacc.admin.publ.

DRAGICA OBRADOVIĆ, bacc.ing.aedif.

TIHOMIR BAHORA, bacc.ing.aedif

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE
POŽEGA

14. 05. 2015.	
Org. j.	
Pril.	Vrij.

REPUBLIKA HRVATSKA
JAVNI BILJEŽNIK
Brekalo Ante
Požega, Dragutina Lermana 6

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

MBS:

050045767

OIB:

83287538636

NAZIV:

1 Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije

SJEDIŠTE/ADRESA:

1 Požega (Grad Požega)
Županijska 7

PRAVNI OBLIK:

1 ustanova

DJELATNOSTI:

- 3 * - Izrada odnosno koordinacija izrade i praćenja provedbe prostornih planova područne (regionalne) razine
- 3 * - Izrada izvješća o stanju u prostoru
- 3 * - Vodenje informacijskog sustava prostornog uređenja i upravlja njime u okviru njegovih ovlasti
- 3 * - Priprema polazišta za izradu, odnosno stavljanje izvan snage prostornih planova užih područja
- 3 * - Pružanje stručne savjetodavne pomoći u izradi prostornih planova lokalne razine
- 3 * - Može izradivati i prostorni plan uređenja grada i općine, urbanistički plan uređenja od značaja za Republiku Hrvatsku, odnosno županiju te obavljati stručne analitičke poslove iz područja prostornog uređenja ako to traži Ministarstvo nadležno za poslove prostornog uređenja ili župan
- 3 * - Druge poslove u skladu sa Zakonom i Statutom Zavoda

OSNIVAČI/ČLANOVI DRUŠTVA:

- 1 Požeško-slavonska županije
Požega, Županijska 7
- 1 - osnivač ustanove

OSOBE OVLAŠTENE ZA ZASTUPANJE:

- 1 dipl.inž. Mladenko Soldo, OIB: 71216154243
Požega, Zelena 16
- 2 - ravnatelj
- 2 - Zastupa ustanovu pojedinačno i samostalno.

PRAVNI ODNOSI:

Osnivački akt:

- 1 Odluka o osnivanju javne ustanove Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije od 14.ožujka 2008.godine.

Otisnuto: 2015-05-14 09:43:52
Podaci od: 2015-05-14 02:19:18

D004
Stranica: 1 od 2

REPUBLIKA HRVATSKA
JAVNI BILJEŽNIK
Brekalo Ante
Požega, Dragutina Lermana 6

IZVADAK IZ SUDSKOG REGISTRA

SUBJEKT UPISA

PRAVNI ODNOSI:

Statut:

- 1 Upravno vijeće usvojilo Statut dana 30.10.2008.godine.
- 3 Upravno vijeće Zavoda za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije, na svojoj sjednici održanoj 09.10.2014. godine donijelo je novi Statut kojim je u cijelosti zamijenjen Statut od 30.10.2008. godine.

Upise u glavnu knjigu proveli su:

RBU Tt	Datum	Naziv suda
0001 Tt-09/93-2	19.02.2009	Trgovački sud u Slavanskom Brodu
0002 Tt-09/216-2	02.04.2009	Trgovački sud u Slavanskom Brodu
0003 Tt-14/5848-2	22.12.2014	Trgovački sud u Osijeku Stalna služba u Slavanskom Brodu

Pristojba: _____

Nagrada: _____

JAVNI BILJEŽNIK
Brekalo Ante
Požega, Dragutina Lermana 6

Otisnuto: 2015-05-14 09:43:52
Podaci od: 2015-05-14 02:19:18

D004
Stranica: 2 od 2

Ja, Javni bilježnik ANTE BREKALO iz Požege, Dragutina Lermana 6,
temeljem čl.5. ZSR (N.N br.1/95, 57/96, 45/99, 54/05) po uvidu u sudski registar
kojeg sam današnjeg dana izvršio elektroničkim putem,

i z d a j e m

**Izvadak iz Sudskog registra za ustanovu: Zavod za prostorno uređenje
Požeško-slavonske županije, Požega, Županijska 7, MBS: 050045767**

Izvadak se sastoji od 2(dvije) stranice.

Javnobilježnička pristojba za ovjeru po Tbr.11 st.1 ZJP naplaćena u iznosu od 10,00 kn. Biljezi
naljepljeni i poništeni na ispravi koja ostaje u arhivi.

Javnobilježnička nagrada po čl.17 st.3 PPJT zaračunata u iznosu od 60,00 kn. Zaračunat PDV u
iznosu od 15,00 kn.

BROJ: OV-4272/15
U Požegi, 14.05.2015

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO GRADITELJSTVA
I PROSTORNOGA UREĐENJA
10000 Zagreb, Ulica Republike Austrije 20
Tel: 01/ 3782 444 Fax: 01/ 3772 822

**Uprava za prostorno uređenje,
pravne poslove i
programe Europske unije**

Klasa: UP/I-350-02/17-07/12
Urbroj: 531-05-17-2
Zagreb, 22. svibnja 2017.

ZAVOD ZA PROSTORNO UREĐENJE
POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE
POŽEGA

Preporučeno	23. 05. 2017. g.	
Redovno (samo u slučaju)	Org. I.	
Uredbeni broj	Pril.	Vrij.

Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, povodom zahtjeva Zavoda za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije iz Požege, Županijska 7, zastupanog po ravnatelju Mladenku Soldo, dipl.ing.građ., za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja, na temelju članka 9. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje („Narodne novine“, br. 78/15.), donosi

RJEŠENJE

I. **Zavodu za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije iz Požege, Županijska 7, daje se suglasnost za obavljanje stručnih poslova izrade nacрта prijedloga svih prostornih planova i nacрта izvješća o stanju u prostoru svih razina te obavljanje poslova u vezi s pripremom i donošenjem svih prostornih planova i izvješća o stanju u prostoru svih razina iz članka 2. stavka 1. točke 1. Pravilnika o izdavanju suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja („Narodne novine“ br. 136/15.).**

II. Pravna osoba iz točke I. izreke ovog rješenja dužna je jednom godišnje u mjesecu u kojem je izdana suglasnost dostaviti Ministarstvu dokumentaciju kojom se dokazuje da nisu prestali postojati uvjeti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja.

III. Suglasnost iz točke I. izreke ovoga rješenja ukinuti će se rješenjem ako pravna osoba prestane ispunjavati uvjete propisane za izdavanje suglasnosti, uvjete koji moraju biti ispunjeni prilikom izrade prostornih planova ili ako stručne poslove prostornog uređenja obavlja protivno Zakonu o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje, propisima donesenim na temelju tog Zakona ili protivno propisima kojima se uređuje područje prostornog uređenja.

Obrazloženje

Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije iz Požege, Županijska 7, podnio je ovom Ministarstvu zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje svih stručnih poslova prostornog uređenja.

Podnositelj zahtjeva je uz zahtjev priložio sve dokaze propisane odredbom članka 4. Pravilnika o izdavanju suglasnosti za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja:

1. fotokopiju rješenja o upisu u sudski registar kao dokaz da je Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije iz Požege, registriran za obavljanje stručnih poslova prostornog uređenja,

2. dokaze da ima zaposlene ovlaštene arhitekta urbaniste :
- Renata Madunić-Hajek, mag.ing.arch., ovlaštena arhitektica urbanistica, br.ovl. A-U 8,
 - Gordana Boban, mag.ing.arch., ovlaštena arhitektica urbanistica, br.ovl. A-U 10
- Za svaku od navedenih ovlaštenih arhitektica urbanistica priložen je :
- a) izvornik potvrde o podacima evidentiranim u matičnoj evidenciji Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje ne starije od 30 dana i
 - b) rješenje o upisu u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista.

Uvidom u navedenu dokumentaciju utvrđeno je da podnositelj zahtjeva ispunjava sve uvjete za izdavanje zatražene suglasnosti.

Slijedom izloženog, a sukladno odredbi članka 96. stavak 1. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, br. 47/09.), riješeno je kao u točki I. izreke ovog rješenja.

Sukladno odredbi članka 10. stavak 2. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje, riješeno je kao u točki II. izreke ovoga rješenja.

Sukladno odredbi članka 10. stavak 1. istog Zakona, riješeno je kao u točki III. izreke ovog rješenja.

Upravna pristojba u iznosu od 35,00 kn po Tar.br. 1. i 2. Tarife upravnih pristojbi Uredbe o tarifi upravnih pristojbi („Narodne novine“, broj 8/17) uplaćena je na račun državnog proračuna.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Ovo je rješenje izvršno u upravnom postupku i protiv njega se ne može izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom u Osijeku. Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi u roku od 30 dana od dana dostave ovog rješenja. Tužba se navedenom Upravnom sudu predaje neposredno u pisanom obliku ili usmeno na zapisnik, ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Dostaviti:

1. Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije, 34 000 Požega, Županijska 7 n/p Mladenko Soldo, ravnatelj
2. Evidencija suglasnosti, ovdje
3. Spis, ovdje

REPUBLIKA HRVATSKA

HRVATSKA KOMORA ARHITEKATA

Klasa: UP/I-034-02/16-02/62

Urbroj: 505-04-16-02

Zagreb, 18. veljače 2016.

Hrvatska komora arhitekata odlučujući o upisu RENATE MADUNIĆ HAJEK, mag.ing.arch., iz POŽEGE, VANJE RADAUŠA 8 u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista, na temelju članka 26. Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju (Narodne novine broj 78/15), i članka 37. Statuta Hrvatske komore arhitekata (Narodne novine broj 140/15), po službenoj dužnosti donosi

RJEŠENJE

1. U **Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista** upisuje se **RENATA MADUNIĆ HAJEK**, mag.ing.arch., iz POŽEGE, VANJE RADAUŠA 8, pod rednim brojem 8, s danom upisa **11.02.2016.** godine.
2. Upisom u **Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista**, **RENATA MADUNIĆ HAJEK**, mag.ing.arch., stječe pravo na uporabu strukovnog naziva "**ovlaštena arhitektica urbanistica**" i pravo na obavljanje stručnih poslova temeljem članka 47. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje i članka 48. Statuta Hrvatske komore arhitekata, te pravo na pečat i iskaznicu ovlaštene arhitektice urbanistice.
3. Upisom u **Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista**, **RENATI MADUNIĆ HAJEK**, mag.ing.arch. Komora izdaje pečat i iskaznicu ovlaštene arhitektice urbanistice.
4. Danom pravomoćnosti ovog rješenja prestaje važiti rješenje Klasa: UP/I-350-07/10-01/3644 Urbroj: 505-10-1 od 03.08.2010. godine.
5. Žalba protiv ovog rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.

Obrazloženje

Hrvatska komora arhitekata po službenoj je dužnosti provela postupak upisa RENATE MADUNIĆ HAJEK, mag.ing.arch., iz POŽEGE, VANJE RADAUŠA 8 u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista te utvrdila sljedeće:

- da je **RENATA MADUNIĆ HAJEK**, mag.ing.arch. upisana u Imenik ovlaštenih arhitekata – stručni smjer ovlaštena arhitektica urbanistica temeljem rješenja Klasa: UP/I-350-07/10-01/3644 Urbroj: 505-10-1 od 03.08.2010. godine.

RENATA MADUNIĆ HAJEK, mag.ing.arch., je prema odredbama Zakona o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji bila upisana u Imenik ovlaštenih arhitekata – stručni smjer ovlaštena arhitektica urbanistica i po toj osnovi obavljala poslove ovlaštene arhitekture urbanistice.

Prema odredbama Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju ustrojen je Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista kao zaseban Imenik.

Upisom u Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista, ovlaštenu arhitekt urbanist stječe pravo na obavljanje stručnih poslova temeljem članka 47. Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje i članka 48. Statuta Hrvatske komore arhitekata.

Temeljem ovako utvrđenog činjeničnog stanja ispunjeni su uvjeti propisani u čl. 66. Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju kojim je Hrvatska komora arhitekata bila dužna ustrojiti Imenik ovlaštenih arhitekata urbanista i sukladno tome provesti upis RENATE MADUNIĆ HAJEK, mag.ing.arch. u navedeni Imenik.

Slijedom ovako utvrđenog činjeničnog stanja predmetu je valjalo udovoljiti, te primjenom odredaba Zakona o komori arhitekata i komorama inženjera u graditeljstvu i prostornom uređenju, Zakona o poslovima i djelatnostima prostornog uređenja i gradnje i Statuta Hrvatske komore arhitekata i gradnje riješiti kao u izreci.

Uputa o pravnom lijeku: Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Ministarstvu graditeljstva i prostornoga uređenja, u roku od 15 dana od dostave ovog rješenja.

Predsjednica Hrvatske komore arhitekata

Željka Jurković, dipl.ing.arh.

Jurković

Dostaviti:

1. RENATA MADUNIĆ HAJEK, POŽEGA, VANJE RADAUŠA 8
2. U Zbirku isprava Komore

Sadržaj:

UVOD	11
I. POLAZIŠTA	12
I.1. CILJEVI IZRADE IZVJEŠĆA	12
I.2. ZAKONODAVNO – INSTITUCIONALNI OKVIR	12
I.3. OSNOVNA PROSTORNA OBILJEŽJA OPĆINE BRESTOVAC	13
I.4. OPĆINA BRESTOVAC U OKVIRU UREĐENJA POŽEŠKO-SLAVONSKE ŽUPANIJE	19
II. ANALIZA I OCJENA STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA	20
II.1. PROSTORNA STRUKTURA KORIŠTENJA I NAMJENE POVRŠINA OPĆINE BRESTOVAC	20
II.2. SUSTAV NASELJA OPĆINE BRESTOVAC	22
II.2.1. Osnovna obilježja naselja	20
II.2.2. Gustoća naselja	23
II.2.3. Prostori za razvoj naselja	24
II.2.4. Društvena infrastruktura	27
II.3. GOSPODARSKE DJELATNOSTI	31
II.3.1. Gospodarski pokazatelji	32
II.3.2. Poljoprivreda	36
II.3.3. Šumarstvo i lovstvo	39
II.3.4. Turizam	41
II.3.5. Eksploatacija mineralnih sirovina	43
II.3.6. Gospodarenje otpadom	45
II.4. OPREMLJENOST PROSTORA INFRASTRUKTUROM	47
II.4.1. Prometna infrastruktura	47
II.4.2. Energetska infrastruktura	52
II.4.3. Vodoopskrba i odvodnja	55
II.4.4. Vodnogospodarski sustav	56
II.5. ZAŠTITA I KORIŠTENJE DIJELOVA PROSTORA OD POSEBNOG ZNAČAJA	63
II.5.1. Zaštita prirode	63
II.5.2. Zaštita kulturnih dobara	65
II.5.3. Zaštita okoliša	68
II.5.4. Područja posebnih karakteristika	69
II.6. OBVEZNI PROSTORNI POKAZATELJI	76
III. ANALIZA IZRADE PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA	81
III.1. IZRADA PROSTORNIH PLANOVA	81
III.1.1. Prostorni planovi izrađeni za područje Općine Brestovac	82
III.1.2. Prostorni planovi u izradi za područje Općine Brestovac	86
III.1.3. Prostorni planovi obvezni za izradu za područje Općine Brestovac	86
III.2. PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA	87
III.2.1. Izdavanje akata za provedbu prostornih planova	87
III.2.2. Postupanje sa nezakonitom gradnjom	87
III.2.3. Urbana preobrazba	88
III.2.4. Urbana sanacija	88
III.3. PROVEDBA DRUGIH DOKUMENATA KOJI UTJEČU NA PROSTOR	88

III.4.	PROVOĐENJE ZAKLJUČAKA, SMJERNICA, PRIJEDLOGA ZA UNAPRJEĐENJE, PREPORUKA, AKTIVNOSTI ODNOSNO MJERA IZ PRETHODNOG IZVJEŠĆA O STANJU U PROSTORU OPĆINE BRESTOVAC	89
III.4.1.	<i>Izrada i donošenje novih prostornih planova te njihovih izmjena i dopuna</i>	90
III.4.2.	<i>Izrada i donošenje ostalih planova, programa i strategija vezanih uz prostorno uređenje i zaštitu okoliša</i>	92
III.4.3.	<i>Izgradnja građevina komunalne, društvene i ostale infrastrukture</i>	92
IV.	PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI	95
IV.1.	<i>POTREBE, MOGUĆNOSTI I OGRANIČENJA DALJNJEG ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU OPĆINE BRESTOVAC OBZIROM NA OKOLNOSTI, SEKTORSKA OPTEREĆENJA I IZAZOVE</i>	95
IV.2.	<i>OCJENA POTREBE IZRADA NOVIH I/ILI IZMJENE I DOPUNE POSTOJEĆIH PROSTORNIH PLANOVA NA RAZINI OPĆINE BRESTOVAC</i>	98
IV.3.	<i>PREPORUKE MJERA I AKTIVNOSTI ZA UNAPRJEĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA</i>	99
V.	IZVORI PODATAKA	104
VI.	POPIS PRILOGA	110

UVOD

Zakonom o prostornom uređenju („Narodne novine“, br. 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19 – u daljnjem tekstu Zakon) propisana je obveza izrade Izvješća o stanju u prostoru (u daljnjem tekstu Izvješće) za jedinice lokalne samouprave kao četverogodišnji dokument praćenja stanja u prostoru, koje donosi gradsko/općinsko vijeće i objavljuje se u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave.

Osnovna svrha izrade Izvješća je ocjena postojećeg stanja, analiza prostornog razvoja i planiranje razvoja za naredno razdoblje. Cilj izrade Izvješća je planirati i predvidjeti mogući razvoj koji se temelji na postojećim uvjetima te lokalnim, nacionalnim i EU smjernicama za unapređenje stanja u prostoru.

Sukladno zakonskoj obvezi Općina Brestovac pristupila je **izradi Izvješća o stanju u prostoru za razdoblje 2017. - 2021. godina**, s osvrtom na zaključke i planove naveden u posljednjem usvojenom Izvješću iz 1998. godine, i to: Izvješća o stanju u prostoru i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Općine Brestovac („Službeno glasilo Općine Brestovac“, broj 4/98).

Pobliži sadržaj Izvješća, obvezni prostorni pokazatelji i način sudjelovanja javnopravnih tijela propisani su Pravilnikom o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru („Narodne novine“, br. 48/14 i 19/15 - u daljnjem tekstu Pravilnik). Stoga su u postupku izrade ovog Izvješća o stanju u prostoru Općine Brestovac korišteni podaci iz informacijskog sustava prostornog uređenja (ISPU), prostornih planova, službeno objavljenih i dostupnih podataka tijela i ustanova, te drugih pravnih osoba s javnim ovlastima, podaci iz usvojenih i objavljenih sektorskih studija, strateških razvojnih, planskih i provedbenih dokumenata, što je kao izvor podataka za obvezne prostorne pokazatelje propisano Pravilnikom.

Izradom i donošenjem Izvješća o stanju u prostoru Općine Brestovac stvaraju se preduvjeti za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Preporuke Izvješća obuhvaćaju mjere i prioritetne aktivnosti u idućem razdoblju u cilju odlučivanja o daljnjem statusu strateških, programskih i planskih smjernica iz važećih prostornih planova i drugih dokumenata koji utječu na prostor, odnosno o njihovom zadržavanju, ukidanju ili promjeni.

Izvješće o stanju u prostoru Općine Brestovac za razdoblje od 2017. do 2021. godine donijelo je Općinsko vijeće Općine Brestovac na svojoj 12. sjednici održanoj 24. svibnja. 2023. godine (Klasa: 350-01/23-01/08, Urbroj: 2177/02-010-213-1) te je objavljeno u „Službenom glasniku Općine Brestovac“, broj 4/23).

I. POLAZIŠTA

I.1. Ciljevi izrade Izvješća

Izvješće je temeljni dokument praćenja stanja u prostoru Općine Brestovac kojim se Općinsko vijeće i sva nadležna tijela gradske uprave, kao i stručnu i širu javnost, izvješćuje o prostornom razvoju Općine Brestovac u navedenom razdoblju.

Svrha izrade Izvješća je dobivanje sveobuhvatnog pregleda prostornog razvoja i planiranja prostora Općine Brestovac sa sustavom prostornog uređenja.

Osnovni cilj Izvješća je, kroz analizu stanja u prostoru i svih dostupnih pokazatelja te njihovom usporedbom, definirati primjenjivost i nedostatke postojećih prostornih planova te na osnovi ocjene stanja u prostoru dati prijedloge razvojnih mjera i preporuke za unaprjeđenje održivog razvoja prostora kroz plan aktivnosti za naredno razdoblje.

Dakle, cilj izrade Izvješća je predvidjeti prostorno razvojne trendove temeljene na postojećim uvjetima, prikazati instrumente prostornog planiranja te učinkovite mjere što su ih nadležna tijela poduzela u proteklom razdoblju na svim razinama planiranja. Izvješće prioritetno prikazuje utvrđene probleme u prostoru, postojeća rješenja za poboljšanje stanja te ukazuje na mogućnosti daljnjih usmjerenja prostornog razvoja, odnosno analizira stanja i promjene u prostoru koje nastaju pod utjecajem različitih društvenih procesa i imaju veći ili manji neposredan utjecaj na prostor.

U okviru Izvješća ocjenjuje se učinkovitost planskih mjera za unaprjeđenje sustava prostornog uređenja, daje se osnova za određivanje smjernica prostornog razvoja Općina Brestovac te određuje potreba izmjene i dopune važećih i/ili izrade novih strateških dokumenata prostornog uređenja lokalne razine, kao i drugih dokumenata te razine. Ovim dokumentom nastojalo se dobiti cjelovitu, argumentiranu i objektivnu spoznaju o prostoru Općine Brestovac. Povezivanjem svijesti o vlastitom prostornom potencijalu s praktičnim djelovanjem u području zaštite i uređenja prostora treba snažnije poticati vrijednosti prostora Općine, te zaustaviti negativne pojave u njemu. Izvješće ukazuje i na nužnost korištenja informacijskog sustava prostornih pokazatelja i podataka za praćenje stanja u prostoru, te na važnost edukacije i informiranja stručne i najšire javnosti o području urbanizma i prostornog planiranja.

I. 2. Zakonodavno – institucionalni okvir

U razdoblju od izrade prethodnog Izvješća o stanju u prostoru i Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru donesen je novi Zakon o prostornom uređenju koji je stupio na snagu 01. siječnja 2014. godine kao temeljni normativni akt koji uređuje sustav prostornog uređenja.

Izrada i sadržaj Izvješća o stanju u prostoru propisana je člancima 39. i 40. Zakona.

Temeljem novog Zakona donesen je i novi Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru kojim se određuju sadržaj i obvezni prostorni pokazatelji izvješća o stanju u prostoru, način sudjelovanja javnopravnih tijela te drugi zahtjevi u vezi s praćenjem stanja u području prostornog uređenja.

Prema navedenom Pravilniku, izvješća na svim razinama izrađuju se u tekstualnom obliku, a pojedina tematska područja mogu se prema potrebi dodatno obrazložiti, argumentirati i prikazati tabličnim iskazom pokazatelja, te grafičkim i drugim prikazima.

Također, donesen je niz novih (ili su dopunjeni postojeći) osnovnih zakonskih propisa koji direktno utječu na određene aktivnosti u domeni prostornog uređenja, a čiji je popis dan na kraju ovog Izvješća (Poglavlje V. IZVORI PODATAKA).

I. 3. Osnovna prostorna obilježja Općine Brestovac

Prema Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici ("Narodne novine", broj 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka USHR, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), Općina Brestovac je jedinica lokalne samouprave u sastavu Požeško - slavonske županije, smještena na njenom središnjem dijelu. Svojim položajem Općina Brestovac graniči:

- na sjeveru s Virovitičko-podravskom županijom
- na istoku s Općinom Velika i Gradom Požegom,
- na jugu s Brodsko - posavskom županijom
- na zapadu s Gradom Pakracem, te
- na sjeverozapadu s Bjelovarsko-bilogorskom županijom.

Sukladno Nacionalnoj klasifikaciji statističkih regija 2021. („Narodne novine“, 125/19 – HR_NUTS 2021.) Požeško - slavonska županija, a time i Općina Brestovac, ulaze u sastav statističke regije 3. razine Panonska Hrvatska.

Administrativni teritorij Općine Brestovac, sukladno navedenom Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, čini 48 naselja, i to: Amatovci, Bogdašić, Bolomače, Boričevci, Brestovac, Busnovi, Crljenci, Čečavac, Čečavački Vučjak, Daranovci, Deževci, Dolac, Donji Gučani, Gornji Gučani, Ivandol, Jaguplije, Jeminovac, Kamenska, Kamenski Šeovci, Kamenski Vučjak, Koprivna, Kruševo, Kujnik, Mihajlije, Mijači, Mrkopolje, Novo Zvečevo, Nurkovac, Oblakovac, Orljavac, Pasikovci, Pavlovci, Perenci, Podsreće, Požeški Brđani, Rasna Ruševac, Sažije, Skenderovci, Sloboština, Striježevica, Šnjegavić, Šušnjari, Vilić selo, Vranić, Zakorenje, Završje i Žigerovci.

Općina Brestovac, površine od 279,04 km² (računalno očitavanje površina (GIS metoda), iza Grada Pakraca najveća je jedinica lokalne samouprave Požeško-slavonske županije, te obuhvaća 15,37 % ukupne površine Županije (1815,23 km²). Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine na području Općine Brestovac živjelo je 3726 stanovnika, te prosječnom gustoćom naseljenosti 13,35 st/km², dok je prema Popisu stanovništva iz 2021. godine živjelo je 2980 stanovnika, odnosno 20% manje u odnosu na 2011.g., s gustoćom 10,68 st/km.

Odlike klimatskih prilika Požeške kotline uvjetovane su odlikama opće cirkulacije atmosfere u umjerenim širinama te prirodnim položajem. Područjem Požeško-slavonske županije, a time i Općine Brestovac, dominira umjereno kontinentalna klima na koju veoma jak modifikacijski utjecaj ima reljef i nadmorska visina, što se ističe u klimatskim različitostima gorskog okvira i zavale.

Osnovne osobine umjereno tople kišne klime su sljedeće:

- srednja mjesečna temperatura je viša od 10°C u više od četiri mjeseca u jednoj godini,
- najtopliji mjesec je srpanj s prosječnom temperaturom 20,5°C, a najhladniji siječanj s prosječnom temperaturom od -1,1°C.
- srednja temperatura najhladnijeg mjeseca u godini kreće se između -30°C i -18°C,
- ukupne količine oborina kreću se od 700 do 900 mm godišnje,
- vjetrovitost je promjenjiva, a karakteristični za ovo područje su slabi vjetrovi i tišina, dok su jaki vjetrovi rijetkost.

Prema ustrojstvu vodnog gospodarstva, područje Općine Brestovac pripada vodnom području sliva rijeke Save odnosno slivu rijeke Orljave koji se nalazi u centralnom dijelu Slavonije, u Požeškoj kotlini, okružen planinskim vijencem (Papuk, Krndija, Dilj gora, Požeška gora, Psunj i Ravna gora), što ga čini donekle izoliranim. Najviši vrh okolnog gorja nalazi se na planini Psunj, visine 984 m (Brezovo polje). Na padinama okolnoga gorja formiraju se brojni potoci, koji formiraju dva glavna vodotoka Orjavu i Londžu, koji nakon spoja, južno od Pleternice, teku pod zajedničkim imenom rijeka Orjava.

Rijeka Orjava je glavni odvodni recipijent svih voda Požeštine, od kojih je najvažnija rijeka Londža, te brojni potoci kao Brzaja, Orjavica, Veličanka, Kaptolka, Vetovka, Vrbova, Kutjevačka Rika i Krajna, a prima i mnoštvo bujica.

Ukupno slivno područje rijeke Orljave iznosi 1.616 km i jednim dijelom prolazi kroz Općinu Brestovac. Srednja godišnja količina oborina u slivu je oko 830 mm, a srednja godišnja temperatura zraka iznosi oko 10,5 C. Cjelokupno područje je osjetljivo po pitanju poplava, a ovisno o području koje se brani, njegovom značaju te ugroženosti ljudi i imovine, određen je stupanj zaštite. Područje sliva rijeke Orljave ima veliki značaj za područje Općine Brestovac.

Pitanje opskrbe vodom, navodnjavanja, obrana od poplava te iskorištavanja potencijala rijeke postavlja uređenje sliva kao jedan od prioriteta u razvoju ovog područja.

Stanovništvo

Demografski razvoj je jedno od ključnih strateških čimbenika razvoja kako županije, tako i gradova i općina, jer stabilan, prirodan i pozitivan razvoj stanovništva jedna je od temeljnih društvenih, gospodarskih, političkih vrijednosti, a kao takav i pokazatelj stanja u prostoru. Vrijednosti koje u svojoj punini i sveobuhvatnosti ima naglašeni egzistencijalni karakter za JLS te Županiju i Državu, a bez stanovništva niti jedna druga vrijednost nema smisla, jer skup osoba, svaka sa svojim individualnim karakteristikama, čini stanovništvo ili populaciju na određenom prostoru. Požeško-slavonska županija je nažalost prema posljednjem među popisnom razdoblju (2011.-2021.) u zabilježila pad broja stanovnika, tako da stopa promjena u odnosu na Popis 2011. iznosi -17,88 % te je osim Sisačko-moslavačke (19,04%) i Vukovarsko -srijemske (20,28%) među zadnjim županijama Republike Hrvatske s negativnim porastom stanovništva.

Prema rezultatima Popisa 2021. godine, ukupan broj stanovnika na prostoru Općine Brestovac iznosio je 2.980 stanovnika (prema prvim rezultatima Popisa 2021. - 3018 stanovnika) što predstavlja 4,65% ukupnog broja stanovništva Požeško-slavonske županije (64.084). Uspoređujući podatke s prethodnim Popisom stanovništva 2011.g. (3.726 stanovnika) proizlazi pad broja stanovnika u Općini Brestovac za 746 osoba, odnosno više od 20%, s indexom kretanja broja stanovnika 2021./2011. od 80,00%, a u odnosu na Popis iz 2001. (4028) pad broja stanovnika je za 1048, odnosno više 26% u odnosu na 2021., s indexom kretanja broja stanovnika 2021./2001. od 73,98%. Depopulacija je izazvana posljedicama nastalih ekonomskih problema te odlaskom mladih na visoko školovanje u veće gradove gdje po završetku obrazovanja imaju veće mogućnosti zapošljavanja.

Tablica 1.

Osnovni demografski pokazatelji za područje Općine Brestovac po naseljima Popis 2001., 2011., 2021.										
r.b.	Naselja	Stanovnici			Kućanstva			Stambene jedinice		
		2001.	2011.*	2021.*	2001.	2011.*	2021.*	2001.**	2011.*	2021.*
1.	Amatovci	1	-	-	1	-	-		4	6
2.	Bogdašić	-	-	-	-	-	-		-	-
3.	Bolomače	13	22	15	5	4	3		6	7
4.	Boričevci	137	119	92	43	43	35		52	51
5.	Brestovac	796	688	604	240	278	219		335	324
6.	Busnovi	97	104	73	27	22	20		31	33
7.	Črljenci	11	12	4	7	10	3		20	17
8.	Čečavac	5	4	2	3	1	1		7	6
9.	Čečavački Vučjak	4	23	20	2	12	10		19	21
10.	Daranovci	185	180	161	62	62	58		89	91
11.	Deževci	169	154	115	51	55	48		74	66
12.	Dolac	178	202	180	59	65	63		81	106
13.	Donji Gučani	120	108	76	33	33	31		40	49
14.	Gornji Gučani	53	58	48	15	15	14		24	28
15.	Ivandol	131	140	104	44	43	40		58	55
16.	Jaguplije	175	135	130	60	56	54		74	84
17.	Jeminovac	1	7	5	1	4	3		14	15
18.	Kamenska	1	-	5	1	-	1		2	4
19.	Kamenski Šeovci	-	-	-	-	-	-		-	-
20.	Kamenski Vučjak	5	8	1	2	5	1		12	12
21.	Koprivna	8	7	2	3	4	1		11	14
22.	Kruševo	1	-	-	1	-	-		2	2
23.	Kujnik	21	22	25	14	14	10		26	31
24.	Mihajlije	-	-	-	-	-	-		-	-
25.	Mijači	18	18	8	8	9	6		19	21
26.	Mrkoplje	-	-	-	-	-	-		-	-
27.	Novo Zvečevo	27	32	28	12	13	13		46	58
28.	Nurkovac	245	248	186	73	83	66		97	105
29.	Oblakovac	5	5	2	2	6	1		12	18
30.	Orljavac	203	163	119	77	79	52		123	114
31.	Pasikovci	18	23	19	12	15	9		22	25
32.	Pavlovci	207	189	138	56	59	43		77	64
33.	Perenci	66	37	34	30	22	20		39	44
34.	Podsreće	21	37	21	11	17	14		29	29
35.	Požeški Brđani	82	64	43	23	23	16		38	40
36.	Rasna	9	7	11	6	5	5		10	12
37.	Ruševac	2	2	2	2	1	1		1	2
38.	Sažije	29	15	11	10	10	8		27	27
39.	Skenderovci	221	187	129	61	54	46		76	75

Izješće o stanju u prostoru Općine Brestovac za razdoblje 2017. – 2021.g.

40.	Sloboština	14	18	11	9	13	6		23	22
41.	Striježevica	7	9	3	3	5	3		18	26
42.	Šnjegović	13	19	14	6	12	7		18	15
43.	Sušnjari	-	-	1	-	-	1		3	4
44.	Vilić Selo	185	159	121	54	59	47		76	76
45.	Vranić	-	-	-	-	-	-		-	-
46.	Zakorenje	205	186	147	69	66	65		90	94
47.	Završje	318	334	301	91	105	98		118	121
48.	Žigerovci	21	7	7	13	6	3		17	14
	UKUPNO:	4.028	3.752	3.018	1.302	1.390	1.145		1.962	2.028

Izvor: www.dzs.hr

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

*prema prvim rezultatima popisa

**nema podataka na www.dzs.hr

Podaci u Tablicama 2. i 3. prikazuju kontingente stanovništva prema Popisu iz 2011. i 2021. godine:

Tablica 2.

Kontingenti stanovništva Općine Brestovac za 2011. godinu												
Spol	Ukupno	Godine				Žene u fertilnoj dobi (15-50)	Radno sposobno stanovništvo	Godine			Indeks starenja	Prosječna starost
		0-4	5-9	10- 14	15- 19			+60	+65	+75		
Svi	3.726	207	207	235	203		1.901	256	400	317	114,2	40,1
M	1.824	110	103	120	92		1.007	130	164	98	92,23	38,8
Ž	1.902	97	104	115	111	748	894	126	236	219	136,06	41,7

Izvor: www.dzs.hr

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Tablica 3.

Kontingenti stanovništva Općine Brestovac za 2021. godinu												
Spol	Ukupno	Godine				Žene u fertilnoj dobi (15-50)	Radno sposobno stanovništvo	Godine			Indeks starenja	Prosječna starost
		0-4	5-9	10- 14	15- 19			+60	+65	+75		
Svi	2.980	117	127	180	182		1.386	228	456	304	163,03	42,9
M	1.467	54	66	97	85		736	108	212	109	142,05	41,6
Ž	1.513	63	61	83	97	569	650	120	244	195	183,88	44,2

Izvor: www.dzs.hr

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Iz podataka navedenih u Tablicama 2. i 3., može se vidjeti da broj mladog (0-19 godina) i radno sposobnog stanovništva opada, dok se u starijoj populaciji (iznad 60 godina) vidi i lagani porast što evidentno upućuje na nastavak procesa starenja na svim razinama.

Od ukupnog broja stanovnika 2021. g., 50,77% čine žene, a ostatak su muškarci. Udio radno sposobnog stanovništva u ukupnom broju iznosi 46,50% (muškarci 53,10%, a žene 46,90%), a prosječna starost stanovnika Općine je 42,9 godina (muškarci 41,6 godina, a žene 44,2 godina).

Indeks starenja (udio osoba starijih od 60 godina u odnosu na osobe mlađe od 20 godina - Popis 2021.) iznosi 163,03 i veći je od prosjeka Požeško-slavonske županije (156,09), dok koeficijent starosti (udio osoba starijih od 60 godina u ukupnom stanovništvu) iznosi 33,15 (Požeško-slavonska županija 30,8). Prosječna starost na području Općine Brestovac iznosi 40,5 godina što zapravo u potpunosti odgovara stanju na razini Županije (40,2), a i stanju na državnoj razini koji iznosi 40,2 godine.

Tablica 4.

Indeks starenja i prosječna starost u Požeško-slavonskoj županiji po gradovima i općinama Popis 2011.g.						
JLS	Ukupno stanovnika 2011.	Stanovnici dobnih skupina			Indeks starenja	Prosječna starost
		0-19	20-59	60+		
Kutjevo	6.247	1.566	3.382	1.299	83,0	39,6
Lipik	6.170	1.329	3.108	1.733	130,4	43,2
Pakrac	8.460	1.798	4.309	2.353	130,9	43,1
Pleternica	11.323	2.980	5.748	2.595	87,1	39,8
Požega	26.248	5.996	14.226	6.026	100,5	41,0
Brestovac	2.980	852	1.901	973	114,2	41,7
Čaglin	2.723	524	1.375	824	157,3	45,5
Jakšić	4.058	1.034	2.224	800	77,4	38,6
Kaptol	3.472	995	1.871	606	60,9	37,1
Velika	5.607	1.498	2.895	1.214	81,0	39,2
PSŽ	78.034	18.572	41.039	18.423	99,2	40,9

Izvor: www.dzs.hr

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Tablica 5.

Indeks starenja i prosječna starost u Požeško-slavonskoj županiji po gradovima i općinama Popis 2021.g.						
JLS	Ukupno stanovnika 2021.	Stanovnici dobnih skupina			Indeks starenja	Prosječna starost
		0-19	20-59	60+		
Kutjevo	4.870	953	2.409	1.508	158,24	40,3
Lipik	5.127	1.026	2.392	1.709	166,57	40,7
Pakrac	7.086	1.361	3.378	2.347	172,45	40,9
Pleternica	9.138	1.883	4.621	2.634	139,88	39,6
Požega	22.294	4.187	11.258	6.849	163,58	40,5
Brestovac	2.980	606	1.386	988	163,03	40,5
Čaglin	2.111	376	1.042	693	184,31	41,2
Jakšić	3.371	783	1.638	950	121,33	38,7
Kaptol	2.605	532	1.346	727	136,65	39,5
Velika	4.502	944	2.216	1.342	142,16	39,7
PSŽ	64.084	12.651	31.686	19.747	156,09	40,2

Izvor: www.dzs.hr

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Prirodno kretanje

Prirodno kretanje stanovništva je skup pokazatelja uzroka promjene ukupnog broja stanovništva na području Općine Brestovac. Te pokazatelje prikazujemo kao razliku rođenih i umrlih na određenom prostoru u jedinici vremena i kao migraciju (iseljenje/useljenje) stanovništva.

Godine 2018./2020. prirodni prirast u Općini je -23/-33 osoba. Živorodenih je bilo 24/25 i umrlih 47/58 osoba. Analiza prirodnog prirasta stanovništva u razdoblju od 2016. do 2020. godine u Općini Brestovac

ima negativan trend što znači da je više ljudi umrlo nego što se rodilo, odnosno 128 osobe je više umrlo nego je rođeno u promatrani godinama (Tablica 6.):

Tablica 6.

PRIRODNO KRETANJE STANOVNIŠTVA U OPĆINI BRESTOVAC OD 2016. DO 2020.				
Godine	Živorodeni	Umrli	Prirodni prirast/pad	Vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih)
2016.	29	43	-14	67,4
2017.	27	60	-33	45,0
2018.	24	47	-23	51,1
2019.	21	46	-25	45,7
2020.	25	58	-33	43,1
2021.	26	72	-46	36,1

Izvor: DZS, Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske, Priopćenje 7.1.1., 2016.- 2020.

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Prirodno kretanje stanovništva u 2020. i 2021. godini prema JLS na području Požeško-slavonske županije prikazan je u sljedećim tablicama (Tablica 7. i 8.):

Tablica 7.

Prirodno kretanje stanovništva Požeško-slavonske županije u 2020. godini, po JLS						
r.b	JLS	Živorodeni	Umrli	Prirodni prirast	Vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih)	
1.	Gradovi	Kutjevo	56	81	-25	69,1
2.		Lipik	43	103	-60	41,7
3.		Pakrac	67	141	-74	47,5
4.		Pleternica	100	147	-47	68,0
5.		Požega	191	339	-148	56,3
6.	Općine	Brestovac	25	58	-33	43,1
7.		Čaglin	19	55	-36	34,5
8.		Jakšić	36	45	-9	80,0
9.		Kaptol	25	38	-13	65,8
10.		Velika	46	66	-20	69,7

Izvor: DZS, Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske u 2020., Priopćenje 7.1.1.

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Tablica 8.

Prirodno kretanje stanovništva Požeško-slavonske županije u 2021. godini, po JLS						
r.b	JLS	Živorodeni	Umrli	Prirodni prirast	Vitalni indeks (živorođeni na 100 umrlih)	
1.	Gradovi	Kutjevo	55	98	-43	56,1
2.		Lipik	45	108	-63	41,7
3.		Pakrac	68	151	-83	45,0
4.		Pleternica	89	188	-99	47,3
5.		Požega	186	368	-182	50,5
6.	Općine	Brestovac	26	72	-46	36,1
7.		Čaglin	17	51	-34	33,3
8.		Jakšić	31	57	-26	54,4
9.		Kaptol	21	50	-29	42,0
10.		Velika	34	79	-45	43,0

Požeško-slavonska županija	572	1222	-650	46,8
----------------------------	-----	------	------	------

Izvor: DZS, *Prirodno kretanje stanovništva Republike Hrvatske u 2020., Priopćenje 7.1.1.*

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

U 2020. godini najmanji prirodni pad stanovništva na području Požeško-slavonske županije zabilježen je u općinama Jakšić (-9), Kaptol (-13) i Velika (-20), a najveći prirodni pad stanovništva na području Županije zabilježene su u Gradovima Požegi (-148), Pakracu (-74) i Lipiku (-60). Općina Brestovac je među prvih 5 JLS sa -33 prirodnim prirastom.

Bolji pokazatelj reprodukcije je vitalni indeks (relativni odnos broja rođenih i umrlih osoba). Vitalni indeks veći od 100, koji označava proširenu reprodukciju stanovništva (broj stanovnika povećava se prirodnom promjenom), nije zabilježen na području Općine Kaptol u tijeku promatranog razdoblja. Najveći vitalni indeks 2020. godine na području Požeško-slavonske županije imale su općine Jakšić (80,0), Velika (69,7) i Kaptol (65,8) te gradovi Kutjevo (69,1) i Pleternica (68,0) dok je Općina Čaglin, s vitalnim indeksom 34,5 na posljednjem desetom mjestu. Na razini Županije vitalni indeks iznosio je 56,7.

I. 4. Općina Brestovac u okviru prostornog uređenja Požeško-slavonske županije

Požeško-slavonska županija, unutar koje je smješteno područje Općine Brestovac, nalazi se na istočnom dijelu Republike Hrvatske, a graniči sa Brodsko-posavskom, Osječko-baranjskom, Virovitičko-podravskom, Bjelovarsko-bilogorskom i Sisačko-moslavačkom županijom. Požeško-slavonska županija je jedna od svega tri županije u RH (Bjelovarsko-bilogorska i Grad Zagreb koji ima status županije) koje prostorno ne graniče sa drugom državom, odnosno nemaju međunarodnu granicu.

Središte Županije je Grad Požega, a ostala gradska središta uz Pleternicu su Pakrac, Kutjevo i Lipik. Ostala regionalno razvojna središta su općine Brestovec, Čaglin, Jakšić, Kaptol te Velika.

Općina Brestovac, površine od 279,04 km² (računalno očitavanje površina (GIS metoda), iza Grada Pakraca najveća je jedinica lokalne samouprave Požeško-slavonske županije, te obuhvaća 15,37 % ukupne površine Županije (1815,23 km²). Prema Popisu stanovništva iz 2011. godine na području Općine Brestovac živi 3726 stanovnika, te prosječna gustoća naseljenosti iznosi 13,35 st/km², a prema Popisu stanovništva 2021. godine ukupan broj stanovnika se smanjio za 746 stanovnika, odnosno više od 20% u odnosu na 2021.g. i iznosi 2.980 stanovnika, dok je gustoća 10,68 st/km.

Prostornim planom Požeško - slavonske županije za Brestovac je, zbog njenog gospodarskog značenja, brojnosti središnjih funkcija i broja stanovnika, utvrđena kategorija općinskog središta u razvojnoj fazi procesa organizacije i ustroja svih važnih funkcija gospodarstva te društvenih djelatnosti.

II. ANALIZA I OCJENA STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

II.1. Prostorna struktura korištenja i namjene površina Općine Brestovac

Prostornim planom uređenja Općine Brestovac ("Službeni glasnik Općine Brestovac", br. 2/08, 3/12, 7/13 - pročišćeni tekst i 3/15 - usklađenje), u skladu s kriterijima koji su utvrđeni Prostornim planom Požeško - slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“, br 5/02 i 5A/02, 4/11, 4/15, 5/19, 6/19 - pročišćeni tekst), planirane su površine za razvoj i uređenje (Tablica 9.):

Tablica 9.

R. B.	OPĆINA BRESTOVAC	oznaka	ukupno ha	% od površine Općine	stan / ha ha / stan*
1.0.	ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA				
1.1.	GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA ukupno		715,12	2,56	8,54
	- izgrađeni dio GP		377,18	1,35	
	- neizgrađeni dio GP		337,94	1,21	
1.2.	IZGRAĐENE STRUKTURE VAN GRAĐEVINSKIH PODRUČJA NASELJA ukupno		145,64	0,52	42,44
	- izgrađeni dio GP				
	- neizgrađeni dio GP				
	• Izdvojena građevinska područja van naselja ukupno		98,06	0,34	
	- izgrađeni dio GP				
	- neizgrađeni dio GP				
	Izdvojeno građevinsko područje gospodarske namjene ukupno	G	39,52	0,13	
	- izgrađeni dio GP		0,89		
	- neizgrađeni dio GP		36,79		
	Izdvojeno građevinsko područje ugostiteljsko-turističke namjene ukupno	T	47,92	0,17	
	- izgrađeni dio GP		9,48		
	- neizgrađeni dio GP		38,44		
	Izdvojeno građevinsko područje groblja ukupno	+	10,62	0,04	
	- izgrađeni dio GP				
- neizgrađeni dio GP					
• Izgrađene strukture izvan građevinskog područja ukupno		47,58	0,17		
- površine za eksploataciju i iskorištavanje mineralnih sirovina	E3	47,58			
1.3.	POLJOPRIVREDNE POVRŠINE ukupno	P	8.296,05	29,74	1,36*
	- osobito vrijedno obradivo tlo	P1	-		
	- vrijedno obradivo tlo	P2	-		
	- ostalo obradivo tlo	P3	8.296,05		
1.4.	ŠUMSKE POVRŠINE ukupno	Š	18.678,94	66,94	3,06*
	- gospodarske	Š1	17.821,85		
	- zaštitne	Š2	734,26		
	- posebne namjene	Š3	122,83		
1.5.	OSTALE POLJOPRIVREDNE I ŠUMSKE POVRŠINE ukupno	PŠ	66,35	0,23	0,01*

II. 2. Sustav naselja Općine Brestovac

II. 2. 1. Osnovna obilježja naselja

U sustavu Općine Brestovac, sukladno Zakonu, o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 86/06, 125/06-ispravak, 16/07-ispravak, 95/08-Odluka USRH, 46/10-ispravak, 145/10, 37/13, 44/13 i 45/13), ulazi 48 naselja.

U sustavu središnjih naselja Požeško - slavonske županije, Brestovac (kao općinski centar), zbog gospodarskog značenja, središnjih funkcija i potrebe stimuliranja njegovog razvoja, ima značajke i razvojnu tendenciju manjeg općinskog središta. Razvijanjem središnjih funkcija Općine Brestovac, uz poticaj Županije, poboljšati će dostupnost središnjih sadržaja i povećati stupanj atraktivnosti prostora.

Tablica 10.

Gustoća stanovanja u naseljima Općine Brestovac				
r.b.	Naselja	Površina naselja km ²	Ukupan broj stanovnika (Popis 2021.)	Gustoća st/km ²
1.	Amatovci	3,7	-	0
2.	Bogdašić	3,6	-	0
3.	Bolomače	2,4	15	6,25
4.	Boričevci	1,6	91	56,87
5.	Brestovac	7,3	597	81,78
6.	Busnovi	4,2	72	17,14
7.	Crljenci	2,4	4	1,66
8.	Čečavac	4,7	2	0,43
9.	Čečavački Vučjak	5,4	20	3,70
10.	Daranovci	7,5	160	21,33
11.	Deževci	2,7	119	44,07
12.	Dolac	6,5	179	27,53
13.	Donji Gučani	4,5	75	16,66
14.	Gornji Gučani	4,6	48	10,43
15.	Ivandol	3,0	103	34,33
16.	Jaguplije	5,2	128	24,62
17.	Jeminovac	2,2	5	2,27
18.	Kamenska	0,5	5	10
19.	Kamenski Šeovci	2,5	-	0
20.	Kamenski Vučjak	11,3	1	0,09
21.	Koprivna	7,5	2	0,27
22.	Kruševo	3,2	-	0
23.	Kujnik	5,5	24	4,36
24.	Mihajlije	3,6	-	0
25.	Mijači	8,5	10	1,18
26.	Mrkoplje	7,7	-	0
27.	Novo Zvečevo	42,4	24	0,57
28.	Nurkovac	5,9	185	31,36
29.	Oblakovac	3,5	2	0,57
30.	Orljavac	10,2	113	11,08
31.	Pasikovci	3,1	21	6,77
32.	Pavlovci	4,7	136	28,94

33.	Perenci	2,7	34	12,59
34.	Podsreće	3,7	20	5,67
35.	Požeški Brđani	4,9	42	8,57
36.	Rasna	2,5	7	2,8
37.	Ruševac	2,7	2	0,74
38.	Sažije	7,2	11	1,53
39.	Skenderovci	4,5	128	28,44
40.	Sloboština	4,7	12	2,55
41.	Striježevica	2,1	3	1,43
42.	Šnjegović	7,8	15	1,92
43.	Šušnjari	27,4	1	0,04
44.	Vilić Selo	3,6	120	33,33
45.	Vranić	3,7	-	0
46.	Zakorenje	6,1	145	23,77
47.	Završje	1,3	292	224,62
48.	Žigerovci	2,5	7	2,8
UKUPNO:		279,0	2.980	10,68

Izvor: Izvor: www.dzs.hr, Popisane osobe, kućanstva i stambene jedinice, prvi rezultati Popisa 2021. po naseljima
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Iz Tablice 9. je vidljivo da naselje Završje ima daleko najveću gustoću naseljenosti koja iznosi 224,62 st/km², slijedi ga naselje Brestovac s 81,78 st/km² i naselja Boričevci s 56,87 st/km², dok sva ostala naselja imaju gustoću naseljenosti manju od 50 stanovnika na km².

Sukladno Strategiji prostornog razvoja Republike Hrvatske, razvoj planirane policentrične strukture naselja ovisi o potencijalima stanovništva, dostupnim javnim uslugama, prometnoj dostupnosti i konkurentnosti gospodarstva koje treba poticati nizom skupnih ili pojedinačnih mjera. U tu svrhu nužno je povezivanje dokumenata prostornog uređenja s drugim politikama i instrumentima teritorijalnog razvoja (regionalni razvoj, sektorske strategije i planiranje i dr.). Prostornim planovima treba stvoriti okvir za ujednačen razvoj područja države, i to planiranjem društvene i tehničke infrastrukture i usmjeravanjem investicija. U planiranoj policentričnoj strukturi naselja potrebno je sačuvati vrijednosti prirodnih okružja gradova i identitet manjih naselja, odnosno regija, neovisno o razini sagledavanja.

II. 2. 2. Gustoća naselja

U tablici koja slijedi dana je gustoća naselja (n/1000km²) Općine Brestovac u odnosu na prosječnu gustoću naselja Požeško-slavonske županije (Tablica 11.):

Tablica 11.

Broj, ukupna površina i gustoća naselja na području Općine Brestovac			
JLS	Broj naselja (n)	Površina (km²)	Gustoća naselja (n/1000km²)
BRESTOVAC	48	279,04	172,02
ŽUPANIJA UKUPNO	277	1.815,23	152,60

Izvor: Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

II.2.3. Prostori za razvoj naselja

Prostori za razvoj naselja se u prostornim planovima utvrđuju građevinskim područjima. Građevinsko područje je područje određeno prostornim planom na kojemu je izgrađeno naselje i područje planirano za uređenje, razvoj i proširenje naselja, a sastoji se od građevinskog područja naselja, izdvojenog dijela građevinskog područja naselja i izdvojenog građevinskog područja izvan naselja.

Prostori za razvoj naselja su jedan od najvažnijih planskih instrumenata te s prostornim planom utvrđenim granicama, razgraničavaju površine korištenih - uređenih dijelova naselja (izgrađene gradive i uređene negradive dijelove) i površine predviđene za razvoj naselja (nova gradnja i- uređenje) od površina namijenjenih razvoju poljoprivrede i šumarstva i drugih djelatnosti koje se zbog svoje namjene mogu odvijati izvan građevinskih područja naselja. U sljedećoj tablici dani su podaci o izgrađenim i neizgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja iz PPUO Brestovac (Tablica 12.):

Tablica 12.

Podaci o izgrađenim i neizgrađenim dijelovima GP naselja Općine Brestovac					
naselja		površina GP (ha)			
		ukupna površina GP	izgrađeni dio GP		neizgrađeni dio GP
			ha	%	
•	Amatovci	2,99	0,93	31,10	2,06
•	Bogdašić	0	0	0	0
•	Bolomače	3,46	2,75	79,48	0,71
•	Boričevci	12,24	8,55	69,85	3,69
•	Brestovac	84,07	54,80	65,18	29,27
•	Busnovi	10,25	6,29	61,37	3,96
•	Crljenci	9,16	3,85	42,03	5,31
•	Čečavac	10,44	2,29	21,93	8,15
•	Čečavački Vučjak	14,82	4,71	31,78	10,11
•	Daranovci	19,60	13,34	68,06	6,26
•	Deževci	15,75	10,45	66,35	5,3
•	Dolac	14,61	11,05	75,63	3,56
•	Donji Gučani	17,87	11,11	62,17	6,76
•	Gornji Gučani	7,75	3,74	48,26	4,01
•	Ivandol	19,41	13,64	70,27	5,77
•	Jaguplije	18,90	13,16	69,63	5,74
•	Jeminovac	11,23	2,9	25,82	8,33
•	Kamenska	4,15	2,27	54,70	1,88
•	Kamenski Šeovci	0	0	0	0
•	Kameni Vučjak	24,04	6,24	25,96	17,8
•	Koprivna	16,41	3,26	19,87	13,15
•	Kruševo	0	0	0	0
•	Kujnik	10,63	5,08	47,79	5,55
•	Mihajlije	0	0	0	0

•	Mijači	5,39	4,67	86,64	0,72
•	Mrkoplje	0	0	0	0
•	Novo Zvečevo	34,17	15,15	44,34	19,02
•	Nurkovac	25,47	14,22	55,83	11,25
•	Oblakovac	6,37	3,09	48,51	3,28
•	Orljavac	26,15	17,06	65,24	9,09
•	Pasikovci	15,87	7,39	46,57	8,48
•	Pavlovci	19,36	11,18	57,75	8,18
•	Perenci	16,40	9,45	57,62	6,95
•	Podsreće	15,88	4,94	31,11	10,94
•	Požeški Brđani	9,97	5,97	59,88	4,00
•	Rasna	8,21	2,05	24,97	6,16
•	Ruševac	8,15	2,41	29,57	5,74
•	Sažije	16,73	4,96	29,65	11,77
•	Skenderovci	35,73	21,04	58,89	14,69
•	Sloboština	19,73	5,21	26,41	14,52
•	Striježevica	16,79	5,35	31,86	11,44
•	Šnjegović	15,74	3,99	25,35	11,75
•	Šušnjari	14,52	2,59	17,84	11,93
•	Vilić Selo	19,43	11,70	60,22	7,73
•	Vranić	0	0	0	0
•	Zakorenje	18,27	14,34	78,49	3,93
•	Završje	32,07	25,58	79,76	6,49
•	Žigorevci	6,94	4,43	63,83	2,51
UKUPNO		715,12	377,18	52,74	337,94

Izvor: PPUO Brestovac, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Kao što je navedeno Tablici 11., ukupna površina građevinskih područja naselja na području Općine Brestovac iznosi 715,12 ha, od čega izgrađeni dio iznosi 377,18 ha (52,84 %), a neizgrađeni dio 337,94 ha (47,16 %).

Osim građevinskih područja naselja prostornim planom su određena izdvojena građevinska područja izvan naselja (IGPIN) planirana za sve namjene, osim stambene (gospodarsku, ugostiteljsku – turističku, sportsko-rekreacijsku namjenu, namjenu groblja i posebnu namjenu). Na području Općine Brestovac PPUO-om Brestovca planirano je sveukupno 51 izdvojeno građevinsko područje izvan naselja i to: 8 gospodarskih zona, 8 ugostiteljsko-turističkih zona, 4 sportsko-rekreacijske zone te 35 izdvojenih građevinskih područja za izgradnju groblja.

Tablica 13.:

Podaci o izgrađenim i neizgrađenim dijelovima izdvojenih građevinskih područja gospodarskih zona					
r.b.	Lokacija	Površina IGP ha			
		ukupno	izgrađeno		neizgrađeno
			ha	%	
1.	"Brestovac"	19,54	0	0	19,54
2.	„Nurkovac“	5,57	0	0	5,57
3.	„Završje“	5,09	0	0	5,09
4.	„Eko imanje Mavrović“ uz naselje Slobošćina	7,32	0,89	12,16	6,43
5.	„Brestovac 2“	0,16	0	0	0,16
6.	„Brestovac 3“	0,96	0	0	0,96
7.	„Daranovci 1“	0,40	0	0	0,40
8.	„Daranovci 2“	0,48	0	13,44	0,48
Ukupno:		39,52	0,89	2,25	38,63

Izvor: PPUO Brestovac, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Tablica 14.:

Podaci o izgrađenim i neizgrađenim dijelovima izdvojenih građevinskih područja ugostiteljsko-turističkih zona					
r.b.	Lokacija	Površina GP ha			
		ukupno	izgrađeno		neizgrađeno
			ha	%	
1.	"Novo Zvečevno"	24,97	8,80	35,24	16,17
2.	"Oblakovac"	1,02	0	0	1,02
3.	"Perenci"	2,96	0	0	2,96
4.	"Striježevica"	3,55	0	0	3,55
5.	"Eko Oblakovac"	2,65	0	0	2,65
6.	"Kamenski Vučjak"	5,90	0	0	5,90
7.	"Striježevica"	1,81	0	0	1,81
8.	"Brestovac"	5,06	0,68	13,44	4,38
Ukupno:		47,92	9,48	19,78	38,44

Izvor: PPUO Brestovac, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Tablica 15.:

Podaci o izdvojenim građevinskim područjima za izgradnju groblja		
R.B	Lokacija groblja	Površina (ha)
1.	Bogdašić	0,43
2.	Bolomaće	0,11
3.	Brestovac	1,25
4.	Busnovi	0,06
5.		1,16

6.		0,17
7.	Čečavac	0,13
8.		0,36
9.	Čečavački Vučjak	0,12
10.	Donji Gučani	0,22
11.	Gornji Gučani	0,16
12.	Ivandol	0,17
13.	Jaguplije	0,43
14.	Kamenska	0,24
15.	Kamenski Vučjak	0,18
16.	Koprivna	0,17
17.	Kujnik	0,48
18.	Mijači	0,25
19.	Mrkoplje	1,17
20.	Oblakovac	0,33
21.	Orljavac	0,046
22.	Pavlovci	0,58
23.	Perenci	0,16
24.	Podsreće	0,10
25.	Požeški Brđani	0,24
26.	Rasna	0,13
27.	Ruševac	0,22
28.	Sažije	0,25
29.	Skenderovci	0,14
30.	Sloboština	0,26
31.		0,21
32.	Šnjegavić	0,28
33.	Vilić Selo	0,056
34.	Zakorenje	0,23
35.	Žigerovci	0,13
Ukupno:		10,622

Izvor: PPUO Brestovac, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Nadalje, treba s velikom pažnjom i oprezom pristupiti planiranju novih i širenju postojećih građevinskih područja, kako bi se u najvećoj mjeri ostvarili ciljevi racionalnog upravljanja prostorom iz PPUO-a Brestovac.

II.2.4. Društvena infrastruktura¹

JAVNE SLUŽBE

Na području Općine Brestovac, u skladu sa zakonima i propisima Republike Hrvatske, uspostavljen je sustav javnih službi državne uprave (ispostave državnih ureda) kao i lokalne samouprave i uprave na općinskoj i mjesnoj razini. U Brestovcu je, kao sjedištu jedinice lokalne samouprave, smještena Općinska uprava Općine Brestovac, zatim Matični ured (jednom tjedno), pošta, sa skraćenim radnim danom na 4 sata.

PREDŠKOLSKI ODGOJ

Predškolski odgoj obuhvaća programe odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi koji se ostvaruju u dječjim vrtićima sukladno zakonu. Predškolski odgoj ostvaruje se u skladu s razvojnim osobinama i potrebama djece te socijalnim, kulturnim, vjerskim i drugim potrebama obitelji.

Na području Općine Brestovac nema vrtića.

¹ Izvor: Strategija razvoja Općine Brestovac za razdoblje 2015-2020.g.

OSNOVNA ŠKOLA

U Općini Brestovac osnovnoškolsko obrazovanje organizirano je u jednoj matičnoj osnovnoj školi i 4 područne škole u naseljima na području Općine Brestovac. Matična OŠ „Dragutina Lermana“ Brestovac nalazi se u samom naselju Brestovac i pohađaju je osim pripadajuće djece nižih odjeljenja (I-IV razreda) i djeca viših razreda (5.-8. razreda) s cijelog područja Općine Brestovac. Niža odjeljenja, od I do IV razreda, su raspoređena i u područnim školama u naseljima: Ivandolu, Zakorenju, Pavlovcima i Skenderovcima. Od 21. rujna 2009. matična škola u Brestovcu, područna škola Ivandol, područna škola Skenderovci i područna škola Zakorenje rade u jednoj smjeni. Početkom školske godine 2020./21. područna škola Pavlovci također prelazi u jednosmjenski rad zbog smanjenja broja razrednih odjela.

Matična škola u Brestovcu nalazi se u centru mjesta uz Župnu crkvu Sv. Martina i zgradu Općine Brestovac. Ispred zgrade nove škole nalazi se kurija koja je povijesno mjesto pismenosti u Brestovcu, jer se u njoj davne 1928. počeo odvijati oblik nastave kakav danas poznajemo. Posjed na kojem se nalazi stara škola ranije je pripadao barunu F. Trenku, te je kurija zaštićena kao spomenička baština, a seljani su otkupili kuriju od tadašnjeg vlasnika Mije pl. Rajnera za potrebe školovanja brestovačkog kraja.

Školske godine 2021./2022. u matičnoj školi ima 12 općih učionica te dvije dvije specijalizirane učionice. Škola još ima sportsku dvoranu, 6 sportskih igrališta, školsku knjižnicu te školsku kuhinju.

Nastavu u matičnoj i područnim školama 2021./2022. pohađalo je sveukupno 245 učenika raspoređeno u 8 razrednih odjela razredne nastave i 10 razrednih odjela predmetne nastave.

Iz Tablice 16. vidljiv je pad ukupnog broja učenika u OŠ Dragutina Lermana na području Općine Brestovac:

Tablica 16.

Učenci, razredni odjeli učitelji kroz razdoblje od 2018./2019. do 2021./2022. godine											
Š.g.	Učenci			Razredni odjeli					Učitelji		
	ukupno	I.-IV. razred	V.-VIII. razred	ukupno	MŠ	PŠ	RN	PN	ukupno	PN	RN
2018./2019.	251	124	127	20	13	7	12	8	30	18	12
2019./2020.	236	112	124	19	12	7	11	8	30	19	11
2020./2021.	249	133	116	18	12	6	10	8	30	20	10
2021./2022.	245	131	114	18	12	6	10	8	30	20	10

Izvor: OŠ Dragutina Lermana

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

MŠ - matična škola, PŠ - područna škola, PN - predmetna nastava, RN - razredna nastava

SREDNJOŠKOLSKO I VISOKO OBRAZOVANJE

Ustanove srednjoškolskog i visokog obrazovanja ne postoje na području Općine Brestovac pa osobe srednjoškolsko obrazovanje, kao i ako se odluče za visoko obrazovanje stječu u mjestima van Općine, drugim većim županijskim središtima ili pak izvan same Županije.

KULTURA

Na području Općine Brestovac u smislu kulturnog i svakolikog drugog uzdizanja svijesti stanovništva, potrebno je izdvojiti razvijene organizacije civilnog društva (udruge). Općina Brestovac nema na svom području narodnu knjižnicu i čitaonicu, već samo osnovnoškolsku knjižnicu, čiji ukupni knjižni fond iznosi 1.600 knjiga, tako da bi u budućnosti trebalo, kao i u nekim Općinama Županije, oformiti i negdje smjestit

knjižnični stacionar Gradske knjižnice i čitaonice Požega sa primjerenim fondom knjiga koji bi bili dostupni svim stanovnicima u neko određeno radno vrijeme.

S obzirom na obveze iz Zakona o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (članka 10. stavak 3.: Općine i gradovi s manje od 3000 stanovnika, a koji nemaju narodnu knjižnicu dužni su posebnim ugovorom obavljanje djelatnosti narodne knjižnice povjeriti narodnoj knjižnici u drugoj općini i gradu ili osigurati osnivanje podružnice te narodne knjižnice na svojem području) treba planirati obvezu Općine da osigura prostor za navedene svrhe.

Nadalje područje Općine Brestovac je bogato kulturnim dobrima različitog karaktera zaštite i skrbi resornih tijela (zaštićena, evidentirana kulturna dobra) koji su značajna osnova za daljnji razvoj turizma, ne samo Općine već i šireg područja, Županije, pa i regije.

SPORT

Na području Općine Brestovac postoji nekoliko klubova koji značajno doprinose rekreaciji njihovih članova te potiču razvoj javnih potreba u sportu. Među njima brojčano dominiraju one koje se bave nogometom, ali i lovom ribolovom, što je s obzirom na postojanje nekoliko ribnjaka na području Općine na neki način i logično.

U Općini Brestovac postoje sportski objekti (sportska dvorana) i tereni koje koriste nogometni klubovi, ali i svi zainteresirani za sportsko-rekreativne aktivnosti. Kako bi unaprijedili tu postojeću infrastrukturu potrebno ju je adaptirati, ali i nadograditi te izgraditi potpuno nove sportske centre na novim općinskim lokacijama. Općina Brestovac je temeljem odredbi Zakona o upravljanju državnom imovinom podnijela zahtjev za izdavanje isprave podobne za upis prava vlasništva u korist Općine Brestovac, na nekretninama u vlasništvu RH označenim kao k.č.broj 1921/1,1921/3,1921/4,1923/1 i 1922 u k.o.Deževci koje su se na dan 1. siječnja 2017.godine koristile kao sportsko igralište. Riječ je o nogometnom igralištu koje koristi NK Mladost Pavlovci, a planira se adaptacija/dogradnja postojeće legalizirane građevine u sklopu nogometnog igrališta.

Na području Općine Brestovac djeluje 10-tak sportsko - rekreativnih udruga, a mogu se izdvojiti:

- MALONOGOMETNI KLUB "LEGACY"
- Stolnoteniski klub BRESTOVAC
- Šahovski klub Brestovac
- NOGOMETNI KLUB "MLADOST" PAVLOVCI
- MALONOGOMETNI KLUB "BRESTOVAC"
- Lovačko društvo za uzgoj, zaštitu i lov divljači "JELEN" Požega
- Športsko-ribolovna udruga "KLEN-BRESTOVAC"
- LOVAČKO DRUŠTVO "ŠLJUKA" BRESTOVAC
- ŠPORTSKO RIBOLOVNO DRUŠTVO "PASTRVA 2000"
- Športsko ribolovna udruga "Brzaja"
- LOVAČKO DRUŠTVO "PSUNJ" ORLJAVAC.

ZDRAVSTVENE USTANOVE

Na području Općine Brestovac, na razini primarne zdravstvene zaštite, djeluje:

- u djelatnosti opće/obiteljske medicine 1 tim koji se sastoji od 1 doktora i 1 medicinske sestre i
- u djelatnosti stomatologije 1 tim koji se sastoji od 1 doktora stomatologa i 1 medicinske sestre na adresi: Požeška 76A.

U ljekarničkoj djelatnosti, ljekarna „Škoko“ ima jednu ljekarničku jedinicu s jednim farmaceutom, lociranu na području Općine Brestovac, dok veterinarske usluge obavlja Veterinarska stanica Požega, s ambulantom u Požegi.

U Brestovcu radi poslovnica Zdravstvene ustanove Ljekarne Dogan, Trg Svetog Juraja 10, Gornja Stubica.

SOCIJALNA SKRB

Visoka razina osjetljivosti društva prema potrebama najslabijih (starih, nemoćnih, osoba s invaliditetom, osoba bez dostatnih sredstava za uzdržavanje...) najbolje je vidljiva kroz organizaciju i pružanje usluga unutar sustava socijalne skrbi.

Općina Brestovac u okviru svog samoupravnog djelokruga, između ostalog, osigurava lokalne potrebe stanovnika u oblasti socijalne skrbi. Sredstva za obavljanje djelatnosti i ostvarivanje prava socijalne skrbi osigurava i Republika Hrvatska, koja svoju djelatnost u toj oblasti obavlja putem Centara za socijalnu skrb i drugih ustanova. Za područje Općine Brestovac nadležan je Centar za socijalnu skrb Požega. Na području općine nema ustanove socijalne skrbi no treba ostaviti mogućnost za razvoj i ove djelatnosti.

CIVILNO DRUŠTVO

Djelovanje organizacija civilnog društva jedan je od indikatora razine demokratičnosti zajednice. Na području Općine Brestovac aktivno je 30 različitih udruga koje djeluju u različitim područjima društvenog života: sporta, kulture, rekreacije, očuvanja baštine, očuvanja i valoriziranja poljoprivrednih površina itd. Po evidenciji iz Registra udruga Republike Hrvatske, na području Općine Brestovac je aktivno 30 udruga (Tablica 17.):

Tablica 17.

Izvadak iz registra udruga u Republici Hrvatskoj (2022.)	
r.b.	Udruge
1.	KULTURNO UMJETNIČKO DRUŠTVO "BERDA"
2.	MALONOGOMETNI KLUB ALABAMA
3.	Dobrovoljno vatrogasno društvo Jaguplije
4.	Dobrovoljno vatrogasno društvo Orļavac
5.	MALONOGOMETNI KLUB "LEGACY"
6.	Lovačko društvo za uzgoj, zaštitu i lov divljači "JELEN" Požega
7.	Dobrovoljno vatrogasno društvo Ivandol
8.	Udruga za poboljšanje kvalitete življenja "Planina života"
9.	Dobrovoljno vatrogasno društvo Zakorenje
10.	Dobrovoljno vatrogasno društvo Brestovac
11.	Stolnoteniski klub BRESTOVAC
12.	Šahovski klub Brestovac
13.	NOGOMETNI KLUB "MLADOST" PAVLOVCI
14.	Eko centar Sloboština
15.	UDRUGA BISER KOMUŠINE
16.	Športsko-ribolovna udruga "KLEN-BRESTOVAC"

17.	LOVAČKO DRUŠTVO "ŠLJUKA" BRESTOVAC
18.	MALONOGOMETNI KLUB "KOMUŠINA-BRESTOVAC"
19.	MATICA UMIROVLJENIKA ORLJAVA OPĆINE BRESTOVAC
22.	Udruga Komušana i prijatelja Komušine-Brestovac
23.	MALONOGOMETNI KLUB "BRESTOVAC"
24.	ŠPORTSKO RIBOLOVNO DRUŠTVO "PASTRVA 2000"
25.	Športsko ribolovna udruga "Brzaja"
26.	MALONOGOMETNI KLUB "ZAKORENJE"
27.	Udruga korisnika bežičnih sustava Komshiluk Wireless
28.	MATICA UMIROVLJENIKA OPĆINE BRESTOVAC
29.	Udruga "Vitezovi Zlatne Doline"
30.	LOVAČKO DRUŠTVO "PSUNJ" ORLJAVAC

Izvor: Registar udruga, 2022.

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Posebno je zanimljivo izdvojiti učeničku zadrugu Cucurbita iz Brestovca, koja je zahvaljujući činjenici da škole sve više prepoznaju značaj zadruga te da ih u zadnje vrijeme osnivaju, u Požeško-slavonskoj županiji osnovana kao podružnica hrvatske Udruge učeničkog zadrugarstva. To će svim zadrugama koje okuplja novoosnovana podružnica omogućiti nove aktivnosti u radu. Uz to požeškoj podružnici pridružile su se i dvije zadruge s Virovitičko podravske županije budući da one u svojoj županiji nemaju mogućnost za osnivanje podružnice. Uz poljoprivrednu proizvodnju u sklopu koje se može naći voćarstvo, uzgoj ljekovitog bilja, povrća i slično učeničke se zadruge bave i drugim djelatnostima kao što je izrada ukrasnih i uporabnih predmeta te očuvanjem tradicije i baštine. Zahvaljujući Zakonu o osnovnom i srednjem obrazovanju koji omogućava školama osnivanje učeničkih zadruga Hrvatska je specifična u odnosu na druge zemlje koje ju okružuju pa i šire.

Kako su se iskustva sa učeničkim zadrugama pokazala dobrim ne čudi i što iz godine u godinu u Hrvatskoj ima sve više školskih zadruga. Na svojim zajedničkim okupljanjima tako se uvijek mogu dobiti nove ideje, a svaka će zadruge ipak ići u onom smjeru koji je njoj najprimjereniji.

II.3. GOSPODARSKE DJELATNOSTI

Gospodarsku osnovu Općine Brestovac predstavlja u prvom redu poljoprivredno prerađivačka proizvodnja, a u zamahu je razvoj obrta te maloga i srednjega poduzetništva u djelatnosti vinogradarstva i vinarstva, građenja, prerade drveta, cestovnog prijevoza i uslužnih djelatnosti. Brestovac kao općina u manjem obujmu doprinosu gospodarstvu zbog manjeg broja subjekata u odnosu na druge općine, ali se može promatrati i kroz trend u Požeško-slavonskoj županiji.

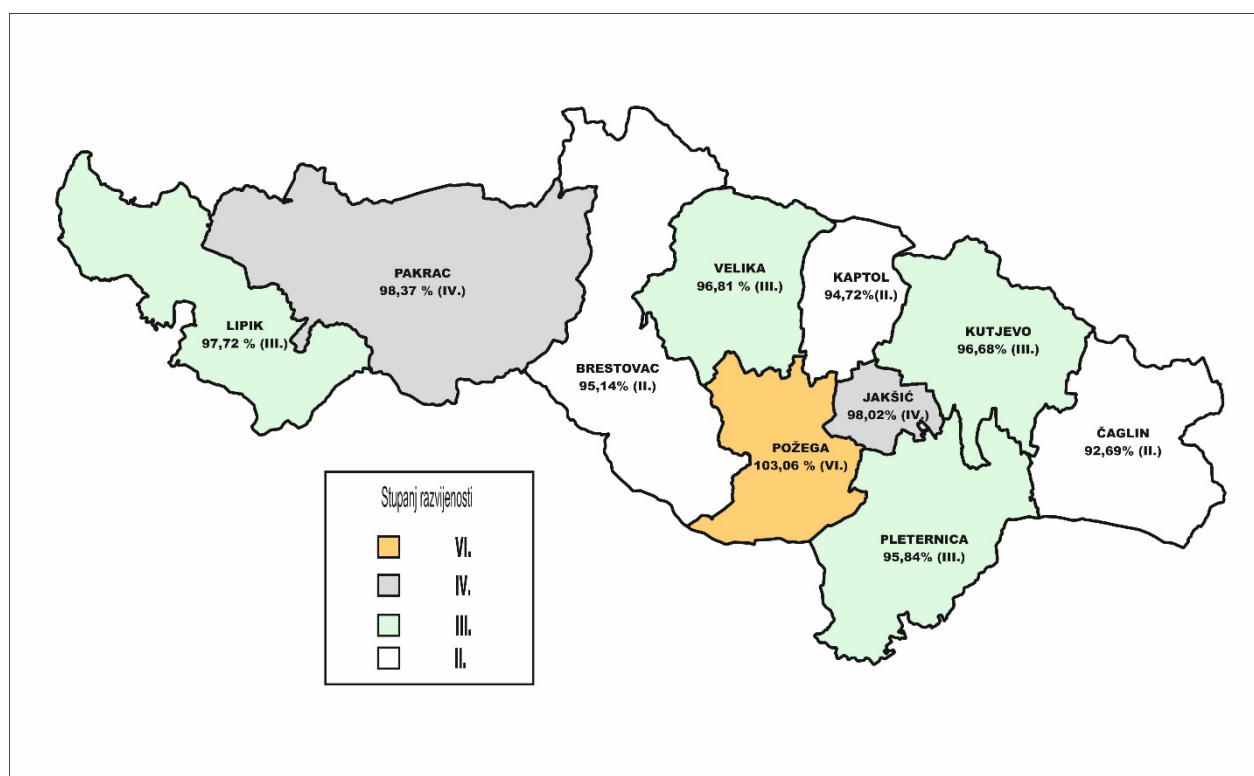
No, Općina Brestovac raspolaže brojnim i značajnim prirodnim resursima (šume, vodotoci, plodno zemljište) koji su, uglavnom, i značajni gospodarski potencijali za razvoj turizma (lovni, ribolovni, ruralni, eko, gastro itd.). Takvu raznolikost prirodnih potencijala zahvaljuje i svom položaju omeđenom planinskim vijencima Požeške gore, Psunja i Papuka, povoljnoj klimi za uzgoj ratarskih kultura, voćarstva i vinogradarstva te očuvanoj prirodi i okolišu.

II.3.1. Gospodarski pokazatelji

Indeks razvijenosti

Indeks razvijenosti je pokazatelj koji se računa radi mjerenja stupnja razvijenosti jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te isti služi kako bi se odredio intenzitet poticanja razvoja putem državnih mjera i programa pomoći.

Općina Brestovac, sukladno Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti („Narodne novine“, br. 132/17), razvrstana je prema indeksu razvijenosti u II. skupinu jedinica lokalne samouprave koje se prema vrijednosti indeksa nalaze u prvoj četvrtini ispodprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave.

Slika 2.: Stupanj i indeks razvijenosti jedinica lokalne samouprave na području Požeško-slavonske županije;

Izvor: Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti („Narodne novine“, broj 132/2017);

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Sukladno dostavljenim podacima o indeksu razvijenosti za 2013 i 2018 godinu za Općinu Brestovac, od strane Ministarstva regionalnog razvoja i fondova europske unije², vidljivo je povećanje prosječnog dohotka po stanovniku i stupnja obrazovanja te smanjenje prosječne stope nezaposlenosti što je rezultiralo povećanjem indeksa razvijenosti Općine za 30,198%, odnosno sa 64,94% 2013.g. na 95,138% 2018.g.

² Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova europske unije, Miramarska 22, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: 350-05/20-01/1, Urbroj: 538-06/414-21-235 od 09. studenog 2021.)

Podaci o indeksu razvijenosti za 2018. godinu

Vrijednosti indeksa razvijenosti i pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti prema novom modelu izračuna na lokalnoj razini (razdoblje 2014.-2016.)															
Jedinica lokalne samouprave (JLS)	Županija	Razvojna skupina JLS	Indeks razvijenosti JLS	Vrijednosti osnovnih pokazatelja za JLS						Vrijednosti standardiziranih pokazatelja za JLS					
				Prosječni dohodak po stanovniku	Prosječni izvorni prihodi po stanovniku	Prosječna stopa nezaposlenosti	Opće kretanje stanovništva (2016./2006.)	Indeks starenja (2011.)	Stupanj obrazovanja (VSS, 20-65) (2011.)	Prosječni dohodak po stanovniku	Prosječni izvorni prihodi po stanovniku	Prosječna stopa nezaposlenosti	Opće kretanje stanovništva (2016./2006.)	Indeks starenja (2011.)	Stupanj obrazovanja (VSS, 20-65) (2011.)
416 Brestovac	Požeško-slavonska	2	95,138	19.142,58	823,19	0,2077	86,36	114,2	0,0802	91,85	92,08	97,00	94,51	102,74	95,53

Podaci o indeksu razvijenosti za 2013. godinu

Grad / Općina	Županija	Prosječni dohodak per capita	Prosječni izvorni prihodi per capita	Prosječna stopa nezaposlenosti	Kretanje stanovništva	Udio obrazovanog stanovništva u stanovništvu 16-65 godina	Prosječni dohodak per capita	Prosječni izvorni prihodi per capita	Prosječna stopa nezaposlenosti	Kretanje stanovništva	Udio obrazovanog stanovništva u stanovništvu 16-65 godina	Indeks razvijenosti	Skupine	
		2010.-2012.	2010.-2012.	2010.-2012.	2010.-2001.	2011.	2010.-2012.	2010.-2012.	2010.-2012.	2010.-2001.	2011.			
Brestovac	Požeško-slavonska	17.849	639	21,0%	98,1	60,71%	49,6%	15,2%	87,1%	97,7%	63,1%	64,94%	50-75%	II.

Slika 3.: Vrijednosti indeksa razvijenosti i pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti prema novom modelu izračuna na lokalnoj razini za 2018. i 2013. godinu;

Izvor: Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova europske unije

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Gospodarska kretanja

U poslovnoj 2020. godini, prema podacima Hrvatske gospodarske komore (HGK), na području Općine Brestovac radile su ukupno 37 tvrtke iz 8 različitih djelatnosti (Tablica 18.), što je 16% više od poslovne 2016. godine.

Tablica 18.

BROJ TVRTKI						
R. B.	Djelatnosti	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
1.	(A) POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	3	4	3	2	4
2.	(C) PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	10	12	12	11	9
3.	(D) OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	2	2	2	2	2
4.	(E) OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	-	-	-	1	-
5.	(F) GRAĐEVINARSTVO	3	4	5	4	4
6.	(G) TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNH VOZILA I MOTOCIKALA	5	6	5	9	8
7.	(H) PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	4	5	5	5	6
8.	(I) DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	-	-	1	1	3
9.	(L) POSLOVANJE NEKRETNINAMA	1	-	1	1	-
10.	(M) STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	3	2	2	1	1
UKUPNO:		31	35	36	37	37

Izvor: HGK

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Sveukupna zaposlenost u tvrtkama na području Općine Brestovac je u padu. 2020. godine bilo je 162 zaposlena, što je 27% manje u odnosu na 2016. godinu (222 zaposlena -Tablica 19.) Najveći pad zaposlenih uočen je građevinarstvu (65%) te u prerađivačkoj industriji (54%).

Tablica 19.

BROJ ZAPOSLENIH						
R. B.	Djelatnosti	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
1.	(A) POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	18	19	5	0	15
2.	(C) PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	155	167	73	73	72
3.	(D) OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	1	1	1	1	1
4.	(E) OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	-	-	-	2	-
5.	(F) GRAĐEVINARSTVO	7	21	13	16	20
6.	(G) TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	9	10	9	22	11
7.	(H) PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	28	31	33	31	39
8.	(I) DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	-	-	3	3	3
9.	(L) POSLOVANJE NEKRETNINAMA	0	-	0	0	-
10.	(M) STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	4	3	2	2	1
	UKUPNO:	222	252	139	150	162

Izvor: HGK

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Tvrtke na području Općine Brestovac, prema podacima HGK, ostvarili su u promatranom razdoblju ukupan dobit (Tablica .) te ukupan prihod (Tablica 21.) kako slijedi u navedenim tablicama:

Tablica 20.

DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP183)						
Financijski pokazatelj u kn						
r.b.	Djelatnosti	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
1.	(A) POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	-314.913,00	26.303,00	-249.409,00	-696.219,00	90.052,00
2.	(C) PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	4.483.306,00	4.336.542,00	1.624.309,00	1.052.159,00	487.083,00
3.	(D) OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	-249.758,00	-283.800,00	-405.232,00	-555.096,00	-423.613,00
4.	(E) OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	-	-	-	768,00	-
5.	(F) GRAĐEVINARSTVO	-2.878,00	-86.686,00	188.483,00	-33.868,00	76.347,00
6.	(G) TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK	332.291,00	544.740,00	-914.253,00	610.600,00	-264.899,00

Izvešće o stanju u prostoru Općine Brestovac za razdoblje 2017. – 2021.g.

	MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA					
7.	(H) PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	337.373,00	98.941,00	303.997,00	738.657,00	891.146,00
8.	(I) DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	-	-	69.898,00	22.809,00	13.914,00
9.	(L) POSLOVANJE NEKRETNINAMA	-2.455,00	-	-	4.319,00	-
10.	(M) STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	-48.503,00	61.370,00	16.043,00	39.884,00	89.683,00
UKUPNO:		4.534.463,00	4.697.410,00	634.345,00	1.184.013,00	959.713,00

Izvor: HGK

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Tablica 21.

UKUPNI PRIHODI (AOP177)						
Financijski pokazatelj u kn						
r.b	Djelatnosti	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
1.	(A) POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	4.760.878,00	6.506.407,00	8.003.301,00	4.376.160,00	4.988.277,00
2.	(C) PRERADIVAČKA INDUSTRIJA	41.837.760,00	48.910.666,00	29.701.598,00	30.559.747,00	23.636.015,00
3.	(D) OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	234,00	91.738,00	923.116,00	644.708,00	400.487,00
4.	(E) OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	-	-	-	16.742,00	-
5.	(F) GRAĐEVINARSTVO	651.669,00	2.148.494,00	2.493.242,00	1.657.336,00	2.897.873,00
6.	(G) TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	6.689.845,00	7.741.005,00	2.369.912,00	12.560.433,00	4.977.470,00
7.	(H) PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	8.499.874,00	9.343.763,00	10.629.554,00	11.218.515,00	16.733.737,00
8.	(I) DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	-	-	852.809,00	1.026.265,00	720.712,00
9.	(L) POSLOVANJE NEKRETNINAMA	1.500,00	-	321.036,00	68.105,00	-
10.	(M) STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	324.919,00	407.787,00	238.556,00	424.739,00	440.127,00
UKUPNO:		62.766.679,00	75.149.860,00	55.533.124,00	62.552.750,00	54.794.698,00

Izvor: HGK

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

U Tablici 22., temeljem podataka HGK, prikazano je stanje prihoda od prodaje u inozemstvu:

Tablica 22.

PRIHODI OD PRODAJE U INOZEMSTVU (AOP243)						
Financijski pokazatelj u kn						
R. B.	Djelatnosti	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
1.	(A) POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	0,00	161.710,00	238.023,00	0,00	0,00
2.	(C) PRERADIVAČKA INDUSTRIJA	12.946.722,00	16.327.185,00	2.619.795,00	671.472,00	482.362,00

3.	(D) OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
4.	(E) OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	-	-	-	0,00	-
5.	(F) GRAĐEVINARSTVO	0,00	1.815.019,00	1.272.110,00	1.302.280,00	2.235.653,00
6.	(G) TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOCIKALA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
7.	(H) PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	410.710,00	344.724,00	18.152,00	2.958,00	0,00
8.	(I) DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE		-	835.423,00	998.986,00	0,00
9.	(L) POSLOVANJE NEKRETNINAMA	0,00	-	0,00	0,00	-
10	(M) STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
UKUPNO:		13.357.432,00	18.648.638,00	4.983.503,00	2.975.696,00	2.718.015,00

Izvor: HGK

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Poduzetničke zone

Potrebe gospodarskog razvitka i poboljšanje opće poslovne klime potaknuli su osnivanje poduzetničkih zona kao uređenog i urbanog prostora koji može prihvatiti nove gospodarske sadržaje i osigurati prostor za razvitak novih gospodarskih subjekata. Nedostatak odgovarajućeg prostora i potrebne infrastrukture osnovni su motiv za osnivanje poduzetničke zone za budući razvoj malog i srednjeg gospodarstva.

Na području Općine Brestovac, za potrebe odvijanja gospodarskih djelatnosti, Prostornim planom uređenja Općine Brestovac, predviđeno je formiranje osam izdvojenih građevinskih područja gospodarskih zona:

- gospodarske zone "Brestovac", ukupne površine 19,54 ha (neizgrađena),
- gospodarske zone "Nurkovac", ukupne površine 5,57 ha (neizgrađena),
- gospodarske zone "Završje", ukupne površine 5,09 ha (neizgrađena),
- gospodarske zone "Brestovac 2", ukupne površine 0,16 ha (neizgrađena),
- gospodarske zone "Brestovac 3", ukupne površine 0,96 ha (neizgrađena),
- gospodarske zone "Daranovci 1", ukupne površine 0,40 ha (neizgrađena),
- gospodarske zone "Daranovci 2", ukupne površine 0,48 ha (neizgrađena).

II.3.2. Poljoprivreda

Značajan udio površine Općine Brestovac, tj. 8.296,05 ha, odnosno 29,74% ukupne površine Općine, otpada na poljoprivredno zemljište, od čega se 100% odnosi na ostalo obradivo tlo, dok ostale poljoprivredne i šumske površine zauzimaju 66,35 ha odnosno 0,23% površine Općine.

Poljoprivrednim zemljištem, u smislu Zakona o poljoprivrednom zemljištu smatraju se poljoprivredne površine koje su po načinu uporabe u katastru opisane kao: oranice, vrtovi, livade, pašnjaci, voćnjaci, maslinici, vinogradi, ribnjaci, trstici i močvare, kao i drugo zemljište koje se može privesti poljoprivrednoj proizvodnji.

Poljoprivredna zemljišta je potrebno staviti u funkciju, odnosno utvrditi postoji li mogućnost davanja istog u zakup (sve državno zemljište je stavljeno u funkciju te je trenutno u zakupu ili višegodišnjoj koncesiji).

Isto tako, za sva ostala zemljišta (naslijeđena, sumnjiva i sporna, zemljišta s upisanim teretima) je potrebno utvrditi činjenično stanje i pokrenuti odgovarajuće postupke za rješanje.

Poljoprivredna djelatnost je značajna djelatnost Općine Brestovac zbog povoljne klime i nizinsko-brežuljkastog prostora, a koji omogućavaju visoke urode, posebno žitarica, industrijskog i aromatičnog bilja, uljarica, povrća, voća i grožđa.

Podaci iz ARKODA (Tablica 23.) pokazuju površine evidentirane u cilju dobivanja poljoprivrednih poticaja, a što označava i ozbiljnije opredjeljenje za profesionalne bavljene poljoprivrednom proizvodnjom. Fragmentiranost i usitnjenost parcela ograničavajući je čimbenik razvitka poljoprivrede, ne samo u Općini Brestovac, nego na prostoru cijele RH.

Tablica 23.

Prikaz broja i površine ARKOD parcela prema vrsti uporabe poljoprivrednog zemljišta na području Općine Brestovac 31.12.2021.		
Vrsta uporabe poljoprivredne površine	Površina parcela (ha)	Broj parcela
Oranica	2.269,33	3.825
Staklenici na oranici	0,35	6
Livada	264,22	877
Pašnjak	192	202
Krški pašnjak	0	0
Vinogradi	22,65	29
Iskrčeni vinogradi	0	0
Maslinik	0	0
Voćnjak	645,07	926
Kulture kratke ophodnje	0,58	1
Rasadnik	4,85	8
Matičnjak loznih podloga i plemki	0	0
Miješani višegodišnji nasadi	0,69	4
Ostale vrste uporabe zemljišta	3,91	16
Privremeno neodržavana parcela	11,11	30
UKUPNO:	3.414,76	5.924

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Od ukupne površine poljoprivrednog zemljišta obuhvaćenog ARKOD sustavom na području Općine Brestovac najveći je udio oranica (66,46%), voćnjaka (18,89%) te livada (7,74%).

Poljoprivredno gospodarstvo čine sve proizvodne jedinice na kojima se obavlja poljoprivredna djelatnost i kojima upravlja poljoprivrednik, a koje se nalaze na području Republike Hrvatske.

Tablica 24.

Broj poljoprivrednih gospodarstava prema organizacijskim oblicima na području Općine Brestovac na dan 31.12.2021. godine	
Poljoprivredna gospodarstava prema organizacijskim oblicima Broj	Poljoprivredna gospodarstava prema organizacijskim oblicima Broj
Obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo (OPG)	505
Obrt	25
Samoopskrbno poljoprivredno gospodarstvo (SOPG)	92
Trgovačko društvo	13
UKUPNO	635

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Poljoprivredna proizvodnja Općine Brestovac bazira na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima koji čine 79,52% ukupnog broja poljoprivrednih gospodarstava na području Općine.

Podaci o ARKOD parcelama prema JLS na području Požeško-slavonske županije na dan 31.12.2021. dan je u Tablici 25.:

Tablica 25.

Podaci o ARKOD parcelama prema JLS na području Požeško-slavonske županije na dan 31.12.2021.																		
JLS	<3			≥3 i <20			≥20 i <100			≥100 i <1.500			≥1.500			UKUPNO		
	Broj PG	Broj ARKOD parcela	Površina (ha)	Broj PG	Broj ARKOD parcela	Površina (ha)	Broj PG	Broj ARKOD parcela	Površina (ha)	Broj PG	Broj ARKOD parcela	Površina (ha)	Broj PG	Broj ARKOD parcela	Površina (ha)	Broj PG	Broj ARKOD parcela	Površina (ha)
Brestovac	189	1023	296	192	2954	1186,61	22	932	795,89	4	212	511,52				407	5121	2790,02
Čaglin	103	477	169,93	135	1546	1019,86	28	695	1095,64	4	181	578,93				270	2899	2864,36
Jakšić	135	344	157,58	136	1134	903,86	26	797	1116,23	3	326	510,05				300	2601	2687,72
Kaptol	179	648	245,41	143	1387	1008,88	31	935	1127,05	2	259	344,36				355	3229	2725,70
Kutjevo	307	886	415,13	230	1922	1654,35	61	1708	2098,25	5	356	813,10	1	433	5910,07	604	5305	10890,90
Lipik	186	604	278,30	208	1858	1434,67	46	1196	1859,28	7	416	2289,81				447	4074	5862,06
Pakrac	213	672	291,83	185	1847	1284,57	24	659	889,39	6	301	917,56				428	3479	3383,35
Pleternica	445	1823	665,15	348	3615	2126,77	39	1374	1532,64	2	80	244,20				834	6892	4568,76
Požega	531	1692	618,93	345	3376	2208,81	38	1251	1604,45	6	512	1301,17				920	6831	5733,36
Velika	184	612	254,93	184	1595	1225,98	21	697	853,37	3	220	343,82				392	3124	2678,10
UKUPNO	2472	8781	3393,19	2106	21234	14054,36	336	10244	12972,19	42	2863	7854,52	1	433	5910,07	4957	43555	44184,33

Izvor: Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Iz tablice je vidljivo da na području Općine Brestovac ukupna površina OPG-a registrirana u ARKOD sustavu, iz 2021. godine, iznosi 2.790,02 ha, a broj ARKOD parcela 5.121 u 407 OPG-a. Najveći broj poljoprivrednih gospodarstava gledano prema veličini zemljišta odnosi se na OPG-e, sa više od 3 ha i manje od 20 ha zemlje po OPG-u.

Sadašnja veličina i rascjepkanost posjeda je ograničavajući čimbenik razvitka poljoprivrede. Da bi se obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo razvijalo kao okosnica agrarnog razvoja, osposobljeno za racionalnu i profitabilnu proizvodnju, nužno je potrebno osigurati optimalne proizvodne kapacitete. Potrebno je omogućiti okrupnjavanje zemljišnih čestica putem komasacija i arondacija kojima se utječe na smanjenje proizvodnih troškova u poljoprivredi. Za provedbu ovih mjera potrebno je uređenje vlasničkih odnosa i sređivanje katastra.

Prema podacima Državne geodetske uprave, Područnog ureda za katastar Požega³, na području Općine Brestovac u razdoblju od 2017. do 2021. godine je napravljena homogenizacija Starih katastarskih planova u Mjerilu 1.2880 za katastarske općine: Gornji Gučani, Busnovi, Ivaldol, Bolomače, Vilić Selo, Perenci, Deževci, Sloboština, Podsreće, Orljavac, Kujnik, Koprivna, Čečavački Vučjak, Šnjegavić, Gornji Vrhovci, Sažije, Mijači, Novo Zvečevo te naselje Vranić kao dio k.o. Vranić.

Za k.o. Jaguplije, Skenderovci, Daranovci i Zakorenje završene su nove katastarske izmjere.

Za k.o. Jaguplije, Skenderovci završen je postupak izlaganja podataka prikupljenih novom izmjerom i obnova zemljišne knjige te je uspostavljen novi katastarski operat i nova zemljišna knjiga.

Do 18. studenog 2021. isto će biti napravljeno i za k.o. Daranovce.

Plan je da se u 2022. g. napravi i za k.o. Zakorenje.

Napomena:

*Homogenizacija je tehnički postupak kojim se provodi položajno poboljšanje katastarskih planova te ispravljanje unutrašnjih nehomogenosti katastarskog plana, a koji nema utjecaja na podatke iskazane u popisno-knjižnom dijelu katastarskog operata.

Članak 80. stavak 2. Zakona o državnoj izmjeri i katastru nekretnina (NN 112/2018)

³Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar, Županijska 11/1, 34000 Požega (e-mail: Josip.Miksik@dgu.hr od 05. studenog 2021. godine)

U cilju daljnjeg očuvanja svoje poljoprivredne proizvodnje Požeško-slavonska županija je već 2004. godine donijela Odluku o zabrani upotrebe genetski modificiranog sjemena i proizvodnji genetski modificirane hrane na svom području, a 2007. godine ušla u Mreže europskih GMO – Free regija u cilju promoviranja svojih gospodarskih interesa u pogledu razvoja i unapređenja proizvodnje nemodificirane i tradicionalne hrane, radi zaštite njezinih proizvođača te općenito radi razvoja i unapređenja kvalitete i održive poljoprivredne proizvodnje kao i radi razmjene iskustava i promicanja vlastite poljoprivredne proizvodnje.

U sljedećoj tablici (Tablica 26.) dani su podaci o poljoprivrednim površinama po vrstama i promatranom razdoblju na području Općine Brestovac, preuzeti iz ARKOD sustava:

Tablica 26:

	ORANICA	STAKLENIK NA ORANICI	LIVADA	PAŠNJAK	VINOGRADI	ISKRČENI VINOGRADI	VOĆNE VRSTE	KULTURA KRATKIH OPHODNJI	RASADNIK	MJEŠANI TRAJNI NASADI	PRIVREMENO NE ODRŽAVANO	OSTALO ZEMLJIŠTE	UKUPNO
2017.	2331,91	0,17	288,24	166,06	31	0	507,08	0,12	10,43	0,49	0	9,68	3337,56
2018.	2301,88	0,174	286,5	186,19	22,73	0	532,28	0	12,4	0,49	6,49	3,98	3353,12
2019.	2290,22	0,35	293,55	169,89	22,64	0	557,5	0	12,36	0,3	8,16	3,83	3358,61
2020.	2258,53	0,36	275,74	178,2	22,94	0	609,59	1,12	12,45	0,38	8,54	3,14	3370,98
2021.	2268,04	0,35	264,22	187	22,65	0	644,24	0,58	4,85	0,69	11,11	3,91	3407,64

Izvor : <https://www.apprrr.hr/arkod/> i <https://www.apprrr.hr/agronet/>

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ,

II.3.3. Šumarstvo i lovstvo

Sukladno Zakonu o šumama, šume i šumska zemljišta dobra su od interesa za Republiku Hrvatsku i imaju njezinu osobitu zaštitu. Šume i šumska zemljišta specifične su prirodno bogatstvo te s opće korisnim funkcijama šuma uvjetuju poseban način upravljanja i gospodarenja. Šume na području Općine Brestovac zauzimaju 18.678,94 ha, što čini 66,94 % ukupne teritorija Općine. Gospodarske šume zauzimaju 17.821,85 ha tj. 95,41%, zaštitne šume 734,26 ha tj. 3,93% i posebne namjene 122,83 ha tj. 0,66%.

U odnosu na udio šuma na prostoru Županije, koji iznosi 46,66 %, znači da je Općina Brestovac po udjelu šuma, dosta iznad prosjeka Županije i prosjeka Države, koji iznosi 45,54 %.

Na ostale poljoprivredne i šumske površine otpada 66,35 ha odnosno 4,65% ukupne površine Općine Brestovac.

Gospodarenje šumama u vlasništvu Države, kao dobru od nacionalnog interesa, povjereno je poduzeću "Hrvatske šume" d.o.o. Zagreb, koje u svom sastavu prema teritoriju imaju uprave šuma, a za područje Općine Brestovac nadležna je Uprava šuma Podružnica Požega.

Prema podacima Uprave šuma Podružnica Požega, na području Općine Brestovac prostiru se gospodarske jedinice: „Zapadni Papuk kamenski“, „Zapadni Papuk zvečevački“, Poljanačke šume“, „Istočni Psunj“, „Poljadijske šume“ i „Sjeverna Babja Gora“ i obuhvat šumskogospodarske osnove je 2017. godine bio 14.939,45 ha, a 2021. godine 15.385,87 ha, što znači da se površina obuhvata povećala za 446,42 hektara.

U području obuhvata gospodarske jedinice po uređajnim razredima nalaze se:

- sjemenjače hrasta lužnjaka - 214,75 ha
- sjemenjače hrasta kitnjaka - 2.958,80 ha
- sjemenjače cera - 142,13 ha
- sjemenjače bukve - 7.831,03 ha
- sjemenjače graba - 20,17 ha
- sjemenjače vrbe - 1,16 ha
- sjemenjače crne johe - 142,09 ha
- sjemenjače o. bagrema - 29,23 ha
- kulture običnog bora - 182,14 ha

- kulture am. borovca	- 9,75 ha
- kulture europskog ariša	- 4,35 ha
- kulture crnog bora	- 52,39 ha
- kulture obične smreke	- 68,88 ha
- kulture zelene duglazije	- 3,09 ha
- panjače kitnjaka	- 146,41 ha
- panjače bukve	- 1.085,59 ha
- panjače graba	- 723,17 ha
- panjače medunca	- 237,77 ha
- panjače crne johe	- 92,90 ha
- panjače bagrema	- 123,08 ha
- panjače p.kestena	- 109,61 ha
- Šikare	- 583,65 ha
- Sjemenska sastojina	- 21,75 ha.

Razliku u površini obuhvata i površini uređajnih razloga čine neproizvodne i neplodne površine.

Za analizu i ocjenu stanja u prostoru te provedbu i trendove razvoja, za razdoblje 2017. 2021. godine predviđena je izgradnja 16,15 km šumskih cesta.

Na području Općine Brestovac nalazi se petnaest lovišta, a osnovni podaci prikazani su u Tablici 27.:

Tablica 27.

LOVIŠTA				
na području Općine Brestovac				
	Naziv lovišta	Nadležnost lovišta	Površina lovišta na području JLS / ha	Postotak %
1.	VII/7 – JAVORNIK	DRŽAVNO BBŽ*	1572,0628	5,64
2.	XI/2 – ISTOČNI PSUNJ	DRŽAVNO	2880,8876	10,34
3.	XI/19 – SJEVERNA BABJA GORA I	DRŽAVNO	1448,0512	5,20
4.	XI/20– SJEVERNA BABJA GORA II	DRŽAVNO	707,4140	2,54
5.	XI/28– JUŽNA BABJA GORA IIb	DRŽAVNO	12,8432	0,05
6.	XI/24 – ZAPADNI PAPUK	DRŽAVNO	4012,5900	14,40
7.	XI/25 – ZVEČEVO	DRŽAVNO	4378,7527	15,72
8.	XI/101 – ZAPADNI PAPUK - II	ŽUPANIJSKO	1830,4070	6,56
9.	XI/102 – POLJANAČKE ŠUME	ŽUPANIJSKO	571,2074	2,05
10.	XI/103 – ORLJAVAC	ŽUPANIJSKO	4246,5982	15,24
11.	XI/104 – BRESTOVAC	ŽUPANIJSKO	4973,4223	17,85
12.	XI/107 – POŽEGA I	ŽUPANIJSKO	676,3897	2,43
13.	XII/5– JUŽNA BABJA GORA Ia	DRŽAVNO BPŽ**	18,1869	0,07
14.	XII/6– JUŽNA BABJA GORA IIa	DRŽAVNO BPŽ**	253,4635	0,91
15.	XII/18– JUŽNA BABJA GORA Ib	DRŽAVNO BPŽ**	279,9759	1,00
UKUPNO:			27862,25	100,00

*BBŽ- Bjelovarsko-bilogorska županija

**BPŽ – Brodsko-posavska županija

Izvor : Upravni odjel za gospodarstvo i graditeljstvo Požeško-slavonske županije

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Na širem prostoru Općine Brestovac, od divljači kojima gospodare lovoovlaštenici ističu se srna, obična zec, fazan, trčka, prepelica, divlja patka, šljuka i divlji golub, te dlakave predatorske vrste: lisica, kuna zlatica, divlja mačka lisica i jazavac te u zadnje vrijeme učestala pojava čagljeva.

II.3.4. Turizam

Područje Općine Brestovac dio je kontinentalnog turističkog prostora Požeško-slavonske županije i Republike Hrvatske, koje obiluje prirodnim ljepotama u kojima se smjenjuju plodna slavonska polja, vinogradi, brežuljci i šumovita brda, kao i bogata kulturno-povijesna baština te ima sve preduvjete da u budućem gospodarskom, a time i turističkom razvoju zabilježi značajniji pomak i ostvari jači razvitak, u odnosu na sadašnje stanje.

Prema podacima Turističke zajednice Požeško-slavonske županije⁴ na području Općina Brestovac u promatranom razdoblju je došlo do turističkih promjena. Naime, Općina Brestovac je jedan do suosnivača Turističke zajednice područja Zlatni Papuk koja uključuje i Općine Kaptol, Jakšić i Veliku te je osnovana 01. siječnja 2021. godine

Na području Općine Brestovac u 2017. godini bila su registrirana 2 smještajna objekta s ukupnim kapacitetom 12 kreveta +1 pomoćni krevet te je ostvareno ukupno 939 noćenja što iznosi 3,033% od ukupnog broja noćenja u Požeško-slavonskoj županiji, dok je u 2020. godini bilo registrirano 7 smještajnih objekata s ukupnim kapacitetom 39 kreveta +7 pomoćnih kreveta te je ostvareno ukupno 2512 noćenja što iznosi 8,88% od ukupnog broja noćenja u Požeško-slavonskoj županiji.

Nakon osnivanja Turističke zajednice Zlatni Papuk u 2021. godini otvorena su 2 smještajna objekta s ukupnim kapacitetom 14 kreveta. Na dan 31. listopada 2021. godine na području Općine Brestovac registrirano je ukupno 9 smještajnih objekata s ukupnim kapacitetom 53 kreveta +7 pomoćnih kreveta te je zabilježeno 3532 noćenja što iznosi 9,98% od ukupnog broja noćenja u Požeško-slavonskoj županiji.

Od navedenih 9 smještajnih objekata na području Općine Brestovac, 6 luksuznih kuća za odmor nalazi se u mjestu Novo Zvečevo, a jedna od njih je ujedno i prva kuća za odmor s 5* na području cijele Slavonije. Novo Zvečevo na dobrom je putu postati turističko naselje te se očekuje otvaranje novih smještajnih objekata u sljedećem razdoblju.

Osim novootvorenih smještajnih objekata, u kolovozu 2021. godine otvoreno je Izletište Stari Brestovac u sklopu kojeg se nalazi restoran, ribnjaci, poučne staze te mnoštvo zabavnog i edukativnog sadržaja za djecu i odrasle.

Turistička zajednica Požeško-slavonske županije u srpnju 2020. godine izradila je Studiju utjecaja akumulacije „Kamenska“ na razvoj turizma utjecajnog područja.

Poseban potencijal je sam položaj Općine na području Parka prirode „Papuk“, čime se otvaraju mogućnosti za cjelogodišnju rekreaciju i aktivni odmor (planinarenje, izleti, vožnja biciklima, geo-edukacija, itd.). Osim toga, brojne su mogućnosti za razvoj ribolovnog i lovskog turizma (bogatstvo sitne, pernate i krupne divljači na Papuku). Značajni elementi turističke ponude su i kulturno-povijesna baština koja se nalazi na području Općine Brestovca, a treba istaknuti Dolački stari grad i Rudinu.

Dolački stari grad nalazi se na jednom od grebena južne Babje gore, na oko 365 m nadmorske visine. Danas je od Dolačkog grada sačuvan dio osmerokutne kule. Po ostatku zidova širine oko jednog metra, može se zaključiti da je bila građena od lomljenog, neobrađenog kamena vezanog vapnenim vezivom.

⁴ Turistička zajednica Požeško-slavonske županije, Županijska 7, 34000 Požega (dopis: od 05. studenog 2021.)

Rudina je utvrđeni kompleks ispod padina Psunja predstavlja jedan od najvažnijih sakralnih spomenika srednjeg vijeka u Slavoniji. Romanička crkva i benediktinska opatija sv. Mihovila iz 12.st. sa kamenim klesancima (konzolama) – čuvenim rudinskim glavama, predstavlja najbogatije ostvarenje romaničke plastike u kontinentalnoj Hrvatskoj. Ovdje je pronađen prvi hrvatski natpis pisan latinicom – BRAT IAN, glagoljski natpis koji označava 1129. godinu, latinski natpis i bosančica iz 15. stoljeća.

Nadalje, Prostornim planom uređenja Općine Brestovac, stvoreni su preduvjeti razvoju turizma na način da je, kao što je već i navedeno u točki II.2.3. *Prostori za razvoj naselja*, utvrđeno osam izdvojenih građevinskih područja izvan naselja ugostiteljsko-turističke namjene, sa određenim položajem, kapacitetom, vrstom i veličinom, i to (Tablica 28.):

Tablica 28.

Izdvojena građevinska područja (IGP) ugostiteljsko – turističke – sportsko – rekreacijske namjene na području Općine Brestovac			
r.b.	Turističko-ugostiteljsko-sportsko-rekreacijske zone	Površina (cca) ha	kapacitet
1.	Ugostiteljsko-turistička i športsko-rekreacijska zona " Novo Zvečevo "	25,0	40 kreveta
2.	Ugostiteljsko-turistička i rekreacijska zona " Oblakovac "	1,0	do 10 soba
3.	Ugostiteljsko-turistička i rekreacijska zona " Perenci "	3,0	do 10 soba
4.	Ugostiteljsko-turistička i rekreacijska zona " Striježevica "	3,6	do 10 soba
5.	Ugostiteljsko-turistička zona " Eko Oblakovac "	2,7	do 10 soba
6.	Ugostiteljsko-turistička zona " Kamenski Vučjak "	5,9	do 10 soba
7.	Ugostiteljsko-turistička zona " Striježevica "	1,8	do 10 soba
8.	Ugostiteljsko-turistička zona uz naselja Brestovac	5,0	do 10 soba

Izvor: PPUO Brestovac, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Za gradnju građevina u zonama navedenim u Tablici 28. primjenjuju se Opći uvjeti gradnje i uređenja prostora Odredbi za provođenje PPUO Brestovca.

Poljoprivreda je također odlična baza za razvoj turizma, jer se radi o očuvanom ruralnom prostoru sa ambijentalnom vrijednošću. Pri tome se mogu istaknuti ekološka poljoprivreda, proizvodnja zdrave hrane i tradicijskog graditeljstva, te specifične kategorije selektivnog turizma. Sve se može upotpuniti ugostiteljskim sadržajima sa obilježjima tradicionalnog kulinarstva i oživljavanja tradicijskih obrta.

U kategoriji života i rada važni resursi koji se mogu valorizirati su: folklor, rukotvorine, tradicijsko građenje, gastronomija i enologija. Vinari, uz proizvodnju vina, svoju priliku vide i u razvoju ruralnog turizma, kroz ulaganje u uređenja kušaonica vina. Od gastronomskih posebnosti ističu se posebno tradicijska jela: kulen, domaće svinjske kobasice, čvarci, čobanac, sarme, fiš, itd.

Područje Brestovac je tradicionalno poljoprivredno područje gdje seljačka gospodarstva mogu uz usluge smještaja i prehrane ponuditi i mogućnost sudjelovanja u poljoprivrednim radovima (berbe). Ponuda se može obogatiti i raznim edukativnim sadržajima o tradicijskom načinu života.

U smislu razvoja eko-turizma, važno je spomenuti ekološku mrežu NATURA 2000, koja obuhvaća područja važna za očuvanje ugroženih vrsta biljaka i životinja i stanišnih tipova. Na području Općine Brestovac to su područja važna za divlje svojte i stanišne tipove, te ptice primarno na području Papuka. NATURA 2000 područje se treba prepoznati kao prilika, a ne kao kočnica razvoja.

Zasad relativno skromno razvijena, cjelokupna turistička ponuda ima značajan potencijal, i bila bi kvalitetnija kada bi se upotpunila dodatnim sadržajima kroz suradnju lokalnog gospodarstva, i to na

području eko poljoprivrede i proizvodnje domaće zdrave hrane, tradicijskog graditeljstva, razvoja manjih obiteljskih smještajnih kapaciteta (seoska gospodarstva s turističkom ponudom - usluga smještaja i usluga ishrane, ali i aktivnog odmora turistima), razvijajući ponudu ekološki zdrave hrane, izradu predmeta i suvenira, narodne radinosti, predstavljajući običaje s naglaskom na bogatstvo folklornih elemenata, manifestacije, uslužnog sektora obrtništva i poduzetništva i dr. Stoga će se i budući turistički razvoj Općine Brestovac oslanjati prvenstveno na mogućnosti valorizacije svojih prirodnih potencijala (rijetkom ali očuvanom šumskom fondu, vrijednom poljoprivrednom tlu, bujnim vodotocima), te kulturnoj baštini (arheološka nalazišta) i kao takav će predstavljati, u okviru planiranog ukupnog gospodarskog razvoja područja Općine, jednu od okosnica njenog razvoja.

No, u svemu tome veliku ulogu igra edukacija, i to svih skupina lokalnih dionika. Jer u turističkim destinacijama je lokalno stanovništvo važna interesna skupina jer na temelju njegovog prihvaćanja ili odbijanja turističkog razvoja i stvaranja turističkog proizvoda (osobito onog temeljenog na baštini) ovisi i budućnost te uspješnost samog proizvoda.

II.3.5. Istraživanje i eksploatacija mineralnih sirovina, ugljikovodika i geotermalnih voda u energetske svrhe

Mineralne sirovine predstavljaju prirodni resurs od interesa za Republiku Hrvatsku, te imaju njezinu osobitu zaštitu i mogu se iskorištavati isključivo pod uvjetima i na način propisan posebnim zakonima i propisima koji se odnose na istraživanje i eksploataciju mineralnih sirovina. O geološkim istraživanjima na području Slavonije svjedoče mnogi obavljeni radovi i još veći broj elaborata u fondovima raznih institucija, zanemarujući pri tome radove tipa kompilacije i općenitih prikaza geologije slavonske regije. Stoga, Požeško-slavonska Županija ima dugu tradiciju iskorištavanja mineralnih sirovina, od jamskih radova na smeđem ugljenu preko pokusnog rudnika talk-kloritnog škriljca i eksploatiranja grafita do dnevnih kopova otvorenih ležišta kvarcnog pijeska i analcimskog tufita.

Na području Općine Brestovac, sukladno III. Izmjenama i dopunama PPP-SŽ iz 2019. godine (PPUO Brestovac je potrebno uskladiti s PPP-SŽ), nalaze se eksploatacijsko polje / istražni prostor Vranić (kremeni pijesak - 37 ha) i Orljavac (tehničko-građevni kamen - 5 ha). Istim Izmjenama i dopunama PPP-SŽ redefinirale i korigirale su se granice eksploatacijskih polja mineralnih sirovina na području Požeško-slavonske županije te je utvrđeno da se eksploatacijska polja Brdo – Dolac (šljunak) i Šamanovica (tehničko-građevni kamen) unutar područja Općine Brestovac brišu iz PPP-SŽ odnosno PPUO Brestovac.

Tablica 29.

Eksploatacijska polja mineralnih sirovina na području Općine Brestovac prema PPP-SŽ				
JLS	Naziv	Vrsta mineralnih sirovina	Površina prema II. ID PPP-SŽ (cca) ha	Površina prema III. ID PPP-SŽ (cca)* ha
Brestovac	Vranić	kremeni pijesak	37	37
	Brdo-Dolac	šljunak	5	-
	Orljavac	tehnički-građevni kamen	5	5
	Šamanovica	tehnički-građevni kamen	12	-

Izvor: PPSŽ

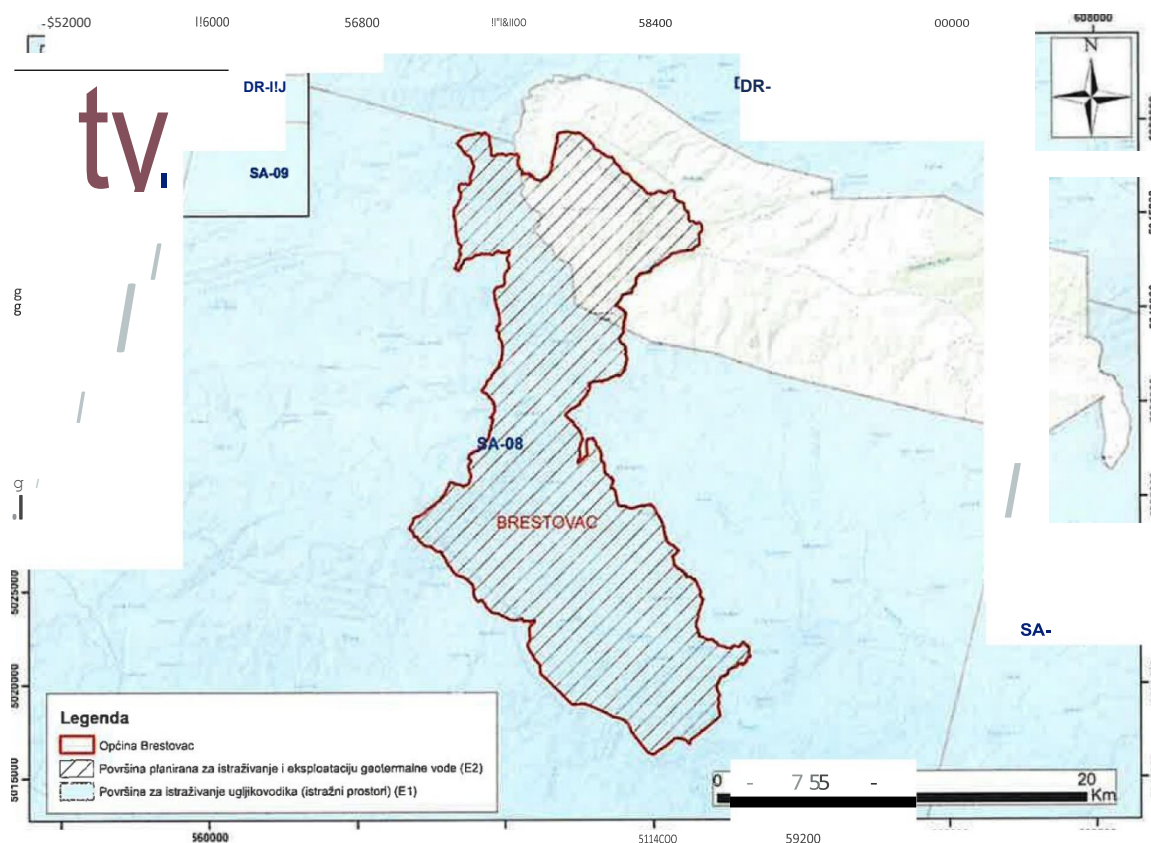
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

*Sve površina u ovoj tablici zaokružuju se na orijentacijsku vrijednost na najbliži cijeli broj, a u rješenjima o koncesijama i prostornim planovima uređenja općina i gradova je dozvoljeno manje odstupanje u hektarima od navedenih površina, kao i smanjenje, ovisno o stvarnom stanju zalih mineralnih sirovina, stanju na terenu i mogućnosti rješavanja imovinsko-pravnih odnosa, kao i o drugim objektivnim okolnostima.

Prema podacima Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja⁵ dostavljenim za ovo izvješće, područje Općine Brestovac nalazi se unutar istražnih prostora ugljikovodika Sava-08 i Drava-03.

Također je prepoznat geotermalni potencijal na području Općine. Naime, iskorištavanje geotermalnih voda u energetske svrhe može doprinijeti daljnjem razvoju gospodarstva na razini Općine na održiv način „ozelenjavanjem“ sektora energetike i toplinarstva što će posljedično pozitivno utjecati na smanjenje ugljičnog otiska, smanjenje emisija stakleničkih plinova, povećavanje energetske učinkovitosti i u konačnici na pozitivni socijalno-ekonomski razvoj Općine. Nadalje, osim konstantne dostupnosti navedene energije, karakteristično za energiju iz geotermalnih voda je činjenica da se radi o vlastitom izvoru energije koji se nalazi na području općine što samoj općini omogućava energetska samostalnost i samodostatnost, bez promjena u cijenama, što je izuzetno bitno za stanovništvo i industriju na području Općine.

Sukladno članku 40. Zakona o prostornom uređenju (NN 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19) navodi se da Izvješće o stanju prostoru sadrži i prijedloge za unaprjeđenje prostornog razvoja s osnovnim preporukama mjera za iduće razdoblje. Prema postojećim podacima potencijal geotermalne energije na području Općine Brestovac postoji, stoga je potrebno razmotriti mogućnosti korištenja geotermalne energije u energetske svrhe na cijelom području Općine i uključiti taj energetska potencijal u pozitivnom smislu razvoja Općine te navedeno područje uključiti u planove razvoja. Poseban naglasak je potrebno staviti za korištenje geotermalne vode u poljoprivredne svrhe.

Slika 4.: Podaci o površinama planiranim istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda i istraživanje ugljikovodika na području Općine Brestovac

Izvor: Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za energetiku,
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

⁵ Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za energetiku, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: 310-02/21-01/368, Urbroj: 517-07-3-2-22-3 od 29. lipnja 2022.)

II.3.6. Gospodarenje otpadom⁶

POLAZIŠNO STANJE U PROSTORU ZA RAZDOBLJE 2017.-2021.

Na području Općine Brestovac organizirano sakupljanje, odvoz i zbrinjavanje komunalnog i neopasnog proizvodnog otpada u razdoblju 2017.-2020. godine obavljalo je komunalno društvo Komunalac Požega d.o.o.

Organiziranim odvozom na području Općine Brestovac u 2017.godini bilo je obuhvaćeno 987 korisnika od ukupno 18807 korisnika na području Požeštine, što je činilo 5,25 % ukupnog broja korisnika Požeštine. Od toga je 957 korisnika iz kategorije domaćinstava, a preostalih 30 korisnika iz kategorije gospodarstava.

Organizirano sakupljanje, odvoz i zbrinjavanje otpada obavljalo se u sljedećim naseljima Općine Brestovac: Bolomače (3), Boričevci (33), Brestovac (211), Busnovi (18), Daranovci (47), Deževci (42), Dolac (49), Donji Gučani (27), Gornji Gučani (13), Ivandol (33), Jaguplije (47), Kujnik (9), Novo Zvečevo (1), Nurkovac (65), Orljavac (61), Pasikovci (9), Pavlovci (46), Perenci (19), Požeški Brđani (16), Skenderovci (46), Slobošćina (7), Vilić Selo (35), Zakorenje (55) i Završje (95). Odvoz se nije obavljao u sljedećim naseljima: Amatovci, Bogdašić, Crljenci, Čečavac, Čečavački Vučjak, Jeminovac, Kamenska, Kamenski Šeovci, Kamenski Vučjak, Koprivna, Kruševo, Mihajlije, Mijači, Mrkopolje, Oblakovac, Podsreće, Rasna, Ruševac, Sažije, Striježevica, Šnjegavić, Šušnjari, Vranić i Žigerovci.

Odvoz odvojeno skupljenog korisnog otpada obavljao se prema utvrđenim planovima odvoza jedanput u 2 mjeseca. Postojeći zeleni otok u naselju Brestovac postavljen je na lokaciji u središtu naselja 2010.god., u okviru rada tvrtke Tekija d.o.o. 2017. godine postavljena su dva zelena otoka u naseljima Gornji Gučani i Vilić selo. Na zelenim otocima odvojeno se sakupljaju papir, staklo i plastika, a odvoze jedanput tjedno. U 2017. godini odvojeno sakupljanje otpada u Općini Brestovac prošireno je na naselja Dolac, Nurkovac i Završje. Na području Općine Brestovac odvojenim sakupljanjem korisnog otpada u 2017.god. obuhvaćeno je cca 42,5% korisnika usluge, uglavnom domaćinstava u individualnom stanovanju.

Korisnici s područja Općine Brestovac imali su mogućnost odlaganja otpadnog tekstila na lokaciji upravne zgrade Komunalca Požega i odlagališta Vinogradine.

Sakupljanje i odvoz krupnog (glomaznog) otpada obavljalo se obavješćavanjem korisnika putem medija i pisanih obavijesti o datumu odvoza istog s određenog područja, a odvoz se na ovaj način obavljao jedanput godišnje.

Za smanjenje biorazgradivog otpada na odlagalištu korisnicima su dani naputci o kompostiranju biorazgradivog otpada u vlastitim kompostišćima.

Skupljeni komunalni i neopasni proizvodni otpad odlagao se na lokaciji odlagališta neopasnog otpada „Vinogradine“ u k.o. Mihaljevci na k.č.br. 700, a odvojeno sakupljene vrste korisnog otpada privremeno su se skladišćile i predavale ovlaštenim sakupljaćima. Ukupna površina unutar ograde odlagališta je 10 ha od čega je 5,7 ha predviđeno za odlaganje otpada. Odlagalište je u fazi sanacije s nastavkom odlaganja do konačnog zatvaranja. Na odlagalište „Vinogradine“ u 2017.god. odloženo je 398,36 t otpada s područja Općine Brestovac. Otpad s područja Općine Brestovac činio je 3,24 % ukupno odložene kolićine otpada na odlagalište u 2017.god. Odvojeno skupljenog otpada bilo je u 2017.god. 14,67 t.

⁶ KOMUNALAC d.o.o. Požega za komunalne djelatnosti, Vukovarska 8, 34000 Požega (dopis: 4.-1090-2/21.JR od 19. studenog 2021.)

ANALIZA I OCJENA STANJA U PROSTORU TE PROVEDBA I TRENDVI RAZVOJA

Na početku izvješajnog razdoblja utvrđeno je da odvojenim sakupljanjem otpada na „kućnom pragu“ nije obuhvaćeno 57,5% korisnika Općine Brestovac te da općina nema reciklažnog dvorišta koje bi omogućilo odvojeno sakupljanje problematičnog, glomaznog i građevinskog otpada iz kućanstava. Izrađen je Plan gospodarenja otpadom za razdoblje 2018.-2023. godine po kojemu su planirane sljedeće aktivnosti: provođenje mjera sprječavanja nastanka otpada, nabava opreme za odvojeno sakupljanje papira, plastike, stakla, metala i tekstila, izgradnja reciklažnog dvorišta i nabava mobilnog reciklažnog dvorišta, nabava opreme za prikupljanje biootpada – kompostera za kućno kompostiranje, sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada, sanacija lokacija onečišćenih otpadom, provođenje akcija prikupljanja otpada te izobrazno - informativnih aktivnosti.

Do 2021. godine, temeljem izrađenog plana, provedeno je niz aktivnosti te je stanje iz područja gospodarenja otpadom sljedeće:

Organiziranim odvozom na području Općine Brestovac u 2020.godini obuhvaćeno je 983 korisnika od ukupno 18550 korisnika na području Požeštine, što čini 5,30 % ukupnog broja korisnika Požeštine. Od toga 946 korisnika čine domaćinstva, a 37 korisnika su gospodarski subjekti. Organizirano sakupljanje, odvoz i zbrinjavanje otpada obavlja se u sljedećim naseljima Općine Brestovac: Bolomače (3), Boričevci (31), Brestovac (206), Busnovi (18), Daranovci (50), Deževci (41), Dolac (51), Donji Gučani (28), Gornji Gučani (14), Ivandol (34), Jaguplije (46), Kujnik (8), Novo Zvečevo (1), Nurkovac (69), Orljavac (55), Pasikovci (9), Pavlovci (44), Perenci (20), Požeški Brđani (16), Skenderovci (44), Sloboština (6), Vilić Selo (36), Zakorenje (57) i Završje (96) (broj uz naziv naselja je broj korisnika na dan 31.12.2020). Odvoz se i dalje ne obavlja u sljedećim naseljima: Amatovci, Bogdašić, Crljenci, Čečavac, Čečavački Vučjak, Jeminovac, Kamenska, Kamenski Šeovci, Kamenski Vučjak, Koprivna, Kruševo, Mihajlije, Mijači, Mrkopolje, Oblakovac, Podsreće, Rasna, Ruševac, Sažije, Striježevica, Šnjegavić, Šušnjari, Vranić i Žigerovci.

U sustav odvojenog sakupljanja otpada na području općine Brestovac uključeno 100% korisnika usluge iz kategorije domaćinstava. Domaćinstvima su podijeljene vreće za papir, staklo i plastiku. Odvoz odvojeno skupljenog korisnog otpada obavlja se prema utvrđenim planovima odvoza. Do rujna 2020. odvoz se obavljao jedanput u dva mjeseca, a do kraja 2020.godine jedanput mjesečno. Na području Općine Brestovac postoje i dalje dva zelena otoka u naseljima Gornji Gučani i Vilić Selo, iako svi korisnici imaju mogućnost odvojenog sakupljanja otpada „na kućnom pragu“, no teži se ukidanju zelenih otoka. Korisnici s područja Općine Brestovac imaju mogućnost odlaganja svih vrsta otpada koje nastaju u domaćinstvima u reciklažno dvorište u Požegi temeljem Ugovora o korištenju usluga reciklažnog dvorišta u Požegi potpisanog između Grada Požege i Općine Brestovac.

Općina Brestovac prijavila se na Javni poziv za iskaz interesa za nabavu spremnika za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost putem kojeg su u 2020. godini nabavljeni i podijeljeni spremnici za odvojeno sakupljanje papira (metalni kontejneri 1100 l – 5 kom.), plastike (metalni kontejneri 1100 l – 5 kom.) i stakla (1100 l – 3 kom.). U 2021. godini planirana je daljnja nabava i podjela HDPE spremnika prema ovom pozivu za papir (120 l – 900 kom., 240 l – 50 kom.) i plastiku (120 l – 900 kom., 240 l – 50 kom.), koji će se dodjeljivati svim domaćinstvima i gospodarstvima.

Sakupljanje i odvoz krupnog (glomaznog) otpada i dalje se obavlja na način da Komunalac Požega d.o.o. obavještava korisnike putem medija i pisanih obavijesti o datumu odvoza, a odvoz se obavlja jedanput godišnje. Korisnici sada imaju mogućnost dovoza glomaznog otpada bez plaćanja naknade u reciklažno dvorište u Požegi.

Za smanjenje biorazgradivog otpada na odlagalištu Vinogradine Komunalac Požega d.o.o. prijavio je na EU financiranje projekt izgradnje i opremanja kompostane na odlagalištu Vinogradine (I.funkcionalni dio) te će Općina Brestovac, kad projekt završi, koristiti kompostanu za zbrinjavanje biorazgradivog otpada sa svog područja. Po izgradnji kompostane u planu je nabava spremnika za sakupljanje biorazgradivog otpada.

Za zbrinjavanje građevnog otpada, Komunalac Požega ishodio je građevinske dozvole za reciklažno dvorište građevnog otpada i odlagalište inertnog otpada te izgradio kasetu za zbrinjavanje građevnog otpada koji sadrži azbest koja je započela s radom u kolovozu 2021. Navedene izgrađene i planirane građevine na odlagalištu Vinogradine koristit će i Općina Brestovac za potrebe zbrinjavanja otpada sa svog područja.

Na odlagalište „Vinogradine“ u 2020.god. odloženo je 377,36 t otpada s područja Općine Brestovac. Otpad s područja Općine Brestovac čini 3,60 % ukupno odložene količine otpada na odlagalište u 2020.god. Odvojeno skupljenog reciklabilnog otpada (papir, plastika, staklo, odjeća) bilo je u 2020.god. 62,54 t. Od navedene količine, 31,36 t s područja općine Brestovac prikupljeno je „na kućnom pragu“, a 31,18 t u reciklažnom dvorištu u Požegi.

Općina Brestovac koristit će postojeće odlagalište Vinogradine do izgradnje Centra za gospodarenje otpadom Šagulje, čija je lokacija utvrđena *Izmjenama i dopunama Plana gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015.god. (NN 46/15)* i *Planom gospodarenja otpadom RH za razdoblje 2017. – 2022. godine (NN 3/17)*, a po zatvaranju odlagališta miješani komunalni otpad odvozit će se u CGO.

Razvoj na području Općine Brestovac treba se temeljiti na uspostavljanju kružne ekonomije u gospodarenju otpadom tj. nastojanju da se postigne što veća stopa odvojeno skupljenog otpada koji se može koristiti kao sekundarna sirovina u proizvodnji novih proizvoda čime se smanjuje potreba za prirodnim sirovinama, sprječava onečišćenje okoliša te smanjuje količina otpada na odlagalištima (tj. otpada koji će se po zatvaranju odlagališta predavati u centar za gospodarenje otpadom). U provedbi navedenog značajnu ulogu imat će edukacija o pravilnom postupanju s otpadom.

II.4. Opremljenost prostora infrastrukturom

II.4.1. Prometna infrastruktura

Cestovni promet

Prometna prohodnost prostora Općine Brestovac osigurana je mrežom državnih, županijskih i lokalnih cesta, koja naselja u Općini povezuju međusobno, kao i sa širim okruženjem. Prometna otvorenost omogućuje Općini dobru povezanost i kao takva nema nekih ograničenja uvjetovanih prostornim položajem u okviru Požeške doline. Prostorom Općine prolaze tri prometna koridora državnih cesta (D38, D51 i D69), a povezan je županijskim i lokalnim cestama koje omogućavaju povezivanje svih njenih dijelova i naselja s ostalim dijelovima Republike Hrvatske.

Javne ceste, sukladno svim odlukama o razvrstavanju javnih cesta koje su bile na snazi u razdoblju od 2017. do 2021. godine na području Općine Brestovac, su (Tablica 30.):

Tablica 30.

Popis javnih cesta na području Općine Brestovac				
Br.	Vrsta	Broj ceste	Relacija	Ukupna dužina km
1.	DC	38	Pakrac (D5) – Požega – Pleternica - Đakovo (D7)	23,16
2.	DC	51	Gradište (D53) – Požega – Čvor Nova Gradiška (A3)	8,9
3.	DC	69	Slatina (D34) – Čeralije – Voćin – Zvečevo – Kamensko (D38)	17,33
UKUPNO DC:				49,39
1.	ŽC	4100	D69–G. Vrhovci–A.G.Grada Požege–D.Lipovac–Nova Kapela (Ž4158)	0,94
2.	ŽC	4113	Pasikovci (D38)–Milivojevci–Ž4100	4,51
UKUPNO ŽC:				5,45
1.	LC	41022	Lučinci–Ž4113 – Skenderovci – D38	6,269
2.	LC	41049	(Skenderovci–L41022 – A.G. Grada Požega (Stara Lipa)	2,768
3.	LC	41018	Jeminovac–L41019 – Čečavac – Koprivna – Rasna – D38	5,898
4.	LC	41019	Šnjegavić – Jeminovac – Č. Vučjak – D51	6,382
UKUPNO LC:				21,317

Izvor: HC, ŽUC, sukladno Odluci o razvrstavanju javnih cesta
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Državnim cestama upravljaju Hrvatske ceste, a županijskim i lokalnim cestama Županijska uprava za ceste Požeško-slavonske županije.

Osim postojećih javnih cesta, na području Općine Brestovac, planirani su i cestovni pravci:

- od važnosti za Državu:
 - A3 - (Staro Petrova Selo-Godnjak)–Brestovac–Požega (obilaznica)–Pleternica–Čaglin–Našice
 - Korekcija/izmještanje dijela D38 kod naselja Orljavac
 - Korekcija/izmještanje dijela D69 (akumulacija Kamenska).
- od važnosti za Županiju
 - Alternativni koridori u istraživanju (varijantna rješenja) prometnice Ž4100 /D69–G. Vrhovci–Gradski Vrhovci–D.Lipovac – Nova Kapela (Ž4158)/ - dionica Novo Selo/Drškovci(D38) – Gradski Vrhovci (Ž4100)
 - Izmještanje dijela prometnice Ž4113 – dionica Milivojevci - Orljavac

Na području Općine Brestovac, sukladno Strategiji prometnog razvitka Republike Hrvatske (NN 139/99) i Strategiji prometnog razvoja Republike Hrvatske (2017. – 2030.), planira se izgradnja cestovnog pravca od važnosti za Državu:

- prometni pravac (dio trase) Požega – Velika, kao priključni pravac srednjeslavonskog cestovnog smjera „Vallis Aurea“, Nova Gradiška - Požega – Našice koji je svrstan u II skupinu prioriteta u cestovnoj mreži, kojim se omogućuje u prvom redu cjelovita međužupanijska povezanost i veza s glavnim županijskim žarištima razvoja.

Postojeće stanje državnih cesta na području Općine Brestovac, kao i na većem dijelu mreže državnih cesta, je loše i nezadovoljavajuće u pogledu nivoa uređenosti za taj tip javnih cesta obzirom na niz ograničenja koje smanjuju nivo prometne usluge (npr.: loše stanje kolničke konstrukcije, prolaz trase kroz građevinska područja naselja, miješanje lokalnog i tranzitnog prometa, loša razina sigurnosti te ograničavajući prometno-tehnički elementi horizontalnog i vertikalnog vođenja trase). Da bi se navedena cesta kao i, generalno gledano cjelokupna mreža državnih cesta, uspješno rekonstruirala, modernizirala te uredila sukladno zakonskoj regulativi potrebno je dostići puni standard njihovog održavanja.

Na mreži županijskih cesta potrebno je provesti modernizaciju kolnika te korekciju prometno-tehničkih elemenata s namjerom poboljšanja sigurnosti prometa, a uz rekonstrukciju, održavanje i uređenje, moguće su i određene promjene u funkcionalnom smislu (promjena kategorije) i prostornom smislu (promjena trase). Sve navedene radnje izvoditi uz maksimalno uvažavanje očuvanja prirodnog krajobraza, a u interesu razvoja gospodarskog, turističkog i inog razvoja.

Osim njih na području Općine potrebno je urediti cijelu mrežu lokalnih cesta. To se prvenstveno odnosi na moderniziranje svih kolnika. Na taj način biti će osiguran brz i siguran pristup svim površinama na području Općine koji su u funkciji stanovanja ili gospodarstva. Na postojećoj mreži treba prvenstveno osigurati puni standard održavanja, uz korekciju kritičnih elemenata trase koje negativno utječu na sigurnost prometa i propusnu moć prometnica.

Prema analizi prostora uz prometnice državnog i županijskog značaja postoji dio prometnica kojima mora skrbiti Općina Brestovac kroz redovno održavanje, tako na području Općine postoji 371,06 km nekategoriziranih lokalnih prometnica, i to:

- 31,38 km asfaltiranih prometnica,
- 23,10 km neasfaltiranih prometnica,
- 99,68 km poljskih puteva kao i
- 216,90 km šumskih puteva.

Na nekategoriziranoj cestovnoj mreži treba urediti i modernizirati sve postojeće trase cesta koje su u funkciji pristupa izgrađenim zonama naselja. Time će se podići komunalni standard prostora, kao i njegova atraktivnost, što treba potaknuti gospodarske i demografske procese.

Na svim prometnicama na području Općine, uz rekonstrukciju, održavanje i uređenje, moguće su i određene promjene u funkcionalnom smislu (promjena kategorije sukladno izmjenama Odluke nadležnog Ministarstva) i prostornom smislu (promjena trase).

Sve javne ceste na području Općine moraju biti opremljene horizontalnom i vertikalnom signalizacijom, prema Hrvatskim normama te izvedene bez arhitektonskih barijera tako da na njima nema zapreke za kretanje niti jedne kategorije stanovništva.

Održavanje cestovnih prometnica obavlja se prema godišnjem programu redovnog i izvanrednog održavanja.

Radi omogućavanja spašavanja osoba iz građevina kao i gašenja požara moraju se predvidjeti vatrogasni prilazi čija je nosivost i širina određena posebnim propisom.

Kontinuirano treba uređivati postojeće ulične profile, izgradnjom **pješačkih staza**, uređenjem odvodnog sustava, te hortikulturnim uređenjem zelenih površina. Širina pješačkih staza je višekratnik širine jedne pješačke trake koja iznosi 0,75 m, no minimalna prikladna širina staze trebala bi iznositi 1,50 m. Kod formiranja novih uličnih profila treba voditi računa o osiguranju potrebne širine za smještaj pješačkih i ostalih prometnih površina (npr. biciklističke staze), infrastrukture te visokog i niskog zelenila. **Biciklistički promet** je godinama bio potiskivan, dijelom zbog povišenja standarda, a dijelom i zbog povećanog automobilskeg prometa, a time i povećane opasnosti za bicikliste. Zbog prikladne konfiguracije terena, ako i zbog ekoloških razloga predlaže se u naseljima gradnja biciklističkih staza minimalne širine 1,00 m (po mogućnosti odvojene od kolnika). Osim u naseljima, biciklističke staze potrebno je uređivati i u turistički atraktivnim područjima, čime se stvaraju preduvjeti za specifičan vid turizma (off-road biciklizam).

Promet cestovnih vozila u naseljima zauzima značajne površine za kretanje i **parkiranje**. Ovakvi prostorni zahtjevi u uvjetima postignutog stupnja motorizacije, a još više u budućnosti, uvjetuju da se potrebe za površinama za mirovanje osobnih vozila izjednačavaju s potrebama prometnih površina za vozila u kretanju. Osnovicu za proračun budućih potreba za parkirališna - garažnim površinama predstavljaju slijedeće pretpostavke: stupanj motorizacije 1 : 3,3 (1 putnički automobil na 3,3 stanovnika) i struktura gradnje po namjeni. Ukupne potrebe se kreću od 25 do 40 m² uređenih prometnih površina po jednom osobnom vozilu. Dakle, u svim naseljima Općine mora se uz sve stambene građevine, građevine javne i društvene te poslovne i proizvodne namjene, izgraditi minimalni broj parkirališnih mjesta prema normativima danim u Odredbama ovog Plana.

U skladu s razvojem cestovne mreže, treba razvijati **javni autobusni prijevoz**, omogućavajući na taj način kvalitetno povezivanje naselja, i to osiguranjem potrebnog broja linija, uređenjem postojećih, te izgradnjom nedostajućih autobusnih stajališta (ugibališta, nadstrešnica za sklanjanje ljudi i ostale urbane opreme), na svim redovnim autobusnim postajama u naseljima na području Općine, a prioritetno uz trase glavnih cestovnih pravaca Požega – Nova Gradiška te Požega-Pakrac kao i Požega-Pasikovci-Toranj-Požega.. U optimalizaciji javnog autobusnog prijevoza treba težiti da se u naseljima postigne viši standard, tj. da pješački razmak od sadržaja do stajališta javnog prometa bude u okvirima udaljenosti od 300 do 600 metara (cca 5 do 10 minuta hoda do stajališta).

Programom građenja i održavanja javnih cesta za razdoblje od 2017. do 2020. godine („Narodne novine“, broj 47/17) planirane su aktivnosti na državnoj razini vezano na izradu studija i istraživanja, dovršenje nužne projektne dokumentacije te realizaciju planiranog programa izgradnje i održavanja javnih cesta (pod time se misli auto cesta, državnih cesta, županijskih i lokalnih cesta).

Programom ulaganja u županijske i lokalne ceste od 2017. do 2021. godine Županijska uprava za ceste imala je za cilj implementaciju standarda održavanja na području svog djelovanja. Svi planirani radovi se odvijaju temeljem okvirnoga sporazuma na četiri godine i ugovora za radove redovitoga održavanja i zaštite županijskih i lokalnih cesta na području općine Brestovac (za svaku godinu).

Sredstvima dostupnim financijskim planom Županijske uprave za ceste Požeško-slavonske županije radovima Izvanrednog održavanja, građenja i rekonstrukcije za područje Općine Brestovac, u razdoblju 2017.g. – 2021.g., obavljani su sljedeći radovi (Tablica 31.):

Tablica 31.

Radovi Izvanrednog održavanja, građenja i rekonstrukcije za područje Općine Brestovac, u razdoblju 2017.g. – 2021.g.					
R.b.	Broj ceste	Naziv ceste (dionice)/ objekta	Općina/ Grad	Opis zahvata	Duljina dionice /m
1.	ŽC 4113	Pasikovci (DC 38) – Milivojevci – ŽC 4100/ Pasikovci - Toranj	BRESTOVAC	presvlačenje i izrada novog asfaltnog kolnika	1,000
2	LC 41019	- Šnjegavić – Jeminovac – Čečavački Vučjak – DC 51	BRESTOVAC	Modernizacija tucaničkog kolnika dužine 750 m te sanacija i presvlačenje postojećeg asfaltnog kolnika u dužini od 2650 m	3400

Željeznički promet⁷

Unutar administrativnih granica Općine Brestovac ne postoji javna željeznica, a željeznička mreža s prugom za javni promet nije planirana ni u budućnosti.

Pošta i elektroničke komunikacije

Poštanski promet Općine Brestovac je u sastavu Centra pošta Požega.

Na području Općine Brestovac posluje jedan poštanski ured u sjedištu Općine - 34322 Brestovac, pod koji spadaju sva naselja Općine. Poštanski ured 34322 Brestovac obavlja sve poštanske usluge, poslove gotovinskog platnog prometa, usluge ostalog novčanog prometa (poslove štednje i isplata po tekućim računima Hrvatske poštanske banke i gotovo svih poslovnih banaka u RH, usluge uplata i isplata po ugovorima), mjenjačke poslove, brzopjavne usluge, telefonske usluge iz javnih govornica u poštama, prodaju maraka i vrijednosnica, te prodaju određenog asortimana trgovačke robe, kao i prodaju srećaka Hrvatske lutrije.

U prostoru Općine Brestovac, sukladno dostavljenim podacima HAKOM-a⁸, trenutno se nalazi 3 baznih postaja, a u rast broja postaja u promatranom razdoblju dan je u sljedećoj tablici (Tablica 32.):

Tablica 32.

Stanje broja baznih postaja i antenskih stupova na području Općine Brestovac u promatranom razdoblju		
Stanje na dan	31.12.2017. – 31.12.2020.**	09.11.2021
Broj baznih postaja	3	3
Broj lokacija*	3	3
Broj antenskih stupova u vlasništvu operatora**	3	3
Broj antenskih stupova ostalih infrastrukturnih operatora	0	0
Broj antenskih prihvata na postojećim objektima	0	0
Broj antenskih sustava u zatvorenom prostoru	0	0
*Broj lokacija na kojima se nalaze bazne postaje, uzevši u obzir činjenicu da bazne postaje različitih operatora mogu biti na istom antenskom stupu ili postojećem objektu		
**Broj antenskih stupova i samostojećih nosača u vlasništvu operatora javnih komunikacijskih mreža pokretnih komunikacija (A1 Hrvatska, HT i Telemach Hrvatska (ex Tele 2))		
*** Broj baznih postaja nije se mijenjao u navedenom razdoblju		

Izvor: HAKOM

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Sukladno Uredbi o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme („Narodne novine“, br. 131/12, 92/15 i 10/21) prostorom Općine Brestovac obuhvaćeno 8 komunikacijskih zona namijenjenih izgradnji samostojećih antenskih stupova.

Širokopolasna infrastruktura

Dostupnost širokopolasnog pristupa omogućava mogućnost odabira izbora krajnjeg korisnika između više poslužitelja, iako se ona u načelu uglavnom koristi od pružanja usluga lokalnih operatora koji već imaju izgrađenu vlastitu infrastrukturu ili koriste veleprodajne usluge ostalih operatora kako bi osigurali pristup do krajnjeg korisnika

Pod pojmom širokopolasnih usluga smatraju se sve elektroničke komunikacijske usluge za čije je pružanje potrebno osigurati širokopolasnu infrastrukturu, odnosno mrežu.

⁷ Hrvatske željeznice, Sektor za razvoj, pripremu i provedbu investicija i EU fondova, Mihanovićeve 12, 10000 Zagreb (dopis: broj i znak: 2177/1-3-21-3 1.3.1. SB od 10. studenog 2021.)

⁸ HAKOM, Hrvatska regularna agencija za mrežne djelatnosti, Roberta Frangeša Mihanovića 9, 10110 Zagreb (Dopis – Klasa: 350-01/21-02/69, Urbroj: 376-06-1-21-02 od 09. studenog 2021. godine)

Fokus će biti stavljen na razvoj pete generacije mreža pokretnih komunikacija (tzv. 5G mreža) kao i daljnje jačanje dostupnosti i korištenja širokopolasnog pristupa velikih i ultra velikih brzina kroz nove strukturne programe te Instrument za povezivanje Europe.

II.4.2. Energetska infrastruktura

Elektroenergetski sustav

Razvoj elektroenergetskog sustava na području Općine Brestovac, sukladno III. ID PPP-SŽ, bazira se na postojećim ili planiranim sljedećim građevinama:

a) Objekti Državnog značaja:

- postojeća građevina za prijenos električne energije – DV 400 kV Ernestinovo – Žerjavinec
- planirana građevina za prijenos električne energije – DV 2x400 kV Razbojište – Međurić
- elektrane (postrojenja) iz obnovljivih izvora energije (vjetar, sunce, biomasa, geotermalna energija, kogeneracija, i dr.) snage veće od 20 MW.

b) Objekti Županijskog značaja:

- postojeći DV 110 kV Požega – Brestovac – N. Gradiška
- planirani DV 2x110 kV Požega – DV 110 kV Požega – Brestovac – N. Gradiška
- postojeća TS 35/10 Pasikovci
- postojeći DV 35 kV Požega – Pasikovci
- planirani DV 35 kV Pasikovci – Velika
- elektrane (postrojenja) iz obnovljivih izvora energije (vjetar, sunce, biomasa, geotermalna energija, kogeneracija, i dr.) snage manje od 20 MW
- objekti malih hidrocentrala (MAHE), s lokacijama na vodotocima:
 - Orljava - na objektu akumulacije "Kamenska", stacionažama Soboština, Deževci, Pavlovci, Brestovac,
 - Brzaja 1 postojeća lokacija na postojećoj akumulaciji na Zvečevu te na drugim lokacijama gdje se izgradnja MAHE ocijeni opravdanim kroz posebne zahtjeve, projekte i prateću dokumentaciju te gdje za to postoje tehničke mogućnosti.
- elektrane (postrojenja) iz obnovljivih izvora energije (vjetar, sunce, biomasa, geotermalna energija, kogeneracija, i dr.) snage manje od 20 MW.

Održavanje i vođenje pogona prijenosne elektroenergetske mreže kompletnog područja u granicama obuhvata Općine Brestovac u nadležnosti je HOPS d.o.o., Prijenosno područje Osijek, Vukovarska cesta 217, 31000 Osijek. HOPS – Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., je jedini operator elektroenergetskog prijenosnog sustava u RH i vlasnik cjelokupne hrvatske prijenosne mreže (naponskih razina 110 kV, 220 kV i 400 kV), te posjeduje dozvolu za obavljanje energetske djelatnosti prijenosa električne energije kao regulirane javne usluge.

Na području obuhvata Općine Brestovac, prema podacima HOPS d.o.o., Prijenosno područje Osijek⁹, nalaze se sljedeći objekt u njihovoj nadležnosti, a u funkciji prijenosa električne energije:

- nadzemni vod DV 400 kV Ernestinovo – Žerjavinec, na čelično-rešetkastim stupovima, duljine dionice oko 4.980 m,
- nadzemni vod DV 110 kV Požega – Nova Gradiška, na čelično-rešetkastim stupovima, duljine dionice oko 13.280 m,

⁹ HOPS Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o., Prijenosno područje Osijek, Kupuska 4, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: 700/21-20/03, Ur. broj: 3-002-001-02/AB-21-33 od 11. studenog 2022.)

Na području Općine Brestovac, u proteklom promatranom razdoblju HOPS d.o.o. nije imao aktivnosti na izgradnji elektroenergetske infrastrukture, niti ih planira u naredne 4 godine.

Distribucija električne energije na području Općine Brestovac je u nadležnosti HEP – ODS d.o.o. Elektra Požega koji je za potrebe izrade ovog Izvešća (za promatrano razdoblje 2017.-2021.g.), dostavio sljedeće podatke¹⁰:

- Općina Brestovac je do 2017. g. približno imala izgrađeno:
 - 1 trafostanicu 35/10(20) kV,
 - 48 trafostanica 10(20)/0,4 kV,
 - 79,87 dalekovoda 10(20) kV (74.78 km nadzemni (zračni) i 5.09 km podzemni (kabelski)
 - 60.76 km niskonaponske mreže 0.4 kV (58.6 km nadzemna (zračna) + 2.16 km podzemna (kabelska) niskonaponska mreža) i
 - 5 fotonaponskih elektrana u privatnom vlasništvu.
- U vremenskom razdoblju 2017. – 2021. na području Općine Brestovac HEP – ODS d.o.o. Elektra Požega bio je nadležan za izgradnju 0.45 km niskonaponske podzemne (kabelske) mreže 0,4 kV u Kamenskom Vučjaku te se je omogućilo priključenje 17 fotonaponskih elektrana u privatnom vlasništvu.
- U narednom vremenskom razdoblju na području Općine Brestovac HEP-ODS d.o.o. Elektra Požega planira izgradnju betonsko-stupne trafostanice BSTS 10(20)/0.4 kV Brestovac 6 i 1km kabelskog (podzemnog) dalekovoda 10(20) kV Brestovac 2 – Brestovac 6.

Sukladno navedenom, na području Općine Brestovac u vremenskom razdoblju 2017. – 2021. godine, izgrađeno je približno (s obzirom na polazišno stanje iz 2017. godine) ukupno:

- 0.45 km niskonaponske podzemni (kabelske) mreža 0,4 kV u Kamenskom Vučjaku,
- 17 fotonaponskih elektrana u privatnom vlasništvu.

Podaci u Tablici 33. prikazuju duljine elektroopskrbne mreže navedenih pogona distribucijskih područja koje svojim dijelovima obuhvaćaju i prostor Općine Brestovac:

Tablica 33.

Duljina visokonaponske prijenosne mreže te distributivne srednje naponske i niskonaponske mreže			
		Duljina (km)	Udio prema vrsti (%)
Visokonaponska prijenosna mreža VN (400 kV, 110 kV)			
HOPS	400 kV	4,98	3,13
	110 kV	13,28	8,33
Distributivna srednje naponska mreža SN (35kV, 20 kV, 10 kV - nadzemna mreža + podzemna mreža).			
HEP-ODS d.o.o. ELEKTRA POŽEGA		79,87	50,13
Distributivna niskonaponska mreža NN (0,4 kV) (nadzemna mreža + podzemna mreža).			
HEP-ODS d.o.o. ELEKTRA POŽEGA		60,76+0,45= 61,21	38,41
Sveukupno		159,34	100%

Izvor: HOPS, HEP – ODS d.o.o. ELEKTRA POŽEGA, 2021.

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

¹⁰ HEP, Operator distribucijskog sustava, d.o.o., Elektra Požega, Primorska 24, 34000 Požega (dopis: Broj i znak: 402100101/2459/21DB od 25. studenog 2021.)

Plinoopskrbni sustav

Razvoj plinoopskrbnog sustava na području Općine Brestovac, sukladno III. ID PPP-SŽ i PPUO Brestovac, bazira se na postojećim ili planiranim sljedećim građevinama:

- a) državnog značaja -
 - Postojeći/planirani magistralni plinovod Nova Kapela - Pleternica – Požega DN 300/50
- b) županijskog značaja -
 - gradski i mjesni plinovodi koji spajaju dva ili više gradova/općina (napajanje prema susjednoj JLS) – plinovod iz smjera Grada Požege
- c) lokalni plinovodi koji obuhvaćaju:
 - srednjetačni plinovod 3 bara tlak.

Na području Općine Brestovac plinom se opskrbljuju 4 naselja: Završje, Nurkovac, Brestovac i Dolac. Opskrba plinom vrši se iz distributivnog plinovoda koji je spojen sa sustavom Grada Požege. Distribuciju i izgradnju distribucijskog sustava te priključenje korisnika na plin na području Općine Brestovac obavlja HEP Plin d.o.o., Cara Hadrijana 7, 31000 Osijek, Pogon distribucije plina Požega, 34000 Požega. Dužina plinovodne mreže iznosi 14.528 m, a priključeno je 202 potrošača.

Prema podacima HEP – PLIN-a d.o.o.¹¹, dostavljenim za izradu ovog Izvješća, na području Općine Brestovac izgrađeno je ukupno cca 14,5 km plinovoda u nadležnosti HEP – PLIN-a d.o.o. Izgrađeni plinovod je tlaka 3 bara, a udio (%) prema vrsti plinovoda je:

- PE - HD d = 63 mm, 11.175 m (77%)
- PE - HD d = 90 mm, 365 m (2%)
- PE - HD d = 110 mm, 1.138 m (8%)
- PE – HD d =125 mm, 1.050 m (7%)
- PE - HD d = 160 mm, 800 m (6%).

U protekle četiri godine, u razdoblju 2017. -2021., na plinovodima u nadležnosti HEP – PLIN-a d.o.o., nisu izvođene aktivnosti na području Općine Brestovac.

Tijekom razdoblja 2022.-2023. planirane su aktivnosti na ishođenju dokumentacije za građenje i izgradnje plinske mreže u Poslovnoj zoni Brestovac (cca 2.000 m).

Za sva naselja na području Općine Brestovac u kojima je izvršena plinifikacija, u narednom se razdoblju ostavlja mogućnost rekonstrukcije i sanacije plinske mreže, kao i redovito održavanje plinoopskrbnog sustava, sukladno potrebama razvoja te potrebama stanovništva i tehničkim mogućnostima postojećeg plinskog sustava, uz mogućnost njegovog proširenja.

U planu je povećati potrošnju i poboljšati opskrbu plina kao ekonomski i ekološki prihvatljivog energenta u odnosu na druge energente. Stoga, u skladu s tim, planira se i daljnja izgradnja gradskih i mjesnih plinovoda koji spajaju dva ili više gradova/općina kao i lokalnih plinovoda tako da se omogući korištenje prirodnog plina u što većem broju naselja i što većeg broja korisnika.

Obnovljivi izvori energije

Prostornim planom Općine Brestovac utvrđene su odredbe kojima se Općina potiče na razmatranje mogućnosti korištenja obnovljivih izvora energije (OIE).

U skladu s razvojnim potrebama Općine, osnovni prioriteti se odnose na zamjenu i rekonstrukciju postojećih dotrajalih objekata i vodova, a po najvišim tehnološkim, ekonomskim i ekološkim uvjetima,

¹¹ HEP PLIN d.o.o., Cara Hadrijana 7, 31000 Osijek (dopis: Broj i Znak: F200002/2682/21BM od 19. Listopada 2021.)

sukladno propisanim kriterijima zaštite okoliša. Uz rekonstrukciju i modernizaciju postojećih energetskih postrojenja, u razmatranju je izgradnja novih proizvodnih objekata, prioritet treba dati postrojenjima koja koriste obnovljive izvore energije (voda, vjetar, sunce, biomase, otpad...) i koja je lako spojiti na postojeću prijenosnu mrežu.

II.4.3. Vodoopskrba i odvodnja¹²

Vodoopskrbni sustav

Vodoopskrbni sustav Općine Brestovac čini sustav spojen sa podsustavom Stražemanka i podsustav Požege. Podsustav Stražemanka koji dobiva vodu iz izvorišta Stražemanke sustav tlaka održava stabilnim preko regulatora tlaka u Sloboštini, Pasikovcima, Pavlovcima i osigurava vodoopskrbu do zasunskog čvora sa regulacijskim zasunom koji se nalazi u Skenderovcima. Južni dio naselja Skenderovci kao i ostala naselja koja gravitiraju prema smjeru Požege uključujući i Brestovac dobivaju vodu iz podsustava Požege. Za naselja koja su smještena na vršnim dijelovima Požeštine uključujući naselja: Daranovci, Zakorenje, D.Gučani, G. Gučani, Ivandol, Busnovi i Bolomače, potrebnu količinu opskrbe vodom osigurava crpna stanica Brestovac. Sjeverni dio naselja Skenderovci kao i naselje Jaguplije potrebnu količinu vode osigurava crpna stanica Skenderovci. U sklopu programa Upravljanje gubicima vode u vodoopskrbnom sustavu na području Općine Brestovac ugrađeno je 1 DMA okno u naselju Pasikovci koje će činiti nakon puštanja u rad zonu potrošačkog karaktera. Ukupna duljina vodovodne mreže u Općini Brestovac iznosi 59,6 km. U okviru vodoopskrbnog sustava Požege provode se aktivnosti na zahvaćanju dodatnih količina podzemne vode. Za te su potrebe provedena hidrogeološka istraživanja na lokaciji Striježevica.. Izvedena su 2 pokusna zdenca, a kod zdenca SZ-2 utvrđeno je nakon pokusnog crpljenja da se može osigurati izdašnost od 40 l/s. Trenutno su u planu aktivnosti koje se odnose na izradu glavnog projekta za crpilište Striježevica, te za izradu i idejnog i glavnog projekta Striježevica – Orljavac.

Tablica 34.

Opskrba pitkom i tehnološkom vodom			
Period	Duljina vodovodne mreže, m	Potrošnja pitke vode domaćinstvo, m ³	Potrošnja pitke vode gospodarstvo, m ³
2017.	58.687,80	77.617,00	3.281,00
2018.	58.687,80	78.916,00	3.795,00
2019.	58.687,80	80.091,00	3.565,00
2020.	59.143,80	79.769,99	3.006,00
2021.	59.676,80	61.313,01 (podaci do 9. mjeseca)	2.526,00 (podaci do 9. mjeseca)

Izvor: „TEKIJA“ d.o.o. za obavljanje vodnih usluga, Požege, Vodovodna 1
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Sustav javne odvodnje

Postojeći kanalizacijski sustav na području Općine Brestovac većim dijelom je riješeno gravitacijskim tečenjem, no neizbježna je bila i primjena crpnih stanica (CP) i tlačnih cjevovoda. Ukupno na sustavu su ugrađene 3 crpne stanice smještena na nižim ograncima u odnosu na glavni kolektor. Od ukupno 3 crpne stanice 2 se nalaze u Brestovcu i 1 u Završju. Trenutno je izgrađena kanalizacijska mreže u Brestovcu, Nurkovcu dio naseljenog područja, Završju i Dolcu. Ukupna duljina izgrađene kanalizacijske

¹² Tekija d.o.o. za obavljanje vodnih usluga, Vodovodna 1, 34000 Požege (dopis: Email: robert.keler@tekija.hr od 10. lipnja 2022.)

mreže na području Općine Brestovac iznosi 16,7 km. Sve otpadne vode gravitiraju istočno prema CUPOV-u Požega i iz toga razloga Općina Brestovac sudjeluje u projektu Aglomeracije Požega vezano samo na aktivnosti otklanjanja problematike postojećeg UPOV-a Požega. S obzirom da postojeći UPOV ne zadovoljava uvjete za parametre ispuštanja pročišćene vode, a direktivom Europske unije zahtijeva se izgradnja UPOV-a drugog i trećeg stupnja pročišćavanja, obrada i zbrinjavanje viška mulja. Osim toga potrebno je završiti radove na automatskom upravljanju postojećom opremom, zamijeniti fine rešetke obaviti sanacije nekih dijelova CUPOV-a (popravak postojeće fasade uključivo i izradu toplinske izolacije) te napraviti manje intervencije za lakše održavanje postojeće opreme.

Tablica 35.

Sustav javne odvodnje			
Period	Duljina kanalizacijske mreže, m	Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, broj	Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda, kapacitet
2017.	12.384,25	CUPOV POŽEGA ES, 1	CUPOV POŽEGA ES 33 500
2018.	15.918,25	CUPOV POŽEGA ES, 1	CUPOV POŽEGA ES 33 500
2019.	16.260,45	CUPOV POŽEGA ES, 1	CUPOV POŽEGA ES 33 500
2020.	16.719,45	CUPOV POŽEGA ES, 1	CUPOV POŽEGA ES 33 500
2021.	16.719,45	CUPOV POŽEGA ES, 1	CUPOV POŽEGA ES 33 500

Izvor: „TEKIJA“ d.o.o. za obavljanje vodnih usluga, Požega, Vodovodna 1
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

II.4.4. Vodnogospodarski sustavi

Uređenje režima voda

Područje Općine Brestovac, sukladno Pravilniku o granicama područja podslivova, malih slivova i sektora (NN 97/10 i 31/13) pripada području malog sliva „Orljava – Londža“.

Na području Općine Brestovac, sukladno podacima Hrvatskih voda¹³, hidrografsku mrežu čine:

- vodotoci I. i II. – 302,25 km
- kanali 2. reda – 0,00 km
- kanali 3. i 4. reda 3,77 km
- jezera - buduća akumulacija Kamensko (150 ha) 17.780.000m³
- ribnjaci - nema registriranih ribnjaka
- umjetni bazeni - nema bazena u nadležnosti Hrvatskih voda.

Duljine vodotoka i kanala kroz područje Općine Brestovac su (Tablice 36. i 37.):

Tablica 36.

Vodotoci		
R.b.	Naziv	Duljina km
1.	r. Orljava	od 53 do 92,7 km= 39,70
2.	p. Orjavica	21,00
3.	p. Javorak	5,50

¹³ Hrvatske vode Zagreb, VGI za mali sliv Orljava-Londža, Industrijska 13d, 34000 Požega (dopis: Klasa: 350-02/21-01/0000344, Urbroj: 374-21-1-21-4 od 30. studenog 2021)

4.	p. Dolački	4,40
5.	p. Daranovački	4,20
6.	p. Rumljanac	3,15
7.	p. Dobrašin (Gučanski)	4,00
8.	p. Gornje Gučanski	2,50
9.	p. Zagulin	4,90
10.	p. Kovačić	6,70
11.	p. Ivandolski	2,00
12.	p. Oblakovački	2,80
13.	p. Opršinački	2,20
14.	p. Čečavac	7,70
15.	p. Ruševac	3,40
16.	p. Barski	8,80
17.	p. Duboki	5,20
18.	p. Bukovički	5,50
19.	p. Đinarska rijeka	8,00
20.	p. Carević	3,90
21.	p. Stari	3,40
22.	p. Bukovac	2,00
23.	p. Popovački jarak	6,00
24.	p. Barin	4,00
25.	p. Koturička rijeka	6,80
26.	p. Mijački	5,00
27.	p. Brzaja	23,00
28.	p. Šamanovica	6,00
28.	p. Kraljevac	5,80
29.	p. Macutan	6,20
30.	p. Svinjarevac	2,80
31.	p. Krajčinovica	8,90
32.	p. Veliki Debeljak	6,20
33.	p. Đekerov	2,00
34.	p. Potočan	2,00
35.	p. Jelovac	4,00
36.	p. Duboka rijeka	7,70
37.	p. Vranovo	4,00
38.	p. Šušnjarački	2,10
39.	p. Crkveni	2,00
40.	p. Duboki	2,20
41.	p. Pjeskulje	2,00
42.	p. Vranjski	4,00
43.	p. Jazavčine	4,80
44.	p. Parić (Purovački)	8,80
45.	p. Vilički	10,00
46.	p. Perenački	15,00
	UKUPNO	302,25

Izvor: Hrvatske vode Zagreb, VGI za mali sliv Orljava-Londža
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Tablica 37.

Kanali					
Kanali II. reda		Kanali III. reda		Kanali IV. reda	
Naziv	Duljina km	Naziv	Duljina km	Naziv	Duljina km
	0,00	Skenderovci K-2	0,595	Jaguplije K-2	0,405
		Jaguplije K-1	0,560	Ivandol K-2	0,110
		Dolac	1,070		
		Ivandol K-1	1,030		
UKUPNO:	0,00		3,255		0,515

Izvor: Hrvatske vode Zagreb, VGI za mali sliv Orljava-Londža
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Vodotoci su bujičnog karaktera s velikim količinama vode u kišnom periodu, uz velike količine nanosa, kao rezultat sječe šuma i velike erozije. Unatoč mjestimično izgrađenih objekata za zaštitu od poplava, (vodnih stepenica i pragova) korita vodotoka nisu u stanju primiti svu vodu za koju se propisuje sigurnost te se na području Općine događaju plavljenja i bujično erozijska djelovanja, ponaosob već u slučaju visokih voda, većih od 2 m, na mjernoj postaji Slobostina gdje dolazi do izlivanja vodotoka rijeke Orljave na poljoprivredne površine duž relacije od naselja Slobostina do naselja most Jaguplije . Stoga je zaštita od štetnog djelovanja voda – zaštita od poplava, važna i neophodna djelatnost koju u idućem razdoblju treba usmjeriti na provedbu uglavnom već planiranih aktivnosti. Prvenstveni naglasak rješavanju problema je kroz izgradnju objekta akumulacije Kamenska. Osim vodotoka Orljava, kroz općinsko područje Brestovac protječe i vodotok Orļavica. Kao bujični vodotok ima bitnih utjecaja na razinu vodotoka rijeke Orļave. Stoga su poduzete određene hidrotehničke mjere na uređenju nasipa na relaciji od naselja Nurkovac do središnjeg naselja Brestovac u dužini cca 2,1 km obostrano, kao i održavanje vodnih stepenica kojima se osigurava nivo trase vodotoka.

Na području Općine Brestovac nema jezera i/ili izgrađenih akumulacija, ali je u proceduri izrada projektne dokumentacije i ishođenje građevinske dozvole za najveću i najznačajniju akumulaciju u sustavu obrane od poplava sliva Orļava-Londža (Požeško-slavonske županije). Glavni recipijent, rijeka Orļava je dijelom uređena (regulirana) u svom srednjem dijelu, ali prije više desetaka godina, tako da se danas uglavnom nalazi u zaštićenom području pa su bilo kakvi radovi na vodotoku podložni ishođenju odobrenja Ministarstvu nadležnom za zaštitu okoliša.

Dakle, potrebno je naglasiti da, radovi koji su izvršeni kroz dugi niz godina, kao što su: regulacije problematičnih mjesta na vodotocima te provođenje tehničkog čišćenja kanala, su doprinijeli zaštiti od velikih voda, ali još uvijek nisu dovoljni da se postigne odgovarajuća sigurnost, koja bi štete smanjila na najmanju moguću mjeru. Stoga, neophodno je i nadalje veliku pažnju posvetiti uređenju i održavanju vodnog režima kao i izvedbi planiranih vodnogospodarskih objekata te njihovom očuvanju i odražavanju prema uvjetima definiranim ovim Planom. Stoga, na područjima djelovanja erozijskih procesa i bujica trebaju se provoditi aktivnosti za sprječavanje i sanaciju tih procesa. Pri tom, između ostalog, treba planirati:

- retencije i akumulacije za obranu od poplava, te sustav nasipa i oteretnih kanala,
- biološke radove za zaštitu od bujica i erozija (pošumljavanje, resekcijsku sječū, melioracije pašnjaka i sl.),
- sprječavanje širenja građevinskih područja na poplavna područja, te na područja mogućih havarijskih poplava uslijed pucanja brane i nasipa akumulacije
- provođenje drugih mjere zaštite (ograničavanje sječe, zabrana i ograničavanje vađenja mineralnih sirovina, zabrana odlaganja otpadnih tvari, odgovarajući način korištenja poljoprivrednog i drugog zemljišta i druge odgovarajuće mjere).

Zahvate treba provoditi uz maksimalno uvažavanje prirodnih i krajobraznih obilježja te posebice ekološke ravnoteže.

Melioracijska odvodnja

Zaštita od štetnog djelovanja voda podrazumijeva i odvodnju poljoprivrednih površina i snižavanje nivoa podzemnih voda radi ujednačavanja prinosa u poljoprivredi. Tako je melioracijsko područje ono područje na kojem je, radi unaprjeđenja poljoprivredne proizvodnje, izgrađen ili planiran sustav melioracijske odvodnje.

Problem u funkcioniranju melioracijskog sustava je neizgrađenost svih potrebnih dijelova sustava i sustava zaštite od vanjskih voda, dok održavanje melioracijskih objekata nije zadovoljavajuće, što znači da se osnovni melioracijski objekti održavaju manjim dijelom dok se detaljni uopće ne održavaju.

Stoga je melioracijsku odvodnju potrebno dalje razvijati, prije svega, kroz održavanje postojećih, ali i kroz planiranje i izgradnju novih sustava.

Melioracijsko navodnjavanje

Uvjet za učinkovitiji i brži razvoj poljoprivredne proizvodnje je izgradnja sustava navodnjavanja poljoprivrednog zemljišta. Navodnjavanje kao melioracijska mjera ima za cilj nadoknaditi nedostatke vode pri uzgoju poljoprivrednih kultura, a koje su ograničavajući faktor za postizanje njegovog punog biološkog potencijala.

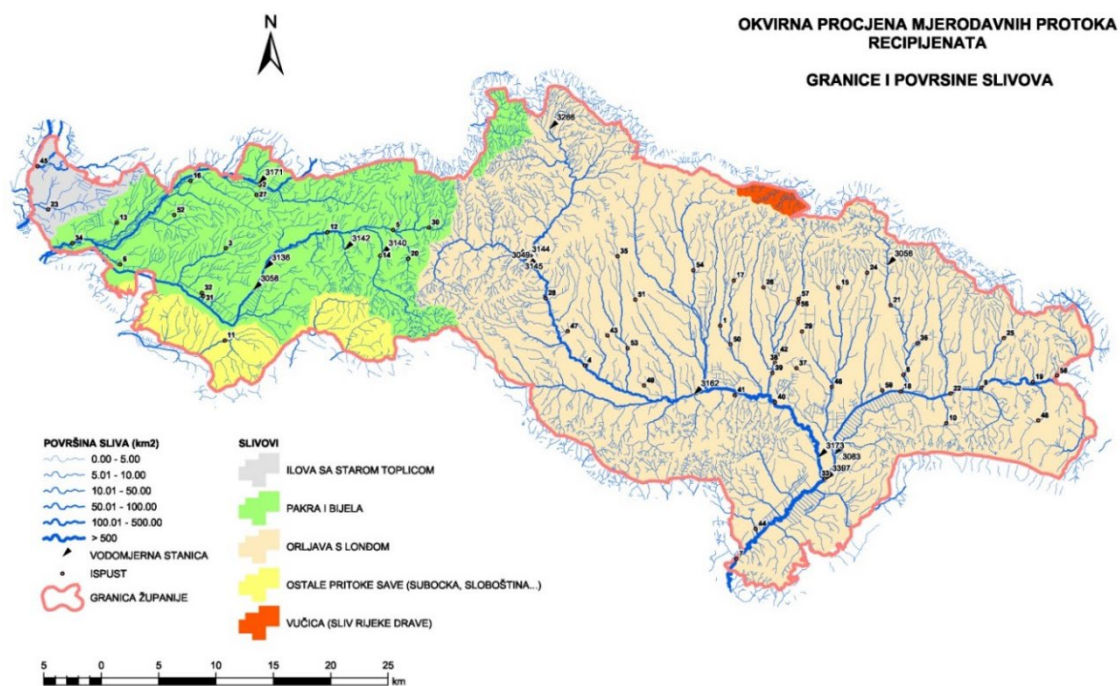
Analizirajući razvoj sustava navodnjavanja na području Općine postoji mogućnost natapanja poljoprivrednih površina, a posebice nakon izgradnje planiranih višenamjenskih akumulacija i retencija kojom bi se ostvarili osnovni preduvjeti korištenja vode za navodnjavanje poljoprivrednih površina nizvodno od akumulacija.

Navodnjavanje je potrebna mjera korekcije vodozračnog režima poljoprivrednih površina te je stoga nužno izradom odgovarajuće studijske i projektne dokumentacije utvrditi mogućnost korištenja ove mjere, prostore obuhvata, izvorišta vode, odgovarajuće kvalitete vode i sustava natapanja.

U PPUO Brestovac potencijalnim površinama za navodnjavanje smatraju se sve površine koje su u funkciji poljoprivredne proizvodnje.

Plan navodnjavanja na području Općine Brestovac potrebno je provoditi sukladno projektu "Osnove navodnjavanja na području Požeško-slavonske županije".

U PPUO Brestovac se ostalim potencijalnim površinama za navodnjavanje smatraju površine koje su u funkciji poljoprivredne proizvodnje.

Slika 5.: Okvirna procjena mjerodavnih protoka recipijenata, Granice i površine slivova
Izvor: Studija zaštite voda Požeško-slavonske županije, 2005. , Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

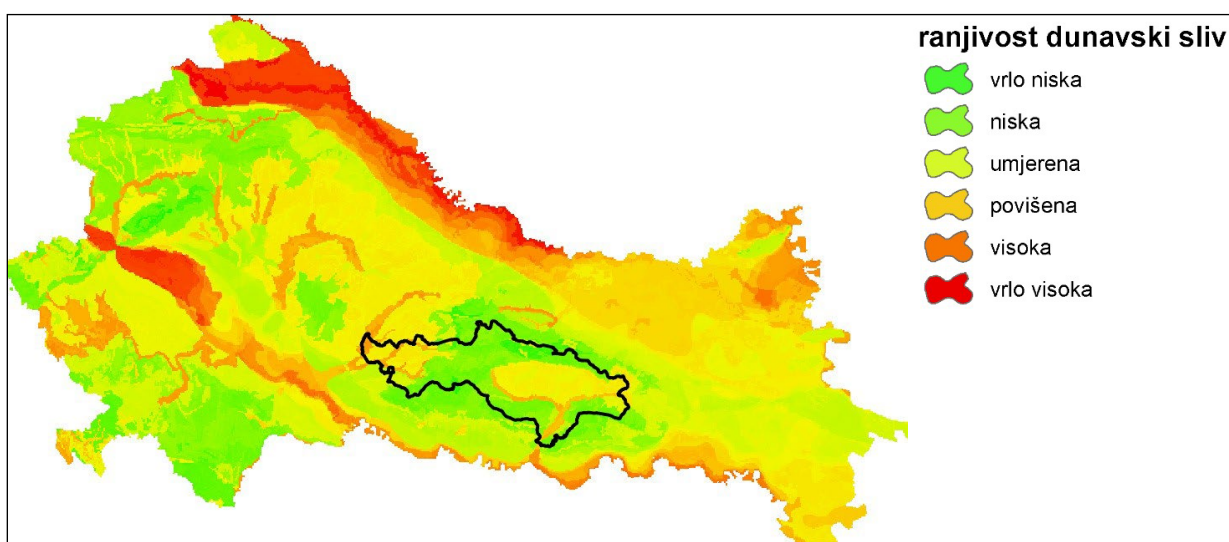
Podzemne vode

Prema Planu upravljanja vodnim područjima 2016. – 2021. (Hrvatske vode, srpanj 2016.), općinsko područje Brestovac nalazi se na području „vrlo niske“, „niske“ i „umjerene“, a manjim dijelom na području povišene „prirodne ranjivosti vodonosnika“.

Najveće zalihe podzemnih voda nalaze se u aluvijalnim naslagama rijeke Orljave. Širina vodonosnika je 1.000 do 1.500 m. Osnovne značajke ovog vodonosnika su:

Zbog male debljine slabo propusnog pokrivača i urbaniziranost kraja (tok rijeke Orljave prati cesta i željeznička pruga te grupirana naselja) vodonosnik je ugrožen mogućim zagađenjem. Zbog toga je upitno postojeće crpilište.

Na slici je vidljiva prirodna ranjivost podzemnih voda na području županije, prema Planu upravljanja vodnim područjima 2016.-2021. (Hrvatske vode, srpanj 2016).¹⁴

Slika 6.: Prirodna ranjivost podzemnih voda na području PSŽ

Izvor: Strateška studija o utjecaju na okoliš Prostornog plana Požeško-slavonske županije, DVOKUT ECRO, Zagreb, srpanj 2014.
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Korištenje voda za uzgoj slatkovodne ribe

Korištenje voda za uzgoj slatkovodne ribe, odnosno ribničarstvo, kao gospodarska grana na području Općine Brestovac odvija se uglavnom na malom broju postojećih ribnjaka koji su u vlasništvu ŠRD-a.

Zaštita voda

Studijom zaštite voda Požeško-slavonske županije („Hidroprojekt – Ing“ d.o.o. Zagreb - Draškovićeve 35/l., lipanj 2008.) kao dugoročnim razvojnim planskim dokumentom za odvodnju otpadnih voda, ali i za zaštitu resursa površinskih i podzemnih voda stvorio se okvir zaštite voda radi rješavanja problematike odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda.

Sustavi odvodnje i pročišćavanja, čija je izgradnja i pogon jedan od bitnih mjera u zaštiti voda, jesu skup inženjerskih građevina i mjera koje služe za sakupljanje otpadnih voda u urbanim i industrijskim sredinama, transporta do mjesta pročišćavanja i dispozicije, čišćenja do stupnja uvjetovanog lokalnim prilikama i zakonskim uredbama, te dispozicije pročišćene vode u odgovarajući prijamnik.

¹⁴ Izvor: Strateška studija o utjecaju na okoliš Prostornog plana Požeško-slavonske županije, DVOKUT ECRO, Zagreb, srpanj 2014

Postojeći problemi vezani na stanje površinskih voda vezani su uglavnom na kemijsko i fizikalno-kemijsko opterećenje površinskih voda. Problemi su vezani za odvodnju sanitarnih otpadnih voda, ispuštanjem nepročišćenih otpadnih voda u recipijente, nekontrolirano ispuštanje otpadnih voda iz kućanstava bez priključaka na sustav javne odvodnje, poljoprivredu kroz neuređene stočne farme i korištenje mineralnih gnojiva i sredstava za zaštitu bilja (ispiranjem poljodjelskih površina onečišćenih sredstvima za zaštitu bilja i umjetnim gnojivima, gnojivima).

Onečišćenje površinskih voda na području županije možemo podijeliti na dva tipa:

- onečišćenje iz točkastih izvora
- onečišćenje iz raspršenih izvora.

Pokazatelji o onečišćenju voda iz točkastih izvora temelje se na procjeni onečišćenja od stanovništva priključenog na sustave javne odvodnje i onečišćenja od gospodarskih subjekata koji, na temelju vodopravne dozvole za ispuštanje otpadnih voda, svoje otpadne vode ispuštaju u sustave javne odvodnje ili direktno u okoliš. Onečišćenje od stanovništva se prati preko pokazatelja onečišćenja organskim tvarima (BPK5, KPK) i hranjivim tvarima (ukupni dušik, ukupni fosfor). Onečišćenje iz raspršenih izvora procijenjeno je vrlo grubo iz bilance onečišćujućih tvari u površinskim vodama, na temelju rezultata monitoringa kakvoće voda. Analiza je provedena samo za onečišćenje hranjivim tvarima (ukupni N, ukupni P) i sljedeće grupe raspršenih izvora onečišćenja:

- stanovništvo bez priključka na sustav javne odvodnje,
- stočne farme
- poljoprivredne površine (primjena gnojiva, sredstava za zaštitu bilja)

Analize postojeće kakvoće voda koja se provodi pokazuju da je voda lošije kvalitete od do sada kategoriziranih, što se pogotovo očituje nizvodno od gradova (kakvoća voda seže i do IV. i V. vrste). Stoga će se u najskorijoj budućnosti *morati krenuti u realizaciju drugog stupnja pročišćavanja otpadnih voda, a možda i uklanjanju fosfora i/ili dušika* ukoliko se dosljedno bude prihvatila europska direktiva o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda.

Potrebno je pojačati aktivnosti na izgradnji sustava odvodnje i pročišćavanja na području određenim zonama sanitarne zaštite, kao i posebno šticećenog područja, a što je kriterij koji se do sada nije uvažavao. Do sada se otpadne vode, a izgradnjom uređaja pročišćene vode, ispuštaju u najbliže recipijente - vodotoke.

Općenito, svi postojeći sustavi odvodnje uglavnom pokrivaju centralne dijelove naselja i gradova, te imaju više pojedinačnih ispusta u vodotoke. Kod većine manjih naselja odvodnja otpadnih voda je riješena putem sabirnih jama ili individualnih septičkih jama uz ispust otpadnih voda u obližnje vodotoke.

Zaštita od poplava

Provedbom mjera obrane od poplava, rizici su donekle smanjeni na prihvatljivu razinu a sukladno Zakonu o vodama obranom od poplava upravljaju Hrvatske vode na Županijskoj razini. Državni plan obrane od poplava uređene su teritorijalne jedinice, stadije obrane, mjere obrane uključivo i preventivne mjere, nositelje obrane, način upravljanja, sadržaj provedbenih planova obrane, sustav obavješćivanje i upozoravanje, sustav veza, mjere za obranu od leda na vodotocima. Branjeno područje je područje malog sliva Orljava – Londža, sektor D.3.

Sve vode putem glavnih vodotoka Orljave i Londže utječu u rijeku Savu. Slivno područje "Orljava-Londža" površine 131.894 ha (70%) - SEKTOR D.3

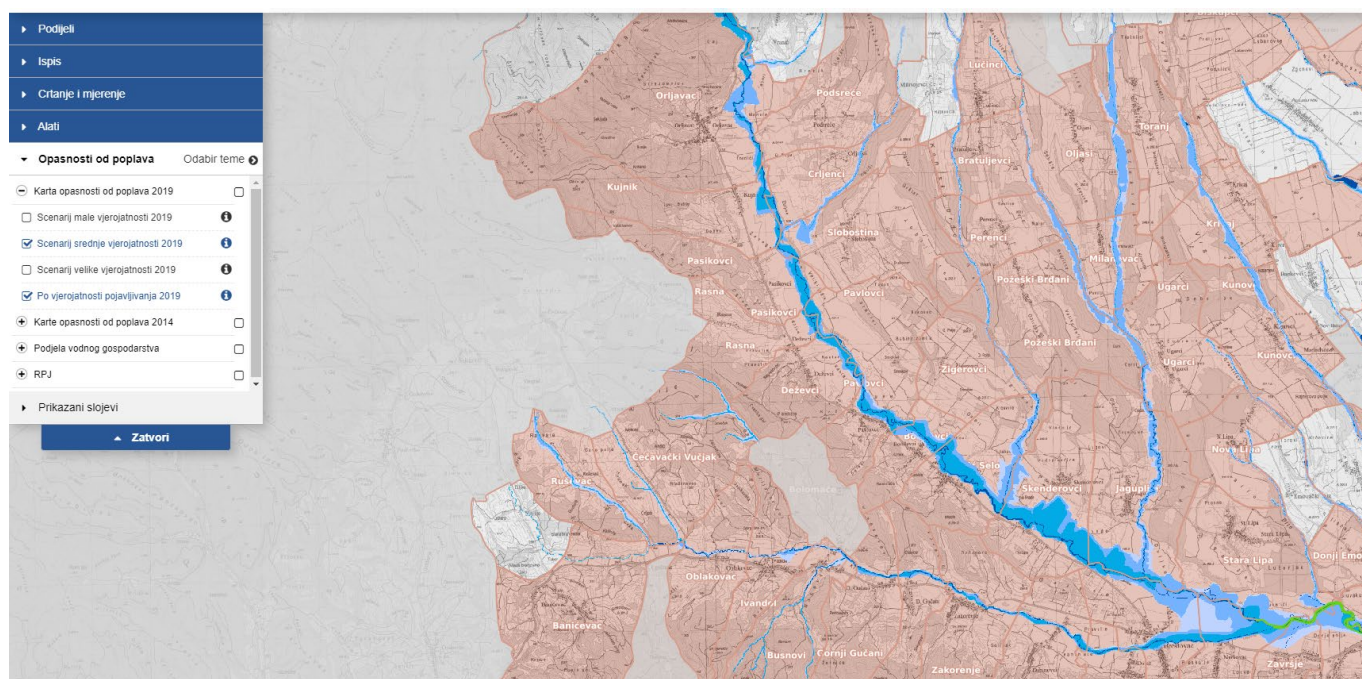
Međutim područje JLS Brestovac nema adekvatne zaštite u slivu rijeke Orljave i nisu izrađeni planski niti izvedbena rješenja kojima bi se umanjio utjecaj na štetno djelovanje voda na imovinu građana u slivu rijeke.

Izgradnjom planirane akumulacije/retencije Kamenska na području naselja Orljavac, Kamenska, Vranić kao višenamjenske akumulacije bitnije bi utjecale na zaštitu od poplava nizvodnih i naselja, te gospodarskih objekata, u slivu rijeka Orljave.

Rijeka Orljava je glavni odvodni recipijent svih voda Požeštine, te brojni potoci a prima i mnoštvo bujica, koje se uključuju u III. i V. kategoriju razornosti. Odlukom o popisu voda I. reda (NN 79/2010.) rijeke Orljava.

Obrana od poplava se provodi na vodotocima, koji su djelomično uređeni. Ovisno o području koje se brani, njegovom značaju te ugroženosti ljudi i imovine, određen je stupanj zaštite od štetnog djelovanja voda.

- područje uz poljoprivredne površine branjeno na 25 godišnju veliku vodu,
- područje u manjim naseljima i uz manje vodotoke brani se na 50 godišnju veliku vodu, a
- veća naselja i infrastrukture (prometnice, električni i plinski vodovi i sl.) uz veće vodotoke brane se na 100 godišnju veliku vodu.

Slika 7.: Opasnost od poplava na području Općine Brestovac

Izvor: GeoPortal Hrvatskih Voda

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Slaba mjesta u zaštitnom sustavu:

Rijeka Orljava, dionica D.3.5., između Orljavca i Brestovca nema izgrađenih nasipa niti kapaciteta korita za prihvrat protoke 5 (10) godišnjeg povratnog razdoblja (ovu problematiku rješavamo izgradnjom koncepcijske brane Kamensko).

II .5. Zaštita i korištenje dijelova prostora od posebnog značaja

II.5.1. Zaštita prirode

PODRUČJA ZAŠTIĆENA TEMELJEM ZAKONA O ZAŠTITI PRIRODE:

Na području Općine Brestovac su, sukladno posebnom zakona o zaštiti prirode, zaštićene sljedeće prirodne vrijednosti (Tablica 38.):

Tablica 38.

Zaštićeni dijelovi prirode na području Općine Brestovac					
r.b.	Kategorija zaštite	Naziv područja	Godina proglašenja	Naziv glasnika	Površina ha
1.	park prirode	Papuk	1999.	„Narodne novine“, br. 45/99	5.040,64
2.	spomenik prirode	Tisa-Debeljak (stanište tise na Papuku)	2005.	„Požeško-slavonski službeni glasnik“, br.6/05	0,0814 utjecajno područje (zaštitna zona) 0,72

Izvor podataka: PPP-SŽ, PPUO Brestovac
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Za zaštitu i očuvanje temeljnih vrijednosti područja parka prirode Papuk najvažnije je donošenje i provedba njegovog prostornog plana područja posebnih obilježja i plana upravljanja.

PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽA RH / NATURA 2000

Na području Općine Brestovac, sukladno posebnom propisu o proglašenju ekološke mreže, a prema bazi podataka Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja, Zavoda za zaštitu okoliša i prirode (mrežna stranica <http://www.bioportal.hr>), nalazi se osam područja ekološke mreže RH, i to (Tablica. 39.)

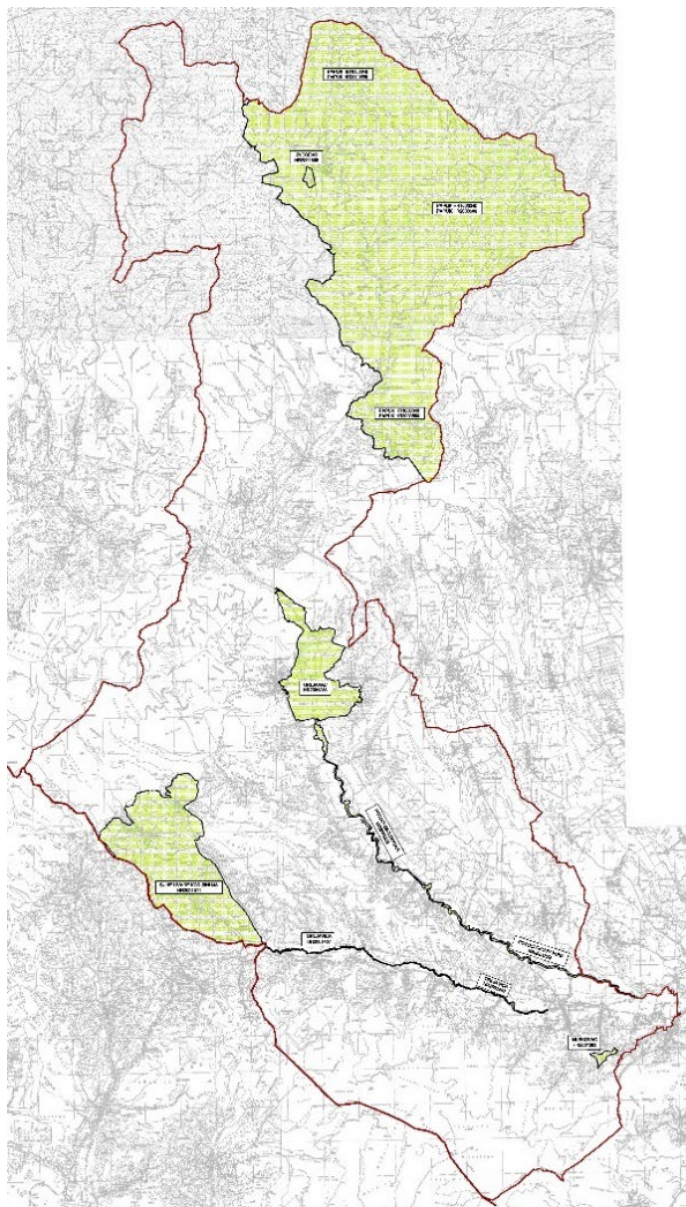
Tablica 39.

PODRUČJA EKOLOŠKE MREŽE RH (EU EKOLOŠKE MREŽE NATURA 2000) NA PODRUČJU OPĆINE BRESTOVAC				
R.b.	Područja	Naziv područja	Oznaka	Površina ha
1.	Područja očuvanja značajna za ptice – POP (Područja posebne zaštite – SPA)	Papuk	HR1000040	5.474,21
Ukupno: 1 područje:				5.474,21
1.	Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS (Područja od značaja za Zajednicu - SCI)	Papuk	HR2000580	5.474,21
2.		Orljavac	HR2001286	400,82
3.		Zvečevo	HR2001305	12,25
4.		Potoci oko Papuka	HR2001329	73,48
5.		Nurkovac	HR2001393	12,71
6.		Orljavica	HR2001407	22,26
7.		Suhe livade kod Sinlija	HR2001511	956,40
Ukupno: 7 područja:				6.551,31*
SVEUKUPNO: 8 područja:				6.551,31**

*površina je dobivena izuzimanjem zone preklapanja POVS Papuk i POVS Zvečevo

**površina je dobivena izuzimanjem zona preklapanja POP Papuk i POVS Papuk

Izvor podataka: <https://www.bioportal.hr>

Slika 8.: Natura 2000/Ekološka mreža na području Općine Brestovac
Izvor podataka: <https://www.bioportal.hr>
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

PODRUČJA ZAŠTIĆENA ODREDBAMA PPUO-a BRESTOVAC:

Osobito vrijedna područja predviđena za zaštitu sustavom prostorno-planskih mjera PPUO Brestovac na području Općine Brestovac su:

- stablo zelene duglazije (*Pseudotsuga mensiensis*) - iznad predjela Kuzma, južno od naselja Brestovac,
- dolina rijeke Orljavice (Rudine),
- područje Šušnjara.

Za navedena područja potrebno je izvršiti dodatna istraživanja te izraditi potrebne elaborate, studije i projekte, na temelju kojih bi se trebala odrediti njihova vrijednost te detaljan režim korištenja, zaštite i posjećivanja.

Cijelo područje Općine Brestovac treba dodatno istražiti i vrednovati te utvrditi postoje li i druge prirodne vrijednosti koje bi trebalo zaštititi temeljem posebnih zakona i propisa ili Prostornog plana te je na osnovu tog vrednovanja moguće pokrenuti postupak zaštite (utvrditi preventivnu zaštitu).

Odredbama PPUO Brestovca omogućava se zaštita i svih šumskih predjela i površina koje su, temeljem posebnog zakona o šumama, zaštićene, predložene za zaštitu ili evidentirane, kao i onih za čijom će se zaštitom u budućnosti pojaviti potreba (zaštitne šume, šume posebne namjene).

II.5.2. Zaštita kulturnih dobara

Prema podacima Ministarstva kulture i medija, Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Požegi¹⁵, dostavljenim za potrebe izrade Izvješća o stanju u prostoru Općine Brestovac za razdoblje 2017-2021. godine, stanje zaštite kulturnih dobara na području Općine Brestovac je sljedeće:

POLAZIŠNO STANJE:

Prema stanju službene evidencije na dan 11. studenog 2021., na području Općine Brestovac nalazi se 14 kulturnih dobara, od toga 12 zaštićenih i preventivno zaštićenih te 2 kulturna dobra u postupku zaštite.

Veći dio kulturnih dobara (ukupno 10) čine arheološka nalazišta, dok 4 kulturna dobra pripadaju graditeljskoj i memorijalnoj baštini. Većina arheoloških nalazišta (ukupno 9) je zaštićeno ili preventivno zaštićeno, a 1 je u postupku trajne zaštite. Graditeljska baština zastupljena je s 2 kulturna dobra, 1 zaštićenom vojnom i obrambenom građevinom i 1 sakralnom građevinom u postupku zaštite.

Među obnovljena kulturna dobra, odnosno ona koja su u postupku obnove, s područja arheološke baštine može se ubrojiti 1 arheološki lokalitet na kojemu se provode konzervatorsko-restauratorski radovi.

Ostali arheološki lokaliteti smatraju se ugroženima, izloženima kontinuiranoj ili potencijalnoj zemljoradnji i mogućim drugim zemljanim i/ili građevinskim radovima.

Na 4 arheološka lokaliteta provedena su ili djelomično provedena zaštitna arheološka istraživanja (iskopavanja), a arheološko rekognosciranje (terenski pregled) na ukupno 6 lokaliteta.

Na jednom arheološkom nalazištu istraživanja su završena te se očekuje provođenje konzervatorskih radova. Na jednom nalazištu provode se konzervatorsko-restauratorski radovi uz arheološki nadzor i revizijska arheološka istraživanja.

Arheološka nalazišta na području Općine Brestovac čuvaju materijalne ostatke iz svih razdoblja ljudske prošlosti, od prapovijesti, preko antike do srednjeg i novog vijeka.

Graditeljska i memorijalna baština Općine Brestovac ne sadrži niti jedno obnovljeno kulturno dobro, dok se ugroženim smatraju oba memorijalna kulturna dobra te jedna vojna i obrambena građevina.

Pregledna tablica kulturnih dobara u Općini Brestovac slijedi u Tablici 40.:

¹⁵ Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Požegi (dopis: Klasa:612-08/21-10/0410, Urbroj: 532-05-02-07/4-21-02 od 11. studenog 2021.g.)

Tablica 40.

Pregledna tablica kulturnih dobara u Općini Brestovac						
R.b.	Naselje	Naziv kulturnog dobra	Adresa / k. o., k. č. br.	Vrsta kulturnog dobra	Klasifikacija prema Registru	Status
1.	BRESTOVAC	Arheološko nalazište Sveti Martin	k.o. Brestovac, k.č.br. 364, 423, 425, 426	Nepokretno-pojedinačno	Kopneno arheološko nalazište	Z-2313
2.	BRESTOVAC	Mozaik "Šušnjarska borba"	k.o. Sažije, k.č.br. 1024	Nepokretno-pojedinačno	Memorijalno obilježje i mjesto	Z-2779
3.	ČEČAVAC	Arheološko nalazište Rudina	k.o. Šnjegavić, k.č.br. 1344, 1345, 1346, 1347, 1348; 1349	Nepokretno-pojedinačno	Kopneno arheološko nalazište	Z-2314
4.	DOLAC	Arheološki ostaci srednjovjekovne rotunde na lokalitetu Kuzma	k.o. Brestovac, dio k.č.br. 1417	Nepokretno-pojedinačno	Kopneno arheološko nalazište	P-6069
5.	DOLAC	Ruševine Dolačkog grada	k.o. Dolac, dio k.č.br. 822	Nepokretno-pojedinačno	Kopneno arheološko nalazište	Z- u postu pku
6.	IVANDOL	Arheološko nalazište Njive	k.o. Busnovi, dio k.č.br. 194, dio k.č.br. 206/1, dio k.č.br. 199, k.č.br. 197	Nepokretno-pojedinačno	Kopneno arheološko nalazište	Z-7276
7.	KAMENSKI VUCJAK	Ruševine Starog grada Kamengrada	k.o. Gomji Vrhovci, k.c.br. 860	Nepokretno-pojedinačno	Vojna i obrambena građevina	Z-393
8.	ORLJAVAC	Kapela sv. Roka	k.o. Orljavac, k.č.br. I	Nepokretno-pojedinačno	Sakralna građevina	Z-u postupku
9.	SAZIJE	Arheološko nalazište Okrug	k.o. Sažije, k.č.br. 134/2	Nepokretno-pojedinačno	Kopneno arheološko nalazište	P-6423
10.	SLOBOSTINA	Arheološko nalazište Polje	k.o. Kujnik Požeški, k.č.br. 1152, 1 153, 1154, 1155, 11 56, 115 7, 11 58, 115 9, 1160/1, 1160/2, 1161/1, 116 1/2, 1162/2, 1162 /3, 1162/1, 1163/2, 1 163/1, 1165, 1166, 1167/1, 116 7/2	Nepokretno-pojedinačno	Kopneno arheološko nalazište	Z-4912
11.	SLOBOSTINA	Mjesto stradanja žrtava fašizma koje čine ruševine crkve sv. Oca Nikolaja, dva bunara i spomenik žrtvama fašističkog terora	k.o. Slobostina, k.č.br. 15 /1, 33, 36, 34/1, 34/2, 744/1, 744/2, 744/3, 31/1	Nepokretno -sklop	Memorijalno obilježje i mjesto	Z-2780
12.	STRIJEZEVICA	Arheološko nalazište Gromele	k.o. Sažije, k.c.br. 444, 448, 449,450, 451, 452/2, 453, 454, 455, 456	Nepokretno-pojedinačno	Kopneno arheološko nalazište	Z-1975
13.	VRANIC	Arheološko nalazište Brezik	k.o. Vranić, k.c.br. 385/1, 385/2, 385/3	Nepokretno-pojedinačno	Kopneno arheološko nalazište	P-6424
14.	VRANIC	Arheološko nalazište Luke	k.o. Vranić, k.c.br. 389, 390	Nepokretno-pojedinačno	Kopneno arheološko nalazište	P-6425

Izvor podataka: Ministarstvo kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Požezi
Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

U Tablici 41. su prikazana zaštićena, preventivno zaštićena, obnovljena i ugrožena kulturna dobra na području Općine Brestovac:

Tablica 41.

Zaštićena, preventivno zaštićena, obnovljena i ugrožena kulturna dobra na području Općine Brestovac								
Vrsta kulturnih dobara				Arheološka baština	Graditeljska baština	Memorijalna baština	Ukupno	
4.3.	KULTURNA DOBRA	STRUKTURA REGISTRIRANIH KULTURNIH DOBARA	1.	Broj zaštićenih i preventivno zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara	9	1	2	12
			2.	Broj kulturnih dobara u postupku zaštite	1	1	0	2
			Ukupno		10	2	2	14
			3.	Broj ili udio obnovljenih kulturnih dobara/u postupku obnove	1	0	0	1
			4.	Broj ili udio ugroženih kulturnih dobara	9	1	2	12

Izvor podataka: Ministarstvo kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Požezi
 Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

SUSTAV MJERA ZAŠTITE ZA ARHEOLOŠKE I GRADITELJSKE BAŠTINE NA PODRUČJU OPĆINE BRESTOVAC

Sukladno Zakonu o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, br. 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 44/17, 90/18, 32/20 i 62/20), kulturna dobra od interesa su za Republiku Hrvatsku i uživaju njezinu osobitu zaštitu te predstavljaju nacionalno blago. Na sva kulturna dobra na prostoru Općine Brestovac, primjenjuju se stoga odredbe navedenog zakona. Prilikom planiranja građevinskih i drugih radova na području *zaštićenih (oznaka : Z) i preventivno zaštićenih (oznaka: P) kulturnih dobara* neophodno je postupiti sukladno sustavu mjera zaštite koji je određen rješenjem o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra, kao i u skladu sa Zakonom o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara te ovisno o vrsti zahvata ishoditi posebne uvjete, odnosno potvrdu glavnog projekta ili prethodno odobrenje nadležnog Konzervatorskog odjela. Građevinske intervencije u prostoru uvjetovane su prethodnim arheološkim istraživanjima u skladu s posebnim uvjetima, a svaki je mogući zahvat podređen rezultatima provedenih istraživanja .

U slučaju poduzimanja građevinskih ili drugih zemljanih radova na području *kulturnih dobara koja su u postupku trajne zaštite (oznaka: Z- u postupku)*, potrebno je prethodno zatražiti stručno mišljenje nadležnog Konzervatorskog odjela.

Ako se kod izvođenja građevinskih, poljoprivrednih ili drugih radova na preostalom području Općine Brestovac zateknu arheološki nalazi, izvođač je dužan radove prekinuti te o nalazima bez odgađanja obavijestiti nadležni Konzervatorski odjel.

O svim slučajevima pokretnim i nepokretnim arheološkim nalazima, na površini zemlje, pod zemljom ili pod vodom, neophodno je obavijestiti nadležni Konzervatorski odjel, a predmete predati područnom muzeju.

Arheološka istraživanja smiju provoditi samo stručne osobe, ovlaštene rješenjem o odobrenju nadležnog Konzervatorskog odjela.

Prema Pravilniku o arheološkim istraživanjima („Narodne novine“, br. 102/10 i 2/20), pod arheološkim istraživanjima podrazumijevaju se arheološka iskopavanja (sustavno, zaštitno, revizijsko, probno

iskopavanje i arheološki nadzor), arheološki pregledi terena (rekognosciranje i reambulacija) te nedestruktivne metode (geofizička istraživanja i aeroarhelogija tj. arheološka zračna fotografija).

Zabranjuje se pregled zemljišta detektorima za metal ili drugim sličnim uređajima u svrhu pronalaženja arheoloških nalaza, bez prethodnog odobrenja nadležnog tijela.

Vlasnici kao i drugi imatelj kulturnog dobra dužni su provoditi sve mjere zaštite koje se odnose na održavanje predmetnog kulturnog dobra, a koje odredi nadležno tijelo.

Kulturna dobra ili njihovi dijelovi mogu biti predmet kupoprodaje samo pod uvjetima iz Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara.

II.5.3. Zaštita okoliša

U skladu s Ustavom Republike Hrvatske u Europu uniju 2013. godine donesen je novi Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine“ broj 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18) usklađen s direktivama Europske unije.

Okoliš, sukladno navedenom Zakonu je definiran kao „*prirodno i svako drugo okruženje organizama i njihovih zajednica uključivo i čovjeka koje omogućuje njihovo postojanje i njihov daljnji razvoj: zrak, more, vode, tlo, zemljina kamena kora, energija te materijalna dobra i kulturna baština kao dio okruženja koje je stvorio čovjek; svi u svojoj raznolikosti i ukupnosti uzajamnog djelovanja*“.

Najznačajniji novitet koji uvodi taj Zakon jest obveza provedbe strateške procjene utjecaja strategije, plana i programa na okoliš. Zakonom se razlučuju strategije, planovi i programi za koje se strateška procjena obvezno provodi od onih za koje se provodi postupak ocjene o potrebi strateške procjene.

Tako je izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti okoliša iz 2015., odnosno 2018. godine, u konačnici utvrđeno, da se obveza provedbe strateške procjene, između ostalih, odnosi na prostorne planove svih razina uključujući njihove izmjene i dopune i one čija se provedba financira iz sredstava Europske unije kada daju okvir za zahvate koji podliježu ocjeni o potrebi procjene utjecaja na okoliš, odnosno procjeni utjecaja na okoliš i kada se utvrdi da mogu imati značajan negativan utjecaj na ekološku mrežu prema posebnom propisu iz područja zaštite prirode. Za prostorne planove kojima se određuje uporaba malih površina na lokalnoj razini te za njihove manje izmjene i dopune obvezno se provodi postupak ocjene o potrebi strateške procjene. Postupak ocjene provodi se za sve prostorne planove koji daju okvir za zahvate koji podliježu procjeni utjecaja na okoliš odnosno ocjeni o potrebi procjene utjecaja na okoliš.

Na temelju Zakona o zaštiti okoliša, donesena je Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, broj 61/14 i 3/17) kojom se, između ostalog, određuju:

- zahvati za koje je obvezna procjena utjecaja zahvata na okoliš,
- zahvati za koje se provodi ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš za koje je nadležno Ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša i
- zahvati za koje se provodi ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš za koje je nadležno upravno tijelo u županiji nadležno za zaštitu okoliša.

U svrhu provedbe navedenih propisa nadležno Ministarstvo je dostavilo svim nadležnim upravnim tijelima županija uputu o postupanju. Od stupanja na snagu novog Zakona o zaštiti okoliša pa do kraja promatranog razdoblja na području Požeško-slavonske županije u postupku izrade i donošenja prostornih planova regionalnog i lokalnog značaja odnosno za njihove izmjene i dopune provodili su se postupci ocjene o potrebi strateške procjene.

Kako je, prema definiciji, okoliš kompleksna kategorija sastavljena od niza različitih tematskih područja, tako je i zaštita okoliša jedna od najzahtjevnijih i najsloženijih aktivnosti. Širinom svojih tematskih područja zaštita okoliša zadire u sve dijelove organizacije ljudskog društva i provodi se putem određenih ovlaštenih sektora.

Na području Požeško-slavonske županije zaštitom okoliša se u svom djelokrugu rada bave tijela državne uprave, regionalne (područne) i lokalne samouprave, specijalizirane ustanove te nevladine udruge.

Na županijskoj razini poslove zaštite okoliša obavlja Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Požeško-slavonske županije. Poslovi zaštite okoliša između ostalog obuhvaćaju vođenje Registra onečišćivača, izdavanje dozvola ili rješenja prema propisima zaštite okoliša, sudjelovanje u postupcima procjene utjecaja na okoliš, provođenje ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, provođenje prethodne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu, izdavanje uvjeta zaštite prirode, izradu izvješća sukladno zakonskim obvezama i dr.

Na gradskoj i općinskoj razini u pravilu nema djelatnika zaposlenih isključivo na poslovima zaštite okoliša, jer ti poslovi obavljaju se u različitim upravnim tijelima.

II.5.4. Područja posebnih karakteristika

PODRUČJA POTENCIJALNIH PRIRODNIH I DRUGIH NESREĆA

Prema PPUO („Službeni glasnik Općine Brestovac“, br. 2/08, 3/12, 7/13 – pročišćeni tekst i 3/15-usklađenje), na području Općine utvrđena su sljedeća oštećena ili ugrožena područja:

- eksploatacijsko polje kremenog pijeska "Vranić"
- eksploatacijsko polje šljunka "Brdo - Dolac"
- eksploatacijsko polje tehničko - građevnog kamena "Orljavac"
- eksploatacijsko polje tehničko - građevnog kamena "Šamanovica"
- eksploatacijska polja u mirovanju,
- divlja odlagališta otpada,
- područje pojačane erozije tla.

Za sanaciju oštećenih ili ugroženih područja potrebno je provesti slijedeće mjere:

- eksploatacijska polja u mirovanju se trebaju aktivirati ili sanirati na način da se ne ugrožava okoliš,
- eksploatacijska polja se u tijeku i nakon završetka eksploatacije moraju sanirati sukladno načinu sanacije utvrđenom u rudarskom projektu,
- divlja odlagališta otpada moraju se sanirati.

Za područje Općine Brestovac izrađena je i usvojena Procjena rizika od velikih nesreća, usvojena Odlukom o donošenju Procjene rizika od velikih nesreća za Općinu Brestovac, KLASA: 833-01/18-01/01, URBROJ: 2177-02/01-18-1, od 01. lipnja 2018. godine („Službeni glasnik Općine Brestovac“, broj 3/18) čiji su podaci korišteni za izradu ovog Poglavlja.

PROCJENA RIZIKA

Procjena rizika od velikih nesreća izrađena je sukladno Smjernicama za izradu procjena rizika od velikih nesreća za područje Požeško-slavonske županije te su svi dobiveni rezultati usporedivi međusobno za područje cijele Županije.

Mjere zaštite od potencijalnih prirodnih i drugih nesreća se temelje na Prostornom planu Požeško-slavonske županije te Prostornom plan uređenja Općine Brestovac.

Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara za područje Općine Brestovac radi se sa svrhom identifikacije mogućih uzročnika velikih nesreća ili katastrofa lokalne razine, kako bi se za njih mogli na vrijeme pripremiti u smislu kontrole rizika, da do ugroženosti niti ne dođe, odnosno radi odgovarajućeg djelovanja u sanaciji posljedica.

Na području Općine Brestovac ocjenjene visokim ili većim rizikom, kao prioritetne smetnje smatraju se:

- poplave izazvane izlivanjem kopnenih vodnih tijela,
- potresi,
- epidemije i pandemije,
- ekstremne temperature,
- tehničko-tehnološke i druge nesreće u prometu (nesreće u cestovnom i željezničkom),
- suše.

Prema procjeni rizika i vrednovanju rizika svi rizici su ocijenjeni kao tolerantni rizici od sljedećih prioritetnih prijetnji:

- bujične poplave i poplave kopnenih voda izazvane ekstremnim padalinama, ova bi prijetnja mogla izazvati još teže posljedice za područje Općine Brestovac i druga područja i slivu, stoga bi bilo potrebno poduzeti mjere za smanjenje rizika, što je u nadležnosti Hrvatskih voda, i to izgradnja akumulacija, retencija, prevođenje vodotoka, izgradnja rasteretnih kanala, izgradnja nasipa i slične mjere. Zbog navedenog potrebno je u sljedećem propisanom roku od 3 godine izvršiti ažuriranje procjene rizika za ovu prijetnju,
- potres, zbog vrlo male vjerojatnosti nastanka velike nesreće, potrebno je u sljedećem propisanom roku od 3 godine izvršiti ažuriranje procjene rizika,
- ekstremne temperature, čiji je rizik u neprihvatljivom području, ali Općina nema mogućnosti utjecati na njegovo smanjenje, niti će biti uključena neposredno u mjere odgovora. Ažuriranje rizika treba također provesti u propisanom roku od 3 godine,
- epidemije i pandemije, čiji je rizik u neprihvatljivom području, ali Općina nema mogućnosti utjecati na njegovo smanjenje, niti će biti uključena neposredno u mjere odgovora jer se iste definiraju na državnoj, a operativno provode na županijskoj razini. Ažuriranje rizika također provesti u propisanom roku od 3 godine,
- ekstremne suše, jer nema utjecaja na život i zdravlje ljudi te elemente kritične infrastrukture,
- nesreće s opasnim tvarima u prometu zbog male vjerojatnosti nastanka značajne nesreće te je dostatno da se u sljedećem propisanom roku od 3 godine izvrši ažuriranje procjene rizika.

• **Poplave izazvane izlivanjem kopnenih vodnih tijela**

Općina Brestovac pripada vodnom području Srednja i donja Sava, Branjeno područje 3, Područje maloga sliva Orljava-Londža, Sektor D.

Na području Općine Brestovac nalazi se 7 većih vodotoka, koji se formiraju od nekoliko manjih pritoka:

- r. Orljava (kroz područje Općine 23,95 km)
- p. Brzaja (15 km)

- p. Orljavica (21 km)
- p. Orjavački (2,20 km)
- p. Perenački (15,00 km)
- p. Vilički (10,00 km)
- p. Parić (8,80 km)

Svi ovi vodotoci se ulijevaju u rijeku Orjavu, koja je glavni recipijent zapadnog dijela sliva.

Rijeka Orjava je glavni odvodni recipijent svih voda Požeštine, od kojih je najvažnija rijeka Londža te brojni potoci kao Brzaja, Orljavica, Veličanka, Kaptolka, Vetovka, Vrbova, Kutjevačka Rika i Krajna, a prima i mnoštvo bujica od kojih 37 većih, koje se uključuju u III. i V. kategoriju razornosti. Odlukom o popisu voda I. reda (NN 97/2007.) rijeke Orjava i Londža, retencija Londža i bujica Veličanka uključene su u vode I. reda. Svi ostali vodotoci su uključeni u vode II. reda.

Ukupno slivno područje rijeke Orjave iznosi 1616 km² na ušću u rijeku Savu, a 745 km² na ušću rijeke Londže (kod Pleternice), dok sama rijeka Londža ima slivnu površinu 486 km². Dužina osnovne hidrografske mreže – vodotoci I. reda iznosi oko 136 km, vodotoci II. reda 984 km, a detaljni kanali melioracijske odvodnje III. i IV. reda iznosi oko 241 km, što ukupno iznosi 1361 km.

Na branjenom području broj 3 ukupno je izgrađeno 69,622 km zaštitnih nasipa na kojima se provode mjere zaštite obrane od poplava. Srednja godišnja količina oborina u slivu je oko 830 mm a srednja godišnja temperatura zraka iznosi oko 10,5^o C.

Usljed ekstremne količine padalina dolazi do formiranja poplavnih voda bujičnog karaktera koji se izlijevaju u rijeku Orjavu. Zbog brzog priljeva velike količine vode rijeka Orjava, koja je glavni odvodni recipijent svih voda Požeštine, ne može primiti svu količinu voda i dolazi do poplavlivanja područja uz vodotoke, uglavnom poljoprivrednih površina, a u manjoj mjeri stambena područja.

Nakon pojava ekstremno velikih količina oborina dolazi relativno brzo do formiranja poplavnih voda bujičnog karaktera. U području Općine Brestovac veći dio korita rijeke Orjave, od Brestovca (km 55+000) do naselja Kamensko (km 75+450), nedovoljnog je kapaciteta i bez obrambenih nasipa te je ugroženost od poplava okolnog područja izrazito velika. Međutim, uglavnom se radi o poljoprivrednom području, dok su naselja manjim dijelom zahvaćena.

Na području Općine Brestovac, sukladno studiji Procjena rizika od velikih nesreća Općina Brestovac, procijenjeno je da su umjerenom riziku ugroženosti od poplave izložena područja naselja Dolac, Jaguplije, Vilić Selo, Deževci, Pavlovci, Boričevci, Skenderovci, Brestovac, Nurkovac i Završje, dok su niskom riziku ugroženosti od poplava izložena sva ostala naselja.

U svrhu preventivnog djelovanja kojim se pospješuje obrana od poplava treba provoditi slijedeće aktivnosti:

- regulirane vodotoke, obrambene nasipe, zemljane brane i ispusne uređaje na njima održavati u primjerenom stanju kako ne bi nastajale neprilike za vrijeme velikih voda,
- preostale vodotoke ili njihove dijelove, koji još nisu regulirani (pretvoreni u kanale) zadržati u prirodnom obliku, osiguravajući samo nužnu protočnost za velike vode,
- u slivovima bujičnih vodotoka provoditi zaštitu reljefa i šumarskim metodama sanirati degradirana tla.

Područja Općine koja su izložena eventualnom plavljenju treba predvidjeti za namjene koje nisu osjetljive na isto, pa neće trpjeti velike posljedice zbog velikih voda. U područjima gdje nisu regulirani vodotoci, a izgradnja nije suprotna Prostornom planu objekti se moraju graditi od čvrstog materijala na način da dio objekta ostane nepoplavljen i za najveće vode.

Potrebno je zaštititi postojeće lokalne izvore vode i bunare koji se moraju održavati i ne smiju zatrpavati ili uništavati na drugi način.

Zabranjuje se gradnja objekata u inundacijama (prostor između nasipa i vodotoka) te u blizini obrambenih nasipa. Osigurati slobodan prostor oko vodotoka (inundacije) kako bi se moglo vršiti redovno održavanje vodotoka i time spriječila opasnost od poplava.

• **Potresi**

Prema dosadašnjem praćenju seizmičnosti područja temeljenih na osnovi dosad prikupljenih podataka baziranih na kartografskim prikazima perioda 50, 100, 200, 500, 1000 i 10.000 godina, koje je izradio Geofizički zavod "A. Mohorovičić" PMF Zagreb, Općina Brestovac je u potresnoj zoni 6° i 8° MSK u području intenziteta potresa prema karti za povratni period 500 godina.

Na području Općine Brestovac, sukladno studiji Procjena rizika od velikih nesreća Općina Brestovac, procijenjeno je da su sva naselja izložena umjerenom riziku od potresa.

U svrhu efikasne zaštite od potresa, potrebno je konstrukcije svih građevina planiranih za izgradnju na području Županije uskladiti sa zakonskim i podzakonskim propisima za predmetnu seizmičku zonu.

Za područja u kojima se planira izgradnja većih stambenih i poslovnih građevina, potrebno je izvršiti geomehaničko i drugo ispitivanje terena kako bi se postigla maksimalna sigurnost konstrukcija na predviđene potrebe.

Potrebno je osigurati dovoljno široke i sigurne evakuacijske putove, omogućiti nesmetan pristup svih vrsta pomoći u skladu s važećim propisima.

U građevinama društvene infrastrukture, sportsko-rekreacijske, zdravstvene i slične namjene koje koristi veći broj različitih korisnika, osigurati prijem priopćenja nadležnog županijskog centra 112 o vrsti opasnosti i mjerama koje je potrebno poduzeti.

• **Ostale prirodne pojave**

TOPLINSKI VAL

Toplinski val i suša mogu uzrokovati ozbiljne štete u poljoprivredi, vodoprivredi i drugim gospodarskim djelatnostima, te može doći do poteškoća u opskrbi pitkom vodom.

Posljedice dugotrajne suše mogu biti višestruke. Najblaži oblik jest onaj kada dolazi do smanjenja uroda (i do 50%) ili lošije kvalitete nastale uslijed nedostatka vode. Kao teži oblik javlja se potpuno sušenje jednogodišnjih poljoprivrednih nasada te teža oštećenja trajnih nasada (sušenje dijelova stabla), naročito izraženo na ovom području kod voćaka.

Ekstremno visoke temperature koje uzrokuju toplinski val imaju vrlo negativne učinke:

- na život i zdravlje ljudi jer prijete pojavom toplinskog šoka koji može kod ranjivih skupina izazvati i smrtne posljedice, onemogućavaju hlađenje tijela što uzrokuje pregrijavanje do pojave opasnih temperatura za vitalne organe, zatim, moguća je pojava i sunčanice u slučaju izloženosti glave sunčanim zrakama.
- na gospodarstvo jer smanjuje učinke radnika, koji se moraju češće odmarati i ne mogu podnijeti fizičke napore. Razdoblje od 10 do 16 sati je vrlo nepovoljno za rad i mogući su gubici u bavljenju djelatnošću.

Toplinski val neposredno utječe na usjeve, vinograde, nasade voća i povrća te izrazito nepovoljno djeluje na životinje, koje slabije napreduju, obolijevaju i ne daju očekivane proizvodne efekte. Toplinski val također neposredno utječe i na društvenu stabilnost i politiku, jer se tijekom pojave ekstremnih temperatura preopterećuju sustavi opskrbe električnom energijom i vodom.

Ekstremno niske temperature, koje uzrokuju pojavu mraza u proljeće, mogu stvoriti štetne posljedice na poljoprivrednim kulturama, voćarstvu i vinogradarstvu.

Na području Općine Brestovac karakteristike toplinskih valova su temperature više od 35°C. Tijekom srpnja i kolovoza moguće je da dođe do ekstremnih toplinskih valova. Uslijed globalnog zatopljenja za očekivati je i pojavu ove ugroze, a slučaj toplinskih valova zabilježen je 2007. godine od strane Državnog hidrometeorološkog zavoda, Odjela za vremenske analize i prognoze. Na području Općine Brestovac proglašeno je stanje elementarne nepogode uzrokovano toplinskim valom 2007. godine. U navedenim slučaju ugrožene su bile samo poljoprivredne kulture.

Potrebno je planirati sustav za melioracijsko navodnjavanje poljoprivrednih površina, voćnjaka, povrtnjaka i svih ostalih površina jer vrlo lako u sušnim periodima dolazi do nepovratne štete dugogodišnjim nasadima.

OLUJNI VJETROVI I PIJAVICE

Orkanski vjetrovi i pijavice od 8 i više bofora (Bf), prema Beanfortovoj ljestvici, čija brzina iznosi preko 62 do 74 km/h i više, pretpostavljaju primjenu propisanih uvjeta pri projektiranju i izvođenju građevina kako tijekom takvih vjetrova ne bi nastala oštećenja na građevinama i njihovim konstruktivnim dijelovima.

Takvi vjetrovi mogu nanijeti velike štete na ratarski kulturama, voću, povrću i vinogradima pa je potrebno planirati blagovremeno obavješćavanje i zaštitu. U rjeđim slučajevima uslijed olujnog nevremena može doći do oštećenja građevinskih objekata, objekata kritične infrastrukture (npr. električni ili telekomunikacijski vodovi) ili kratkotrajnog onemogućavanja odvijanja prometa, zbog pada drveća na prometnice. Uz olujne i orkanske vjetrove vezana je pojava pijavica.

TUČA

Tuča se sve češće javlja tijekom cijele godine i predstavlja prije svega veliku opasnost za poljoprivredne površine, voćnjake, povrtnjake, ali i za građevine (krovovi, prozori) te pokretnu imovinu. Potrebna je organizacija sustava za obranu od tuče.

MRAZ

Ugroženost usjeva od mrazeva česta je pojava u rano proljeće i može pogoditi cijelo područje Općine i uzrokovati velike štete u poljoprivredi, voćarstvu i vinogradarstvu. U svrhu zaštite potrebno je planirati zaštitu nasada pokrivanjem i odgovarajućim sličnim aktivnostima.

SNJEŽNE OBORINE I POLEDICE

Područje Općine Brestovac nije ugroženo visokim nanosima snijega koji izazivaju velike materijalne štete i uzrokuju ozbiljne poremećaje u prometu i opskrbi stanovništva. Padanje snijega neprekidno od 30 ili više cm u roku 12 sati ima obilježje elementarne nepogode.

Visoki nanosi snijega mogu nanijeti štetu zgradama i građevinama koje služe za stanovanje ili proizvodnju, a naročito starijim zgradama kojima može uzrokovati razne poremećaje na relativno kraći period. Mjerama zaštite od snježnih nanosa potrebno je organizirati učinkovitu zimsku službu za čišćenje prometnica i održavanje prohodnim tijekom zimskih mjeseci.

Poledice su učestala pojava u zimskim mjesecima, pri čemu su ugrožene sve prometnice na području Općine. Posljedice su otežano odvijanje prometa i povećana vjerojatnost pojedinačnih prometnih nesreća.

• Tehničko – tehnološke katastrofe i velike nesreće

Tehničko-tehnološke katastrofe izazvane nesrećama u gospodarskim objektima

U blizini lokacija gdje se proizvode, skladište, prerađuju, prevoze, sakupljaju ili obavljaju druge radnje s opasnim tvarima u apsolutnom doseg, ne preporuča se gradnja objekata u kojem boravi veći broj osoba (dječji vrtići, škole, sportske dvorane, stambene građevine i sl.).

Nove objekte koji se planiraju graditi u kojima se pojavljuju opasne tvari potrebno je locirati na način da u slučaju nesreće ne ugrožavaju stanovništvo (rubni dijelovi poslovnih zona) te obavezivati na uspostavu sustava za uzbunjivanje i uvezivanje na 112.

Tehničko-tehnološke nesreće s opasnim tvarima u prometu

Pošto je državna cesta D38, uz druge državne i županijske ceste, žila kucavica cijelog područja Općine, njima se odvija i najveći dio prometa te se vrši prijevoz svih vrsta roba potrebitih kako za opskrbu stanovništva tako i za opskrbu pravnih osoba u gospodarstvu. To znači da se istom vrši i prijevoz opasnih i lako zapaljivih tvari. Prijevoz naftnih derivata vrši se kamionima -cisternama kapaciteta do 30000 litara. U slučaju prometne nesreće može doći do izlivanja, eksplozije i zapaljenja opasnih tvari te direktnog stradavanja ljudi i imovine. Također, uslijed zapaljenja može doći do nastanka požara koji može nastati na stambenim i gospodarskim objektima. Također može doći do nastanka onečišćenja tla, zraka, vodotoka uz prometnicu. Razmatrajući najgori mogući slučaj može se pretpostaviti da bi do istog došlo ukoliko bi se nesreća kamiona cisterne s 30000 litara benzina dogodila u naselju Brestovac, na državnoj cesti D38. U tom slučaju došlo bi do razlivanja benzina na prometnicu i okolni teren, stvaranje lokve koja je lakozapaljiva i nastanka požara. U slučaju prisutnosti izvora zapaljenja, može doći do eksplozije oblaka para, koji može izazvati eksploziju spremnika autocisterne.

Događaj koji bi izazvao izlivanje goriva, stvaranje zapaljive lokve, zapaljenje, pojavu buktajućeg požara i moguću eksploziju autocisterne je izuzetno rijedak.

Obzirom da takav događaj nije dosad zabilježen vjerojatnost se procjenjuje kao izuzetno mala i prijatna umjerenih posljedica se odnosi samo na naselje Brestovac.

Epidemiološke i sanitarne opasnosti

Na području Općine Brestovac moguća je pojava epidemija (ljudi), stočnih zaraznih bolesti te bolesti biljnih poljoprivrednih proizvoda.

Sve navedene bolesti ljudi i životinja mogu se pojaviti u nešto većem obimu u slučaju velikih nesreća ili katastrofa, no obzirom na educiranost liječničkog i veterinarskog kadra, blizine većih gradova (Požege) te dobre prometne povezanosti sa okolnim JLS i županijama, iste neće bitno utjecati na funkcioniranje jedinice lokalne samouprave.

Gospodarske građevine za uzgoj životinja ne smiju se graditi u radijusu od 500 m oko potencijalne lokacije vodocrpilišta.

Obzirom na pojavu bolesti kao što su ptičja gripa, a posebno svinjska kuga, bolest kvrgave kože (Lumpy skin disease) tamo gdje je to još moguće potrebno je u vangradskim naseljima spriječiti širenje istih i njihovo spajanje, odnosno ostaviti razmake koji omogućavaju stvaranje dezinfekcijskih barijera – koridora.

• Požar i eksplozija

Položaj, projektiranje i gradnja svih građevina moraju se uskladiti s posebnim propisima o zaštiti od požara i eksplozije.

Građevine i postrojenja u kojima će se skladištiti i koristiti zapaljive tekućine i plinovi moraju se graditi na sigurnoj udaljenosti od ostalih građevina i komunalnih uređaja prema posebnim propisima.

Eventualnim planiranjem gospodarske zone u kojoj će se skladištiti zapaljive tekućine i plinovi, kod izgradnje takve vrste građevina, potrebno je predvidjeti sigurnosne udaljenosti od drugih objekata, a u skladu s odredbama posebnog zakona i podzakonskim aktima koji reguliraju ovu problematiku.

U slučaju kada se kod građevina gospodarske namjene bučnih i/ili potencijalno opasnih djelatnosti utvrđuju prostorni elementi za novu izgradnju ili dogradnju, odnosno izmjenu postojećeg tehnološkog procesa u postojećim građevinama (ukoliko im sadržaj odgovara uvjetima gradnje osnovnih ili pratećih djelatnosti funkcionalne zone naselja), a gdje se tijekom tehnološkog procesa upotrebljavaju ili razvijaju agresivni i štetni plinovi ili tekućine ili postoji opasnost od eksplozije, za navedene zahvate će biti potrebno dokazati primijenjene mjere zaštite.

II.6. Obvezni prostorni pokazatelji

Prema odredbama članka 8. Pravilnika o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru („Narodne novine“, broj 48/14 i 19/15), sastavni dio Izvješća o stanju u prostoru Općine Brestovac su sljedeći obvezni prostorni pokazatelji (Tablica 42.):

Tablica 42.

OBVEZNI PROSTORNI POKAZATELJI ZA PODRUČJE OPĆINE BRESTOVAC						
	Osnovna tematska cjelina	Skupina pokazatelja	Pokazatelj		Način prikaza	Izvor podataka
1.	OPĆI POKAZATELJI RAZVOJNIH KRETANJA					
1.1.	DEMOGRAFSKA STRUKTURA	A. Razmještaj i struktura stanovništva	1.	Broj stanovnika (Popis 2021.)	2.980	DZS
2.			Indeks kretanja broja stanovnika 2011./2001.	80,00		
3.			Prirodni prirast/pad stanovništva (2020)	-33		
		B. Razmještaj i struktura kućanstava	1.	Broj kućanstava (Popis 2021.-prvi rezultati)	1.145	DZS
			2.	Indeks rasta broja kućanstava	94,83	
			3.	Prosječna veličina kućanstava	3,35	
1.2.	SOCIJALNO GOSPODARSKA STRUKTURA	Ekonomski razvoj	1.	Indeks razvijenosti	98,138%	MRRFEU
			2.	Stupanj razvijenosti	II.	
2.	STRUKTURA NASELJA I PODRUČJA ZA RAZVOJ IZVAN NASELJA					
2.1.	OBILJEŽJA SUSTAVA NASELJA	Razmještaj, gustoća naselja i naseljenosti	1.	Broj naselja	48	DZS
			2.	Gustoća naselja	172,02 n/1000km ²	
			3.	Gustoća naseljenosti	10,82 stanovnika /km ²	
2.2.	KORIŠTENJE ZEMLJIŠTA U NASELJIMA	A. Površina naselja	1.	Površina naselja	279,04 km ²	PPUO Brestovac
		B. Građevinska Područja naselja (GPN)	1.	Površina GPN naselja – ukupno planirana	715,12 ha	PPUO Brestovac
			2.	Udio GPN u odnosu na ukupnu površinu JLS	2,56%	
			3.	Udio izgrađenog GPN u odnosu na ukupnu površinu JLS	1,35%	
			4.	Udio neizgrađenog GPN u odnosu na ukupno GP	1,21%	
			5.	Udio neuređenog GPN u odnosu na ukupno GPN	-	
			6.	Broj stanovnika / ukupna površina GPN	4,17 stanovnika/ha	
	7.	Broj stanovnika / izgrađena površina GPN	7,90 stanovnika/ha			

			8.	Broj stanovnika / neizgrađena površina GPN	8,82 stanovnika/ha		
2.3.	IZDVOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA (IZVAN NASELJA)	Izdvojena građevinska područja (IGP)	1.	Površina izdvojenog građevinskog područja izvan naselja – ukupno planirana	98,06 ha 0,033 ha/st.		PPUO Brestovac
			2.	Površina i udio površine IGP pojedine namjene u odnosu na ukupnu površinu IGP:			
			2.a.	Turističko-rekreacijska namjena	48,87 ha 14,48 % 0,016 ha/st		
			2.b.	Gospodarska namjena	40,30 ha 67,06 % 0,014 ha/st		
			2.c.	Sport i rekreacija	0,00 ha 0 % 0,00 ha/st		
			2.d.	Područja posebne namjene	-		
			2.e.	Površine groblja	10,83 ha 9,84 % 0,004 ha/st		
			3.	Ukupni planirani smještajni kapacitet u TRP	-		
			4.	Broj turističkih postelja po km ² obalne crte	-		
3.	POSTOJEĆA INFRASTRUKTURNA OPREMLJENOST						
3.1.	PROMETNA INFRASTRUKTURA	A. Cestovni promet 43,4471	1.	Duljina cesta po vrstama:	Uk. 414,53	km	HAC, HC, ŽUC, UO za promet
				- državne ceste	9,40		
				- županijske ceste	5,45		
			2.	- lokalne ceste	21,32		
				- nekategorizirane ceste	378,36		
				Udio pojedinih vrsta:		%	
			3.	- državne ceste	2,27		
				- županijske ceste	1,32		
				- lokalne ceste	5,14		
		B. Željeznički promet	1.	- nekategorizirane ceste	91,27		
				Cestovna gustoća (duljina cesta/površina područja)	Uk. 1,49	km/k m ²	
				- državne ceste	0,03		
			2.	- županijske ceste	0,02		
				- lokalne ceste	0,08		
- nekategorizirane ceste	1,36						
3.	Duljina pruge prema vrsti:		km	HŽ			
	- dvokolosječne	0					
	- jednokolosječne	0					
4.	Udio pojedinih vrsta:		%				
	- dvokolosječne	0					
	- jednokolosječne	0					
5.	Gustoća željezničkih pruga		km/k m ²				
	- dvokolosječne	0					
	- jednokolosječne	0					
C. Zračni promet	1.	Broj zračnih luka prema vrstama	0	broj	MPPI		
		Površina zračnih luka	0	km ²	PPŽ		
D. Pomorski promet	1.	Broj luka prema vrsti	-	broj	MPPI		
		Površina kopnenog dijela luke	-	ha			

			3.	Luke nautičkog turizma prema broju vezova	-	broj	
		E. Riječni promet	1.	Broj riječnih luka prema veličini i rijeci	-	broj	MPPI
			2.	Klasa i duljina plovnih putova	-	klasa, km	
		F. Elektroničke komunikacije	1.	Broj postojećih baznih stanica na 100 stanovnika	0,03	broj/100st	HAKOM
3.2.	ENERGETSKA INFRASTRUKTURA	A. Opskrba električnom energijom	1.	Duljina elektroopkrbnih vodova prema vrstama: - visokonaponski - srednjenaponski - niskonaponski	Uk. 159,34 18,26 79,87 61,21	km	HEP
			2.	Udio elektroopkrbnih vodova prema vrsti: - visokonaponski - srednje naponski - niskonaponski	11,46 50,13 38,41	%	
		B. Opskrba plinom	1.	Duljina plinovoda po vrstama: - magistralni plinovod - lokalni plinovod	Uk. 14,53 0,00 14,53	km	HEP Plin Plinacro Montcogim – plinara
			2.	Udio prema vrsti plinovoda: - magistralni plinovod - lokalni plinovod	0 100	%	
		C. Opskrba naftom	1.	Duljina naftovoda	-	km	JANAF, INA
3.3.	OPSKRBA VODOM I ODVODNJA OTPADNIH VODA	A. Opskrba pitkom i tehnološkom vodom	1.	Duljina javne vodoopkrbne mreže	38,75	km	TEKIJA d.o.o.
			2.	Potrošnja pitke vode* - domaćinstvo - gospodarstvo	2020.g. 79.769,99 3.006,00	m ³	
		B. Pročišćavanje otpadnih voda	1.	Duljina kanalizacijske mreže*	16.719,45	km	TEKIJA d.o.o.
			2.	Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda – broj i kapacitet	1 35000	Broj, ES	
3.4.	GOSPODARENJE OTPADOM	Odlagališta otpada	1.	Broj i površina odlagališta prema vrstama - Aktivna odlagališta	-	broj, ha	AZO PPUO/G
			2.	Sanacija neuređenih odlagališta (broj, površina) sanirano sanacija u tijeku sanacija u pripremi	-	broj	
4.	KORIŠTENJE I ZAŠTITA ZNAČAJNIH PROSTORA						
4.1.	KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA	A. Poljoprivreda	1.	Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta	8.296,05 ha		PPUO Brestovac
			2.	Udio poljoprivrednog zemljišta	29,74 %		
			3.	Površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku	2,78 ha/stanovniku		
		B. Šumarstvo	1.	Ukupna površina šumskog zemljišta	18.678,94 ha		
			2.	Udio šumskog zemljišta	66,94 %		

			3.	Površina šumskog zemljišta po stanovniku	6,27 ha/stanovniku		
		C. Vode	1.	Površine površinskih voda po vrstama	1,9 ha		
			1.a.	vodotoci	123.571 m**		
			1.b.	Akumulacije/retencije/ribnjaci retencije	1,9 ha		
			2.	Udio površina površinskih voda u odnosu na površinu županije	0,01 %		
			3.	Duljina vodotoka	km		
			D. Morska obala	1.	Morska obala - dužina obalne crte	-	
		E. Mineralne sirovine	1.	Broj i površina eksploatacijskih polja po vrstama mineralnih sirovina	-		
4.2.	ZAŠTIĆENE PRIRODNE VRIJEDNOSTI	Zaštićena područja prirode	1.	Broj i površina zaštićenih područja	2	MGOR, ZZOP	
			2.	Područja ekološke mreže, prema vrsti ukupno	8 6.551,31 ha****		
			2.a.	Područja ekološke mreže značajna za ptice - POP	1 5.474,21 ha		
			2.b.	Područje ekološke mreže značajno za vrste i stanišne tipove - POVS	7 6.551,31 ha		
4.3.	KULTURNA DOBRA	Struktura registriranih kulturnih dobara	1.	Broj zaštićenih i preventivno zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara ukupno	12	broj	MK
			1.a.	graditeljska baština	1	broj	
			1.b.	arheološka baština	9	broj	
			1.c.	memorijalna baština	2	broj	
			2.	Broj kulturnih dobara u postupku zaštite ukupno	2	broj	
			2.a.	graditeljska baština	1	broj	
			2.b.	arheološka baština	1	broj	
			2.c.	memorijalna baština	0	broj	
			3.	Broj ili udio obnovljenih kulturnih dobara/u postupku obnove ukupno	1	broj	
			3.a.	graditeljska baština	0	broj	
			3.b.	arheološka baština	1	broj	

			3.c.	memorijalna baština	0	broj	
			4.	Broj ili udio ugroženih kulturnih dobara ukupno	12	broj	
			4.a.	graditeljska baština	1	broj	
			4.b.	arheološka baština	9	broj	
			4.c.	memorijalna baština	2	broj	
	PODRUČJA POSEBNIH KARAKTERISTIKA*	Područja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća		Opisno u tekstualnom dijelu Izvješća			
5.	DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA						
5.1.	POKRIVENOST PROSTORNIM PLANOVIMA	Pokrivenost PP prema razini planova i izvješća	1.	Broj donesenih PP na snazi - PPP-SŽ - PPUG - UPU	1 1 2	broj	ZPU, JLS
			2.	Broj donesenih izmjena i dopuna PP na snazi - PPP-SŽ - PPUO/G - UPU	3 1+usklađenje 0	broj	
			3.	Broj PP u izradi (uključivo ID): - PPPPOParka prirode Papuk - PPP-SŽ - PPUO/G	1 1 1	broj	
5.2.	PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA		1.	Broj izdanih pojedinačnih akata prostornog uređenja po vrstama**		broj	UO za gospodarstvo i graditeljstvo
5.3.	URBANA PREOBRAZBA		1.	Broj PP ili pojedinačnih zahvata	-	broj	ZPU
			2.	Površina	-	ha	
5.4.	URBANA SANACIJA		1.	Broj izdanih rješenja o ozakonjenju	-	broj	UO za prostorno uređenje AZONIZ ZPU

* Opisano u tekstualnom dijelu ovog Izvješća kroz promatrano razdoblje

** podaci koji nisu ušli u konačni izračun ukupne površine Općine Brestovac

*** Upravni odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša ne prati izdavanje akata prema gradovima i općinama kojima se akti izdaju već ukupan broj izdanih akata na području Županije.

****površina je dobivena izuzimanjem zona preklapanja POP Papuk i POVS Papuk

- nema pojave ili podaci nisu dostupni

Izvori: navedeni u Tablici 42.

Obrada podataka: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

III. ANALIZA IZRADE I PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA

III.1. Izrada prostornih planova

Učinkovitost prostornog planiranja na nivou grada/općine osiguravaju predstavnička i izvršna tijela jedinica lokalne samouprave donošenjem dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata temeljem posebnih propisa koji utječu na gospodarenje prostorom.

Od prihvaćanja prethodnog Izvješća o stanju u prostoru Općine Brestovac do početka izrade ovog Izvješća, došlo je do promjene u zakonskoj regulativi u području prostornog uređenja. Trenutno važećim Zakonom o prostornom uređenju („Narodne novine“, broj 153/13, 65/17, 65/17, 39/19 i 98/19 – u daljnjem tekstu Zakon) uvedene su značajnije novine u smislu razina donošenja prostornih planova, sadržaja, standarda, te postupka izrade i donošenja, a prestala su u međuvremenu važiti Zakon o prostornom uređenju (»Narodne novine«, br. 30/94., 68/98., 61/00., 32/02. i 100/04) te Zakon o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“, broj 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12 i 55/12). Od svih navedenih novina najznačajnija da će se izrada prostornih planova na svim razinama vršiti sukladno novim pravilnicima kojima će se odrediti standard izrade elaborata i elektronički standard prostornih planova, čime je novi, trenutno važeći Zakon u odnosu na prethodno važeći propisao izradu prostornih planova najnovije generacije.

Trenutno važećim Zakonom određena je izrada Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske koja je temeljni državni dokument za usmjerenje razvoja u prostoru i ima svrhu ostvarivanja ciljeva prostornog uređenja, kojom se određuju dugoročne zadaće prostornog razvoja, strateška usmjerenja razvoja djelatnosti u prostoru i polazišta za koordinaciju njihovih razvojnih mjera u prostoru. Za izradu Strategije prostornog razvoja Republike Hrvatske odgovorno je Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja, stručni izrađivač je Hrvatski zavod za prostorni razvoj, a Hrvatski sabor ju je donio na sjednici 13. listopada 2017. Objavljena je u službenom glasilu 31. listopada 2017. godine („Narodne novine“, broj 106/17).

Sukladno Zakonu određena je izrada prostornih planova državne, područne (regionalne) i lokalne razine, i to:

- državne razine - Državni plan prostornog razvoja, prostorni plan ZERP-a, Prostorni plan epikontinentalnog pojasa Republike Hrvatske, prostorni plan nacionalnog parka, prostorni plan parka prirode i drugi prostorni planovi područja posebnih obilježja čija je obveza donošenja propisana Državnim planom prostornog razvoja i urbanistički plan uređenja izdvojenog građevinskog područja izvan naselja za gospodarsku i/ili javnu namjenu državnog značaja.
- područne (regionalne) – prostorni plan županije, Prostorni plan Grada Zagreba i urbanistički plan uređenja izdvojenog građevinskog područja izvan naselja za gospodarsku i/ili javnu namjenu županijskog značaja
- lokalne razine – prostorni planovi uređenja grada, odnosno općine, generalni urbanistički plan, urbanistički plan uređenja koji nisu državne i područne (regionalne) razine.

Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 106/17) i Prostorni plan županije Požeško-slavonske („Požeško-slavonski službeni glasnik, br. 5/02 i 5A/02, 4/11, 4/15, 5/19, 6/19 – pročišćeni tekst) daju smjernice i okvir za izradu Prostornog plana uređenja Općine Brestovac.

Temeljem Zakona:

- prostorni plan mora biti u skladu sa trenutno važećim Zakonom i propisima donesenim na temelju tog Zakona.
- prostorni plan niže razine mora biti usklađen s prostornim planom više razine
- prostorni plan užeg područja mora biti usklađen s prostornim planom šireg područja iste razine
- prostorni planovi iste razine moraju biti međusobno usklađeni.

III.1.1. Prostorni planovi izrađeni za područje Općine Brestovac

PPP-SŽ Prostorni plan županije
 PPUO/G Prostorni plan uređenja općine/grada
 UPU Urbanistički plan uređenja

A) PROSTORNI PLANOWI NA SNAZI

• Prostorni planovi područne (regionalne) razine

Tablica 43.

Prostorni planovi područne (regionalne) razine			
Naziv plana	Datum donošenja plana	Naziv glasnika	Površina ha
POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJA			
PPP-SŽ	05.07.2002.	Požeško-slavonski sl. glasnik, br. 5/02 i 5A/02	181.524
PPP-SŽ - I. ID	01.07.2011.	Požeško-slavonski sl. glasnik, br. 4/11	
PPP-SŽ – Ciljane ID	26.05.2015.	Požeško-slavonski sl. glasnik, br. 4/15	
PPP-SŽ - III. ID	26.07.2019.	Požeško-slavonski sl. glasnik, br. 5/19	
		Požeško-slavonski sl. glasnik, br. 6/19 – pročišćeni tekst	

Izvor: ISPU, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ

Obrada: Zavod za prostorno uređenje P-SŽ, 2021.

• Prostorni planovi lokalne razine

Tablica 44.

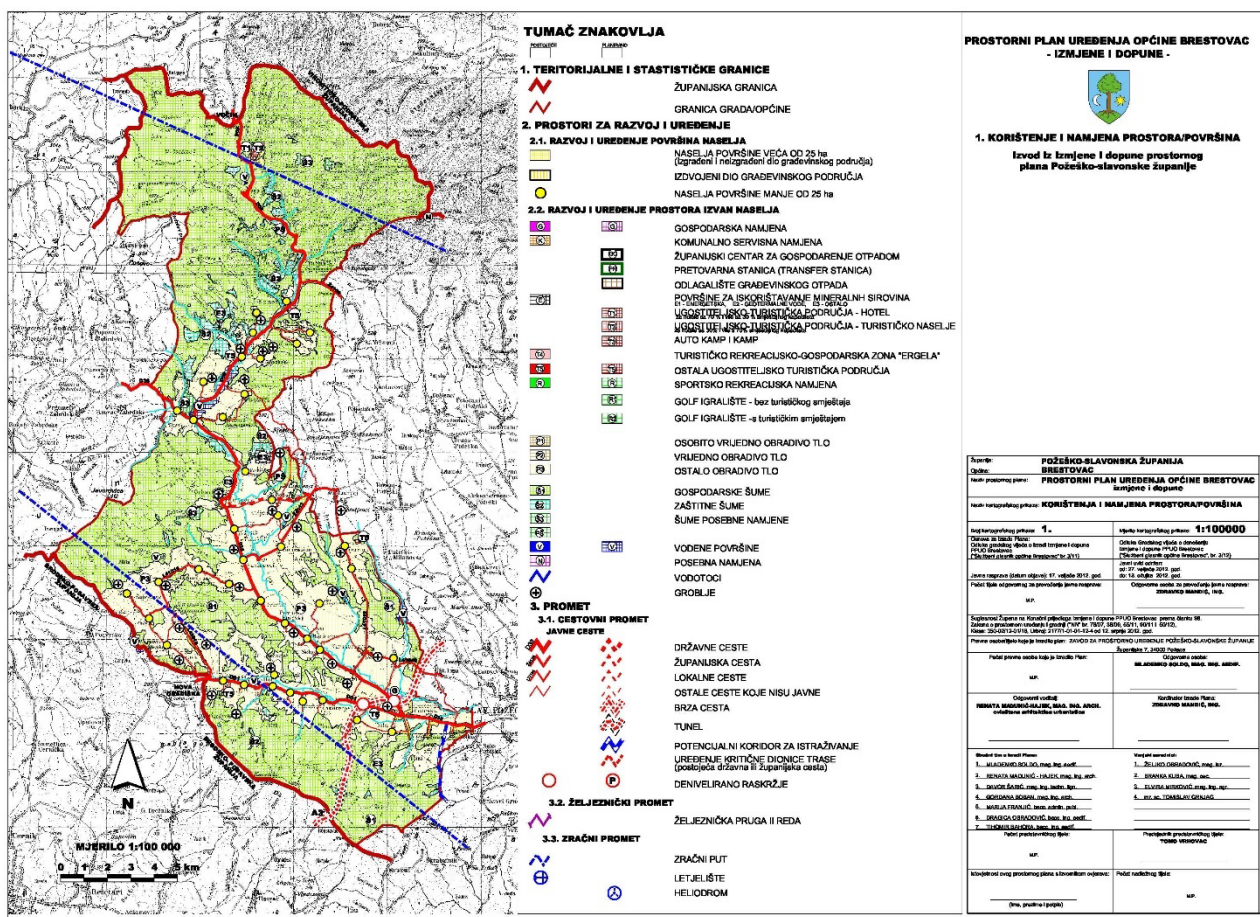
Prostorni planovi lokalne razine			
Naziv plana	Datum donošenja plana	Naziv glasnika	Površina ha
OPĆINA BRESTOVAC			
PPUO Brestovac	30.06.2008	Sl. glasnik Općine Brestovac br. 2/08	27.904
PPUO Brestovac - I. ID	18.07.2012	Sl. glasnik Općine Brestovac br. 3/12 i 7/13 (pročišćeni tekst).	
PPUO Brestovac - USKLAĐENJE	08.05.2015	Sl. glasnik Općine Brestovac br. 3/15 (usklađenje).	
UPU gospodarske zone Nurkovac	28.08.2020	Sl. glasnik Općine Brestovac br. 6/20	5,58
UPU gospodarske zone Završje	28.08.2020	Sl. glasnik Općine Brestovac br. 6/20	5,16

Izvor: PPUO/G, ISPU, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ

Obrada: Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Prostorni plan uređenja Općine Brestovac

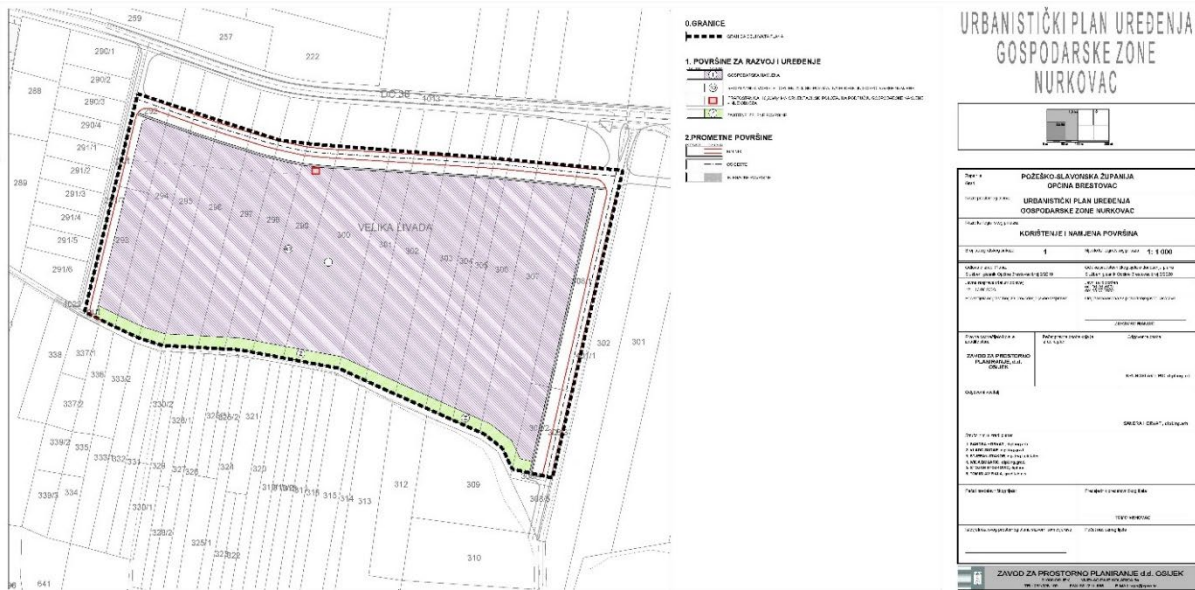
Prostorni plan uređenja Općine Brestovac donesen je 2008. godine („Službeni glasnik Općine Brestovac“, br. 2/08), izmjene i dopune 2012. godine, pročišćeni tekst 2013. godine, a 2015. godine usklađenje sa Zakonom (Službeni glasnik Općine Brestovac, br. 3/12, 7/13 – pročišćeni tekst i 3/15 - usklađenje). Osnovni PPUO Brestovca iz 2008. godine je izrađen sa smanjenim sadržajem sukladno Odluci o općinama koje mogu donijeti prostorni plan uređenja sa smanjenim sadržajem (»Narodne novine« br. 163/04) i Pravilniku o dopunama pravilnika o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (»Narodne novine« br. 163/04), sa smanjenim sadržajem. Izmjene i dopune iz 2012. su usklađene s Pravilnikom o općinama koje mogu donijeti prostorni plan uređenja općine smanjenog sadržaja i sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza i obveznim priložima toga plana, a 2015. godine provedeno je usklađenje sa Zakona o prostornom uređenju. Naime člankom 201. navedenog Zakona u poglavlju „Dokumenti prostornog uređenja“ definira se obveza dopune PPUO/G, a u smislu određivanja neuređenih dijelove građevinskih područja i izgrađenih dijelove građevinskih područja planiranih za urbanu preobrazbu u skladu s ovim Zakonom.

Slika 9.: IZVOD IZ Izmjene i dopuna Prostornog plana Požeško-slavonske županije - Kartografski prikaz 1. "KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA/POVRŠINA", Izmjene i dopune PPUO Brestovac u mjerilu 1:25.000. Izvor: PPP-SŽ i PPUO Brestovac, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ Obrada: Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Urbanistički plan uređenja gospodarske zone Nurkovac

Urbanistički plan uređenja gospodarske zone Nurkovac donesen je 28. kolovoza 2020. godine („Službeni glasnik Općine Brestovac“, br. 6/20).

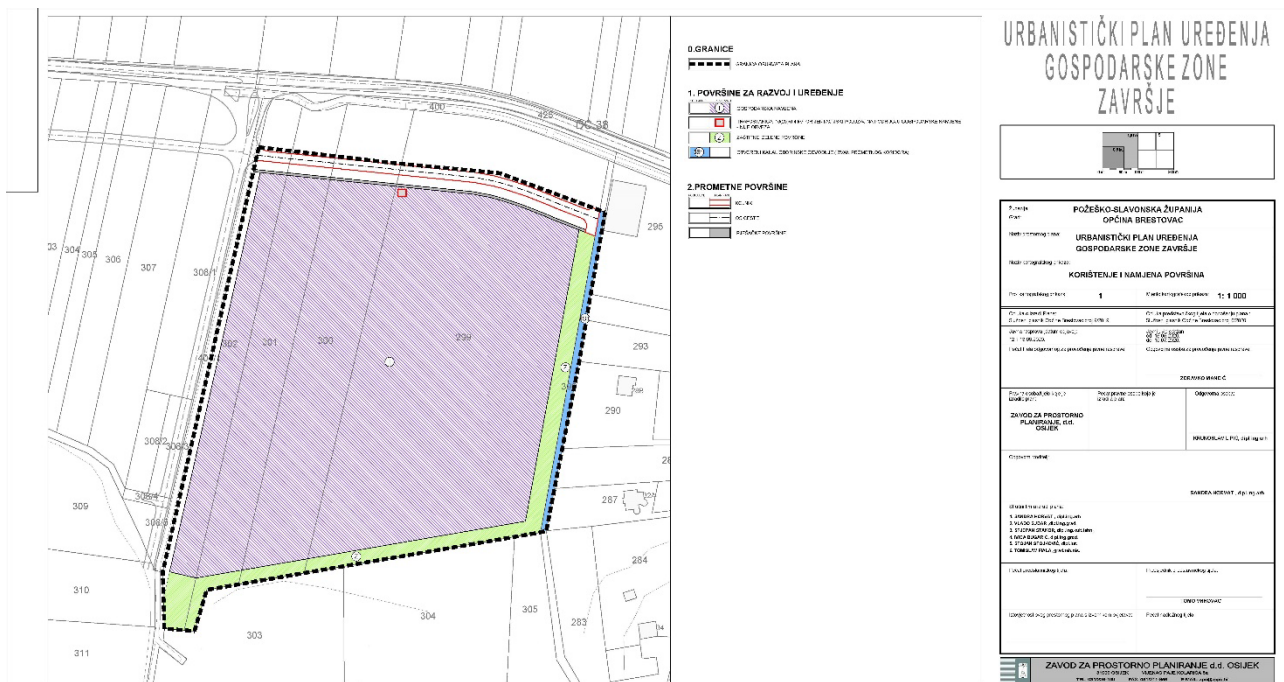

Slika 10. : IZVOD IZ UPU-a GOSPODARSKE ZONE NURKOVAC - Kartografski prikaz 1. " KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA“, u mjerilu 1:1.000.

Izvor: UPU gospodarske zone Nurkovac, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ
Obrada: Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

Urbanistički plan uređenja gospodarske zone Završje

Urbanistički plan uređenja gospodarske zone Završje donesen je 28. kolovoza 2020. godine („Službeni glasnik Općine Brestovac“, br. 6/20).

Slika 11. : IZVOD IZ UPU-a GOSPODARSKE ZONE ZAVRŠJE - Kartografski prikaz 1. " KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA“, u mjerilu 1:1.000.

Izvor: UPU gospodarske zone Završje, Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ
Obrada: Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2022.

III.1.2. Prostorni planovi u izradi za područje Općine Brestovac

- Prostorni planovi državne razine

Tablica 45.

PROSTORNI PLAN PODRUČJA POSEBNIH OBILJEŽJA PARKA PRIRODE PAPUK	
Izrađivač:	Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije
Obuhvat:	336,00 km ² (na bazi površine poligona u GIS-u od 343 km ²), od toga 189,40 km ² na području PSŽ
Početak izrade:	2000. godine
Strateška procjena utjecaja na okoliš:	16.11.2016. – Odluka o započinjanju postupka
Javna rasprava:	19.11.2018. - 18.12.2018. g..
Prikupljanje mišljenja i suglasnosti:	
Planirani rok za donošenje:	krajem 2023.

Izvor: Dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2019. g.

Obrada: Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2019. g.

- Prostorni planovi područne (regionalne) razine

Tablica 46.

PROSTORNI PLAN POŽEŠKO-SLAVONSKA ŽUPANIJE (Požeško-slavonski sl. glasnik br. 5/02 i 5A/02, 4/11, 4/15, 5/19) IV. Izmjene i dopune	
Izrađivač:	Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije
Obuhvat:	181.524 ha
Početak izrade:	11.03.2021. - Datum objave Odluke o izradi – Požeško-slavonski službeni glasnik, br. 2/21
Strateška procjena utjecaja na okoliš:	Izrada SPUO
Javna rasprava:	-
Prikupljanje mišljenja i suglasnosti:	-
Planirani rok za donošenje:	-

Izvor: Odluka o izradi IV. Izmjena i dopuna PPP-SŽ i ostala dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2021. g.

Obrada: Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2021. g.

- Prostorni planovi lokalne razine

Tablica 47.

PROSTORNI PLAN OPĆINE BRESTOVAC Službeni glasnik Općine Brestovac br. 2/08, 3/12, 7/13 – pročišćeni tekst i 3/15 - usklađenje) II. Izmjene i dopune	
Izrađivač:	Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije
Obuhvat:	27.904 ha
Početak izrade:	Prijedlog Odluke o izradi II. Izmjena i dopuna PPUO Brestovca
Strateška procjena utjecaja na okoliš:	Ocjena o procjeni utjecaja II Izmjena i dopuna PPUO Brestovac na okoliš – u tijeku
Javna rasprava:	-
Prikupljanje mišljenja i suglasnosti:	-
Planirani rok za donošenje:	-

Izvor: Odluka o izradi IV. Izmjena i dopuna PPP-SŽ i ostala dokumentacija Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2021. g.

Obrada: Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2021. g.

III.1.3. Prostorni planovi obvezni za izradu za područje Općine Brestovac

Sukladno starom Zakonu o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine”, broj 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12 – u daljnjem tekstu: ZPUG), Izmjenama i dopunama PPUO Brestovac iz 2012. godine („Službeni glasnik Općine Brestovac“, br. 3/12) utvrđena je obveza izrade sljedećih prostornih planova:

- a) Prostorni plan područja posebnih obilježja (PPPPO)
 - „Park prirode "Papuk",
- b) Urbanistički planovi uređenja
 - UPU gospodarske zone "Brestovac"
 - UPU gospodarske zone "Brestovac 3"
 - UPU gospodarske zone "Nurkovac"
 - UPU gospodarske zone "Završje"
 - UPU gospodarskog kompleksa "Eko imanje Mavrović",
 - UPU ugostiteljsko-turističke i rekreacijske zone "Oblakovac",
 - UPU ugostiteljsko-turističke i rekreacijske zone "Perenci",
 - UPU ugostiteljsko-turističke i rekreacijske zone "Striježevica",
 - UPU ugostiteljsko-turističke zone "Eko-Oblakovac",
 - UPU ugostiteljsko-turističke zone "Kamenski Vučjak",
 - UPU ugostiteljsko-turističke zone "Striježevica",
 - UPU ugostiteljsko-turistička zona "Brestovac",
 - UPU dijela naselja Orļjavac."
- c) Detaljni plan uređenja
 - DPU ugostiteljsko – turističke i športsko – rekreacijske zone "Novo Zvečevo"

Obveza izrade navedenih prostornih planova, kao što je već rečeno, proizlazi iz zakonske odredbe koja definira obvezu izrade urbanističkih ili detaljnih planova uređenja za svako neizgrađeno i neuređeno građevinsko područje veće od 5.000 m².

Granice obuhvata UPU-a gospodarskih zona Brestovac, Nurkovac i Završje, gospodarskog kompleksa "Eko imanja Mavrović" te ugostiteljsko - turističkih i rekreacijskih zona kao i granica obuhvata DPU-a ugostiteljsko – turističke i športsko – rekreacijske zone "Novo Zvečevo" utvrđene su njihovim granicama građevinskog područja, te prikazane na kartografskim prikazima pripadajućih zona.

Granice UPU-a dijela naselja Orļjavac određene su na kartografskom prikazu 4.19. sukladno prostornim uvjetima područja."

Stupanjem na snagu novog Zakona za prostorno uređenje („Narodne novine”, br. 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19), 01. siječnja 2014. godine, prestao je važiti Zakon o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine”, broj 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12, 80/13 - ZPUG) u dijelu koji se odnosi na prostorno uređenje, a time i zakonska obveza izrade provedbenih dokumenata prostornog uređenja (UPU/DPU) koja definira obvezu izrade urbanističkih ili detaljnih planova uređenja za svako neizgrađeno i neuređeno građevinsko područje veće od 5.000 m².

Radi usklađenja s trenutno važećim Zakonom o prostornom uređenju sljedećim izmjenama PPUO Brestovca neophodno je preispitati i redefinirati obveznu izradu prostornih planova.

UPU gospodarske zone "Nurkovac" i UPU gospodarske zone „Završje“ izrađeni su, usvojeni te se nalaze u primjeni od 2020. godine (Službeni glasnik Općine Brestovac“, br. 6/20).

Do donošenja navedenih UPU-a, izgradnja i rekonstrukcija u okviru njihovih obuhvata je dozvoljena u slučajevima i pod uvjetima određenim važećim zakonom o prostornom uređenju te sukladno Odredbama važećeg PPUO Brestovac.

III.2. PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA

III.2.1. Izdavanje akata za provedbu prostornih planova

Provedba prostornih planova sastavni je dio prostornog planiranja i slijedi nakon izrade i donošenja prostornog plana. Kako bi se prostor racionalno koristio svaki zahvat u prostoru provodi se sukladno važećem prostornom planu, odnosno u skladu s aktom za provedbu prostornog plana i posebnim propisima. Prostorni plan provodi se izdavanjem lokacijske dozvole, dozvole za promjenu namjene i uporabu građevine, rješenja o utvrđivanju građevne čestice, potvrde parcelacijskog elaborata te građevinske dozvole na temelju posebnog zakona.

Akte za provedbu prostornih planova na području Općine Brestovac izdaje Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Požeško - slavonske županije, te Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine ako je određeno posebnim propisom.

Upravni odjel za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša Požeško - slavonske županije (Upravni odjela za gospodarstvo i graditeljstvo Požeško - slavonske županije, dopis: Klasa: 351-01/21-02/1, Urbroj: 2177/1-03/1-21-2 od 05.11.2021.) ne prati izdavanje akata prema gradovima i općinama na kojima se akti izdaju već ukupan broj izdanih akata na području Županije. U razdoblju 2016. do sredine 2019. godine) uz nadležni Upravni odjel, rješenja o izvedenom stanju izdavala i Agencija za ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada. Prilikom izdavanja svih akata primjenjuje se usvojeni osnovni Prostorni plan izmjene i dopune koji je usvojen 2012. godine, Prostorni plan uređenja Općine Brestovac - Usklađenje sa zakonom o prostornom uređenju iz 2015, Urbanistički plan uređenja gospodarske zone Nurkovac i Urbanistički plan uređenja gospodarske zone Završje iz rujna 2020. godine.

Svakako treba istaknuti činjenicu da se predmeti vezani za izdavanje navedenih dozvola rješavaju u rokovima sukladno Zakonu o prostornom uređenju i Zakona o gradnji, Zakonu o općem upravnom postupku, te u skladu s prostornim planovima i svim važećim posebnim zakonima i propisima. Složenost obavljanja predmetnih poslova proizlazi osobito i iz velikog broja zakona i propisa koji se odnose i primjenjuju u postupcima (svi zakoni iz područja prostornog uređenja i gradnje, zaštite okoliša i prirode, zaštite zraka, zakon o otpadu, i sl.), te svi pripadajući pravilnici, tehnički propisi, uredbe, norme i dr.

III.2.2. Postupanje s nezakonitom gradnjom

Nezakonita gradnja definira se kao gradnja bez ishođenja propisane pravno-tehničke dokumentacije. Radi se o pojavi koja obilježava kako državni, tako i prostor Požeško-slavonske županije u proteklih pedesetak i više godina, a rezultat je pretežno gospodarskih i socijalnih te upravno-pravnih uzroka koji se kreću u širokom rasponu od onih na pojedinačnoj do onih na društvenoj razini. Između ostalog, to su preferiranje individualnog stanovanja i vlasništva uglavnom izgradnjom kuća osobnim radom, u više faza i uz nepoštivanje propisa bilo zbog nedostatnih financijskih sredstava ili nerazvijene svijesti o potrebi poštivanja propisa, izvođenje nezakonitih rekonstrukcija radi poboljšanja uvjeta stanovanja

ponajprije u izgrađenim dijelovima građevinskih područja, utjecaj značajne migracije kao posljedica izbjeglištva usred ratnih djelovanja tijekom obrambenog domovinskog rata i dr.

Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama ("Narodne novine" 86/12., 143/13., 65/17.), te Uredba o naknadi za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade u prostoru, doneseni tijekom kolovoza 2012. godine sa izmjenama i dopunama 2013. i 2017. godine, obilježili su ovo razdoblje.

Požeško-slavonska županija, sukladno Zakonu o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama, do 30. lipnja 2013. godine zaprimila je oko 16.000 zahtjeva za ozakonjenje nezakonito izgrađenih zgrada, a ponovo danom mogućnošću prijava svih koji nisu to činili do 2013. u tijeku 2017. i 2018. godine zaprimljeno je 1.050 zahtjeva. Velik dio zaprimljenih zahtjeva je bio bez potrebne projektne dokumentacije tako da se tijekom sljedećih godina rješavaju zahtjevi prema dostavljenoj dokumentaciji, a istovremeno je i sve više donesenih rješenja o odustajanju od podnesenih zahtjeva ili o odbijanju jer tražena dokumentacija nije dostavljena u rokovima. U postupku rješavanja je još oko 3.500 zahtjeva koji su s potrebnom dokumentacijom ili su traženi od podnositelja zaključci u kojima je tražena dopuna zahtjeva.

III.2.3. Urbana preobrazba

Urbana preobrazba definirana je u Zakonu o prostornom uređenju kao skup planskih mjera i uvjeta kojima se bitno mijenjaju obilježja izgrađenog dijela građevinskog područja promjenom urbane mreže javnih površina, namjene i oblikovanja građevina i/ili rasporeda, oblika i veličine građevnih čestica.

PPUG-om Brestovca **nisu** posebno planirane mjere i uvjeti za urbanu preobrazbu.

III.2.4. Urbana sanacija

Urbana sanacija definirana je Zakonom o prostornom uređenju kao skup planskih mjera i uvjeta kojima se poboljšava karakter izgrađenih područja unutar i izvan granica građevinskog područja devastiranih nezakonitim građenjem i na drugi način.

PPUG-om Brestovca **nisu** definirane planske mjere i uvjeti za urbanu sanaciju.

III.3. PROVEDBA DRUGIH DOKUMENATA KOJI UTJEČU NA PROSTOR

U proteklom razdoblju izrađeni su strateški, razvojni i programski dokumenti od važnosti za Požeško-slavonsku županiju i Općinu Brestovac od kojih navodimo one od važnosti za prostorni i održivi razvoj:

Naziv dokumenta:

- Strategija razvoja Općine Brestovac za razdoblje od 2015.-2020., kolovoz 2016.godine („Službeni glasnik Općine Brestovac“, broj 5/2016)
- Strateški plan razvoja turizma Općine Brestovac 2018.-2022., rujan 2018. godine („Službeni glasnik Općine Brestovac“, broj 7/2018)
- Plan gospodarenja otpadom Općine Brestovac za razdoblje 2018 – 2023 ,lipanj 2018. (Službeni glasnik Općine Brestovac broj 3/2018)
- Županijska razvojna strategija Požeško-slavonske županije za razdoblje do kraja 2020. („Požeško-slavonski službeni glasnik“, br. 7/18)
- Master plan turizma Požeško-slavonske županije i Brodsko-posavske županije

- Strategija razvoja ljudskih potencijala Požeško-slavonske županije 2016.-2020. godine (ožujak 2016.)
- Akcijski plan energetske učinkovitosti Požeško-slavonske županije za razdoblje 2016.-2018. godine („Požeško-slavonski službeni glasnik“, br. 5/16)
- Program zaštite zraka, ozonskog sloja, ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjena za područje Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“, br. 7/16)
- Operativni plan razvoja cikloturizma Požeško-slavonske županije (listopad, 2017.)
- Osnove navodnjavanja na području Požeško-slavonske županije („Hidroprojekt – Ing“ projektiranje d.o.o. Zagreb - Draškovićeve 35/I, pod brojem projekta 796/2005. i „Hidroing“ d.o.o. za projektiranje i inženjering d.o.o. Osijek – Trg J. Križanića 3, pod brojem projekta I-743/05. od listopada 2005. godine) te idejni projekti sustava navodnjavanja:
 - SN Orlijava Londža 1930 ha, Institut IGH, Zavod za hidrotehničko projektiranje, Zagreb - studeni 2009.
- Plan gospodarenja otpadom Požeško-slavonske županije 2007.-2015. godine u studenom 2007. godine. (Požeško-slavonski službeni glasnik, br. 18/07 i 7/11)
- Rudarsko – geološka studija „Studija potencijala i osnove gospodarenja mineralnim sirovinama na području Požeško-slavonske županije“ (Hrvatski geološki institut, Zavod za mineralne sirovine, kolovoz 2009. godine.)
- Studija razvitka vodoopskrbe na području Požeško-slavonske županije („ Hidroprojekt- ing“.d.o.o. Zagreb, Draškovićeve 35/I, lipanj 2008. godine)
- Studija zaštite voda Požeško-slavonske županije („Hidroprojekt – Ing“ d.o.o. Zagreb - Draškovićeve 35/I, pod brojem projekta 25/2005.)

III.4. PROVOĐENJE ZAKLJUČAKA, SMJERNICA, PRIJEDLOGA ZA UNAPRJEĐENJE, PREPORUKA, AKTIVNOSTI ODNOSNO MJERA IZ PRETHODNOG IZVJEŠĆA O STANJU U PROSTORU OPĆINE BRESTOVAC

Za područje Općine Brestovac posljednji donijeti dokumenti praćenja stanja u prostoru su Izješće o stanju u prostoru i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Općine Brestovac („Službeni glasnik Općine Brestovac“, br. 4/98).

U skladu s člankom 11. Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, br. 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04), Općinsko vijeće Općine Brestovac, na temelju Izješća o stanju u prostoru, donosi Program mjera za unapređenje stanja u prostoru na području Općine Brestovac za dvogodišnje razdoblje (u daljnjem tekstu: Program mjera).

Program mjera određuje potrebu izrade novih planova, odnosno izmjena i dopuna postojećih dokumenata prostornog uređenja, potrebu pribavljanja podataka i stručnih podloga za njihovu izradu, te druge mjere od značaja za izradu i donošenje tih dokumenata.

Također, Programom mjera utvrđuje se potreba uređenja zemljišta, razina uređenja zemljišta, te izvori financiranja i planirani rokovi uređenja. Uređenje građevinskog zemljišta obuhvaća pripremu zemljišta za izgradnju (izrada prostornih planova, rješavanje imovinsko-pravnih odnosa i drugo), te izgradnju objekata i uređaja komunalne infrastrukture, zdravstvenih objekata, odgojnih i obrazovnih i drugih infrastrukturnih objekata.

III.4.1. Izrada i donošenje novih prostornih planova te njihovih izmjena i dopuna

Programom mjera iz 1998. godine utvrđena je potreba izrade Prostornog plana uređenja Općine Brestovac te urbanističkih i detaljnih planova uređenja, i to:

1. Urbanistički plan uređenja (UPU) općinskog centra Brestovac
2. Detaljni planovi uređenja (DPU) – u skladu s potrebama
 - 2.1. Centar općinskog središta Brestovac
3. Urbanistički planovi uređenja
 - 3.1. Naselje Jaguklije
 - 3.2. Naselje Nurkovac
 - 3.3. Naselje Orļjavac
 - 3.4. Naselje Skenderovci
 - 3.5. Naselje Zakorenje
 - 3.6. Naselje Završje

Osnovni Prostorni plan uređenja Općine Brestovac donesen je 30. lipnja 2008. godine („Službeni glasnik Općine Brestovac“, broj 2/08). Daljnjom analizom područja Općine Brestovca i sagledavanjem prostornih mogućnosti i razvojnih potreba ocijenjeno je da je u pojedinim segmentima bilo potrebno korigirati važeći PPUO Brestovca ("Službeni glasnik Općine Brestovac", br. 3/12) te ga uskladiti s u međuvremenu donesenom zakonskom regulativom, ("Službeni glasnik Općine Brestovac", br. 3/15 – usklađenje sa Zakonom) kao i usvojenim razvojnim projektima kako ne bi predstavljao ograničenje u razvoju Općine Brestovac. Pročišćeni tekst PPUO Brestovca izrađen i donijet je 2013. godine ("Službeni glasnik Općine Brestovac", br. 7/13).

Tako su, cjelovitim Izmjenama i dopunama PPUO Brestovca iz 2012.g., obuhvaćene sve novonastale okolnosti i potrebe koje su se pojavile u četverogodišnjem vremenskom razdoblju od početka primjene Plana kao što su usklađenje s u međuvremenu donesenom novom zakonskom regulativom, ponovna valorizacija koridora infrastrukturnih objekata (ceste, plin, električna energija, telekomunikacija, vodno gospodarstvo itd.) od interesa za Općinu i Županiju, prijedloga zaštićene prirodne baštine, gospodarenje otpadom i dr. Sukladno Odluci o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Brestovac ("Službeni glasnik Općine Brestovac", broj 3/11), razlozi za izradu Izmjena i dopuna PPUO Brestovca iz 2012. godine, su bili:

- usklađivanje s odredbama Zakona o prostornom uređenju i gradnji i drugih Zakona i propisa,
- usklađivanja sa Prostornim planom Požeško-slavonske županije,
- korekcija prometnih i infrastrukturnih sustava - korekcije cestovne trase brze ceste Požega (Brestovac) – Staro Petrovo Selo (A3)
- unošenja korekcija/izmjena granica građevinskih područja naselja,
- redefiniranje obveze izrade prostornih planova (UPU/DPU),
- korekcija/unos lokacija i područja eksploatacijskih polja i istražnih prostora,
- korekcija uvjeta gradnje i uređenja prostora u građevinskom području naselja,

Obzirom da je u međuvremenu donijet novi Zakona o prostornom uređenju (NN br. 153/13) kojim je uvedena detaljnija kategorizacija građevinskog područja te utvrđena obveza dopune PPUO/G-a, a u smislu određivanja neuređenih dijelove građevinskih područja i izgrađenih dijelove građevinskih područja planiranih za urbanu preobrazbu u skladu s navedenim Zakonom, Odlukom o izradi usklađenja Prostornog plana uređenja Općine Brestovac sa Zakonom o prostornom uređenju („Službeni glasnik Općine Brestovac, br. 9/14) omogućen je postupak usklađenja PPUO Brestovca s navedenim Zakonom, kroz analizu građevinskih područja određenih važećim Planom.

Osnovnim PPUO-m Brestovac iz 2008.g., sukladno tadašnjem Zakonu o prostornom uređenju („Narodne novine“, br. 30/94, 68/98, 61/00, 32/02 i 100/04) i Prostornom planu Požeško-slavonske županije ("Požeško-slavonski službeni glasnik", br. 5 i 5A/02) te potrebama prostornog uređenja Općine Brestovac, utvrđena je obveza izrade sljedećih prostornih planova:

a) Prostorni plan područja posebnih obilježja (PPPO):

- Park prirode „Papuk“

b) Detaljni plan uređenja:

- Ugostiteljsko-turističke i športsko-rekreacijske zone "Novo Zvečevo",
- Gospodarske zone Brestovac,
- Gospodarske zone Nurkovac,
- Gospodarske zone Završje.

Izmjenama i dopunama PPUO Brestovac iz 2012.g., sukladno Zakonu o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“, br. 76/07, 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12 – dalje ZPUG) i Prostornim planom Požeško-slavonske županije ("Požeško - slavonski službeni glasnik", broj 05/02 i 05A/02, 04/11), provedeno je redefiniranje obveze izrade provedbenih dokumenata prostornog uređenja (UPU/DPU), i to na sljedeći način:

• UPU i DPU prema ZPUG-u -

a) Urbanistički planovi uređenja

- UPU gospodarske zone "Brestovac"
- UPU gospodarske zone "Brestovac 3"
- UPU gospodarske zone "Nurkovac"
- UPU gospodarske zone "Završje"
- UPU gospodarskog kompleksa "Eko imanje Mavrović",
- UPU ugostiteljsko-turističke i rekreacijske zone "Oblakovac",
- UPU ugostiteljsko-turističke i rekreacijske zone "Perenci",
- UPU ugostiteljsko-turističke i rekreacijske zone "Striježevica",
- UPU ugostiteljsko-turističke zone "Eko-Oblakovac",
- UPU ugostiteljsko-turističke zone "Kamenski Vučjak",
- UPU ugostiteljsko-turističke zone "Striježevica",
- UPU ugostiteljsko-turistička zona "Brestovac",
- UPU dijela naselja Orljavac."
- DPU ugostiteljsko – turističke i športsko – rekreacijske zone "Novo Zvečevo"

• UPU i DPU čija se izrada propisuje prostornim planom uređenja općine –

- u obuhvatu PPUO Brestovac nije određen niti jedan provedbeni plan koji nije istovremeno definiran obvezom iz ZPUG-a.

Obveza izrade UPU i DPU prema ZPUG-u, kao što je već navedeno, proizlazi iz zakonske odredbe koja definira obvezu izrade urbanističkih ili detaljnih planova uređenja za svako neizgrađeno i neuređeno građevinsko područje veće od 5.000 m²."

Stupanjem na snagu novog Zakona za prostorno uređenje („Narodne novine“, br. 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19), 01. siječnja 2014. godine, prestao je važiti ZPUG u dijelu koji se odnosi na prostorno uređenje, a time i zakonska obveza izrade provedbenih dokumenata prostornog uređenja (UPU/DPU) koja definira obvezu izrade urbanističkih ili detaljnih planova uređenja za svako neizgrađeno i neuređeno građevinsko područje veće od 5.000 m². Također, u skladu sa ZPUG-om, postojala je kategorija detaljnih planova uređenja koja u trenutno važećem Zakonu više ne postoji, a njegovu ulogu su preuzeli urbanistički planovi uređenja te se stoga pokazala potreba za usklađenjem PPUO Brestovac

s navedenim Zakonom, u smislu promjene statusa dosadašnjih planiranih detaljnih planova uređenja u urbanističke planove uređenja.

Slijedom navedenog, a radi usklađenja sa trenutno važećim Zakonom o prostornom uređenju, potrebno je, kroz sljedeće izmjene i dopune PPUO Brestovca, provesti redefiniranje obveze izrade prostornih planova.

Urbanistički plan uređenja gospodarske zone "Nurkovac" i Urbanistički plan uređenja gospodarske zone „Završje“ izrađeni su i donijeti od strane Općinskog vijeća Općine Brestovac, dana 28. kolovoza 2020. godine (Službeni glasnik Općine Brestovac“, br. 6/20).

III.4.2. Izrada i donošenje ostalih planova, programa i strategija vezanih uz prostorno uređenje i zaštitu okoliša

Osim izrade prostornih planova predviđenih Zakonom o prostornom uređenju, za potrebe uređenja i obnove pojedinih prostora Općine Brestovac izrađeni su sljedeći planovi, programi i strategije:

- Strategija razvoja Općine Brestovac za razdoblje od 2015.-2020., kolovoz 2016.godine („Službeni glasnik Općine Brestovac“, broj 5/2016
- Strateški plan razvoja turizma Općine Brestovac 2018.-2022., rujan 2018. godine („Službeni glasnik Općine Brestovac“, broj 7/2018)
- Plan gospodarenja otpadom Općine Brestovac za razdoblje 2018 – 2023 ,lipanj 2018. (Službeni glasnik Općine Brestovac broj 3/2018)
- Plan gospodarenja otpadom Požeško-slavonske županije 2017.-2022. godine u prosincu 2017. godine. (Izrađivač: EKO SAVJETNIK d.o.o., Slavonski Brod, pod oznakom dokumenta: RN/2017-05/PGO)
- Rudarsko – geološka studija „Studija potencijala i osnove gospodarenja mineralnim sirovinama na području Požeško-slavonske županije“ (izrađivač: Hrvatski geološki institut, Zavod za mineralne sirovine, Zagreb, kolovoz 2009. godine.)
- Studija razvitka vodoopskrbe na području Požeško-slavonske županije (izrađivač: „Hidroprojekt-ing“.d.o.o. Zagreb, Draškovićeve 35/I, lipanj 2008. godine).

III.4.3. Izgradnja građevina komunalne, društvene i ostale infrastrukture

Komunalna infrastruktura

Nerazvrstane ceste

(rekonstrukcije kolničke konstrukcije-asfaltiranje)

- Nerazvrstana cesta Nurkovac-ul.Stari Brestovac	600 m
- Nerazvrstana cesta Ulica Stari Brestovac-Dolac	710 m
- Nerazvrstana cesta do groblja Zakorenje (NC ZA01)	420 m
- Nerazvrstana cesta do groblja Ivandol	358 m
- Nerazvrstana cesta do groblja u Donjim Gučanima	450 m
- Obnova cestovnog mosta na rijeci Orljavi na nerazvrstanoj cesti Orljivac-Podsreće	

Pješačke staze u naseljima

		god.izgradnje
- Pješačka staza između i u naseljima Završje i Nurkovac (ukupne dužine 2.283 m)		2021.g
- Pješačka staza u naselju Zakorenje	765 m	2021.g.
- Pješačka staza u naselju Pavlovci	795 m	2022.g.

- Pješačka staza u naselju Ivandol	770 m	2023.g,
- Pješačka staza u naselju VilićSelo	790 m	2023.g.

Ostali objekti (parkirališta, groblja):

- Izgradnja javnog parkirališta, Požeška ulica u Brestovcu 1.760 m² - 48 parkirnih mjesta
- Uređenje parkirališta i pristupne ceste do groblja Pavlovci 1.180 m²
- Uređenje mjesnog groblja Jaguplije-Skenderovci 650 m²
- rekonstrukcija križanja DC38 i DC51 u Brestovcu (kružni tok) – projekt je realiziran 2022.godine (Hrvatske ceste)

Javna rasvjeta (Tablica 48.)

U većini naselja kroz koje prolaze državne ceste DC 51 i DC 38 klasične lampe javne rasvjete zamijenjene su LED rasvjetom.

Tablica 48.

Javna rasvjeta na području Općine Brestovac				
R.b.	Javne rasvjete	Tip rasvjete/ uz D51 i D38	Tip rasvjete/ sporedne ulice	Godina rekonstrukcije
1	JR Boričevci	LED	Klasična	2023
2	JR Brđani	-	Klasična	
3	JR Brestovac			
	Požeška ulica	LED	-	2017
	Ulica B.Trenka	LED	-	2019
	Mlinska ulica	-	Klasična	
	Ulica St.Brestovac	-	Klasična	
4	JR Busnovi-Bolomače	Klasična	Klasična	
5	JR Daranovci	-	Klasična	
6	JR Deževci	LED	Klasična	2021
7	JR Dolac	-	Klasična	
8	JR Donji i Gornji Gučani	LED	Klasična	2020
9	JR Ivandol	LED	Klasična	2021
10	JR Jaguplije	-	Klasična	
11	JR KAMENSKA	LED	-	2020
12	JR KUJNIK	LED	-	2019
13	JR Novo Zvečevo	-	LED/klasična	
14	JR Nurkovac	LED	Klasična	2018
15	JR Orljavac	LED	Klasična	2022
16	JR PASIKOVCI	Klasična	-	
17	JR Pavlovci	LED	Klasična	2023
18	JR Perenci	-	Klasična	
19	JR Rasna	-	LED	2022
20	JR Skenderovci	Klasična	Klasična	
21	JR VilićSelo	LED	Klasična	
22	JR Zakorenje	LED	Klasična	2020
23	JR Završje	LED	Klasična	2019

Izvor: Općina Brestovac

Obrada: Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2023. g.

Društvena infrastruktura

Izgrađen je i opremljen vatrogasni dom u Brestovcu.

Mjesni domovi

Sve građevine javne namjene - vatrogasni i društveni domovi su legalizirani te su izvršene cjelovite obnove i sanacije te opremanje za većinu istih:

Tablica 49.

Vatrogasni i društveni domovi na području Općine Brestovac			
R.b.	Naselje	Godina adaptacije	Korisnik
1.	Jaguplije	2015.	DVD Jaguplije i Mjesni odbor Jaguplije
2.	Boričevci	Planirano u 2024	Mjesni odbor Boričevci
3.	Deževci	Izgrađeno 2008.	Mjesni odbor Deževci
4.	Podsreće	2003.	Mjesni odbor Podsreće-Crljenci
5.	Zakorenje	2011.	DVD Zakorenje i Mjesni odbor Zakorenje
6.	Busnovi	2022.	Mjesni odbor Busnovi
7.	Dolac	2021.	Mjesni odbor Dolac
8.	Pavlovci	2019.	Mjesni odbor Pavlovci
9.	Skenderovci	2022.	Mjesni odbor Skenderovci
10.	Donji Gučani	2006.	Mjesni odbor Gučani
11.	Perenci	2017.	Mjesni odbor Brđani-Perenci
12.	Daranovci	2012.	Mjesni odbor Daranovci
13.	Brestovac (Mjesni dom Stari Brestovac 80)	2012. 2016.	Mjesni odbor Brestovac
14.	Orljavac	2018.	DVD Orljavac i Mjesni odbor Orljavac
15.	Ivandol	2016.	DVD Ivandol i Mjesni odbor Ivandol
16.	Nurkovac	2023.	Mjesni odbor Nurkovac
17.	Vilić Selo	2017.	Mjesni odbor Vilić Selo

Izvor: Općina Brestovac

Obrada: Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2023. g.

IV. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI

IV.1. Potrebe, mogućnosti i ograničenja daljnjeg održivog razvoja u prostoru Općine Brestovac obzirom na okolnosti, sektorska opterećenja i izazove

Kako bi se utvrdile kvalitativne pretpostavke društvenog i gospodarskog razvoja, zaštite okoliša i racionalnog korištenja prirodnih i povijesnih dobara, potrebno je ukazati na prednosti i mogućnosti, ali i ograničenja održivog razvoja u prostoru Općine Brestovac.

Stoga je Općina Brestovac izradila cjeloviti dokument koji je odredio temeljne pravce njenog razvoja – Strategiju razvoja Općine Brestovac 2015. – 2020. Strategija razvoja Općine Brestovac razvojni je srednjoročni dokument koji identificira raspoložive resurse, kapacitete i projekte na području Općine, definira način njihovog efikasnog korištenja, a sve u cilju općeg razvoja zajednice i veće kvalitete života lokalnog stanovništva.

U skladu sa razvojnim i tekućim problemima i potrebama Općine Brestovac definirani su strateški ciljevi s prioritetima čije će ostvarenje doprinijeti željenom dugoročnom cilju razvoja Općine Brestovac, i to:

1. Obnavljanje, očuvanje i razvoj ruralnog okoliša s ciljem održivog razvoja

Prioriteti:

 - 1.1. Održivi razvoj konvencionalne i ekološke poljoprivredne proizvodnje
 - 1.2. Razvoj prepoznatljivih oblika selektivnog turizma
 - 1.3. Poboljšanje energetskog sustava, korištenje obnovljivih izvora energije i promicanje energetske učinkovitosti
 - 1.4. Vrednovanje i zaštita prirodnih vrijednosti, resursa i okoliša
2. Unaprjeđenje uvjeta življenja stanovništva općine Brestovac, uključujući socijalnu i društvenu infrastrukturu

Prioriteti:

 - 2.1. Razvoj obrazovanja na svim razinama i promoviranje društva znanja
 - 2.2. Razvoj društvene infrastrukture
3. Razvoj konkurentnog gospodarstva i infrastrukture potrebne za razvoj poduzetništva

Prioriteti:

 - 3.1. Jačanje poduzetničke infrastrukture za privlačenje ulaganja
 - 3.2. Stvaranje poduzetničke klime za inovacije i razvoj u poduzetništvu

Kao temeljni preduvjet za povećanje standarda lokalnog stanovništva pretpostavlja se gospodarski razvoj područja. Međutim, ova Strategija razvoja bavi se i ključnim pitanjima ruralnog razvoja, prostora, okoliša i demografije, pri čemu se vodi računa o uključivanju lokalnog stanovništva u sve aspekte razvoja.

Rezultati SWOT ANALIZE su prikazani u sljedećoj tablici (Tablica 48.)

Tablica 50.

SWOT ANALIZE	
SNAGE	SLABOSTI
Ruralni razvoj - Prirodni resursi (šume, vodotoci, plodno zemljište) - Očuvana priroda i okoliš	Ruralni razvoj - Nedostatak skladišnih i rashladnih kapaciteta za poljoprivredu, - Nepostojanje sustava navodnjavanja/regulacije i prevencije poplava,

<ul style="list-style-type: none"> - Tradicionalno poljoprivredno orijentirano stanovništvo - Povoljna klima za uzgoj ratarskih kultura, voćarstvo i vinogradarstvo - Potencijal za razvoj specifičnih oblika turizma (ruralni, aktivni, gastro, lovni, ribolovni itd.). - Bogata kulturno-povijesna baština <p>Gospodarstvo i infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dobre veze i partnerstva sa susjednim općinama - Stabilna politička vlast - U značajnom mjeri razvijena komunalna infrastruktura na području općine (ceste, rasvjeta, kanalizacija, vodovod...) <p>Društveni razvoj i kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Veliki broj kulturnih društava - Multi-etično stanovništvo donosi bogatstvo kulturnog nasljeđa i suživota, - Razvijene organizacije civilnog društva (udruge) - Uključenost mladih u sportske i druge udruge - Dobra suradnja, podrška i povezanost među udrugama 	<ul style="list-style-type: none"> - Usitnjenost poljoprivrednih posjeda, - Nedostatni preradbeni kapaciteti u poljoprivredi, turistička ponuda nedostatna (manjak smještajnih kapaciteta) te dodatna ponuda sadržaja (kompaktni turistički proizvodi), - Slaba razvijenost i prezentiranost turističke ponude - Nedovoljno iskorišteni prirodni resursi - Znatno broj neodržavanih i zapuštenih zgrada, kuća i okućnica – nepovoljan utjecaj na razvoj turizma <p>Gospodarstvo i infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nedostatak umrežavanja među poslovnim subjektima - Nedostatak poduzetničkog duha i pesimizam u poslovnim svijet - Nedostatak prerađivačkih kapaciteta - Velik postotak nezaposlenih, osobito mladih - Slaba konkurentnost poduzetničkih subjekata s područja općine - Poslovno okruženje PSŽ je najmanje konkurentno u komparaciji sa drugim županijama u RH - Poduzetničke barijere- niska razina novih investicija, - Opadanje broja aktivnih poslovnih subjekata i opadanje BDP-a - Starenje stanovništva i niska stopa nataliteta, - Smanjivanje broja djece - Osiromašeno gospodarstvo (rat, privatizacija, ekonomska kriza) - Iseljavanje mladih <p>Društveni razvoj i kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udruge nemaju stalne izvore financiranja, - Nedostatan kapacitet za provedbu EU projekata kod dijela udruga, - Dio udruga nema riješenu osnovnu opremu za rad, - Materijalne prilike u nekim obiteljima onemogućavaju daljnje školovanje. - Manjak kapaciteta za adekvatnu skrb o starijima. - Nedostatak kvalitetnih sadržaja za mlade,
PRILIKE	PRIJETNJE
<p>Ruralni razvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - EU fondovi kao doprinos razvoju područja - Povećanje konkurentnosti poljoprivredne proizvodnje - Diversifikacija poljoprivredne proizvodnje (perad, ljekovito bilje, sušeno voće i dr.) - planskom proizvodnjom za potrebe turizma. - Razvoj poljoprivredne infrastrukture - Orijeantacija na poljoprivredne kulture sa više dodanih vrijednosti - Razvoj turističke ponude i infrastrukture - Podizanje kvalitete života <p>Gospodarstvo i infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Poticanje razvoja poduzetničke infrastrukture - Pokretanje poduzetničkih pothvata na području općine (afirmiranje poslovne zone i 	<p>Ruralni razvoj</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zapostavljanje kontinentalnog turizma, - Uvoz jeftinijih proizvoda sa stranih tržišta, - Zagađenje tla prekomjernim korištenjem zaštitnih sredstava u poljoprivredi. - Ograničenja, zapreke, kašnjenje ili bilo kakvi drugi izazovi u korištenju EU fondova za regionalni/ruralni razvoj - Nedovoljna/nepostojeća financiranja na području razvoja pojedinih oblika turizma. <p>Gospodarstvo i infrastruktura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Neadekvatna gospodarska i porezna politika u Republici Hrvatskoj (neuvažavanje slabije razvijenih regija) - Neujednačen razvoj regija na razini RH - Komplicirana zakonska regulativa, učestale

<ul style="list-style-type: none"> - drugih potencijala) - Poduzetnička edukacija lokalnog stanovništva - Provedba aktivnosti za privlačenje investitora - Suradnja između gospodarskog, obrazovnog i javnog sektora, - Poticanje malog i srednjeg poduzetništva (i njihova umrežavanja) - Dostupnost tržišta Europske unije - Razvoj različite fizičke infrastrukture - Bolja povezanost sa glavnim cestovnim pravcima u široj regiji - Decentralizacije javne uprave prema lokalnoj samoupravi, - Postojanje nacionalnih programa kao i EU fondova za pomoć poduzetništvu i gospodarstvu - Postojanje strategije razvoja turizma Republike Hrvatske, kao okvira za razvoj turizma u PSŽ (selektivnih oblika turizma, razvoja suvenira, stavljanje objekata u turističku funkciju, osnivanje agencija za pružanje tur. ponude...) - Uzlazni trend ruralnog turizma <p>Društveni razvoj i kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sudjelovanje u razvojnim programima i jačanje ljudskih kapaciteta kroz članstvo u LAG-u - Jačanje ljudskih kapaciteta kroz programe cjeloživotnog učenja, - Dostupnost fondova EU za otvaranje novih radnih mjesta, posebice kroz poslovno povezivanje i razvoj socijalne ekonomije, - Umrežavanje s drugim JLS-ovima - Decentralizacija državne uprave. 	<ul style="list-style-type: none"> zakonodavne promjene, - Promjena porezne politike na štetu jedinica lokalne samouprave - Ukidanje općina/općine ili povezivanje sa susjednom/susjednima - Promjena politike EU fondova (bilo kakvo smanjivanje sredstava na raspolaganju općinama ili dionicima sa lokalne razine općenito) - Nedostatak koordinacije između državne i lokalne samouprave, - Nestabilni uvjeti poslovanja: česta promjenljivost cijena energenata, promjena porezne politike, - Nedovoljne olakšice za poduzetnike - Nedostatak potpora za sufinanciranje projekata iz EU fondova ili sa razine države - Nedostatak financijskih sredstava za sufinanciranje projekata poduzetnika i drugih (banke, HBOR..) - Nelojalna konkurencija lokalnog gospodarstva i trgovačkih lanaca (kvaliteta vs cijena) - Negativni trendovi na razini nacionalne ekonomije: siva ekonomija, odljev mlade i obrazovane radne snage, smanjenja broja poduzetnika i pad zaposlenosti, složenost administrativnih postupaka netransparentnost u korištenju financijskih sredstava... - Prečesta promjena i neuređenost zakonodavstva, - Zakonodavstvo koje pogoduje velikim proizvođačima i favoriziranim regijama. - Prometna izoliranost <p>Društveni razvoj i kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> - Migracije mladih iz ruralnih krajeva - Nestajanje tradicijskih vrijednosti i globalizacija - Odljev školovanih kadrova
---	---

Izvor: Strategija razvoja Općine Brestovac 2015. – 2020.

Obrada: Zavoda za prostorno uređenje P-SŽ, 2021. g.

Dakle, demografska analiza pokazuje da je s obzirom na 2011. godinu došlo do pada broja stanovnika za 20% u odnosu na 2021. godinu, a analiza prirodnog prirasta stanovništva, u razdoblju od 2016. do 2020. godine u Općini Brestovac ima negativan trend (prirodni prirast/pad -33), Obzirom na negativan trend kretanja stanovništva za buduće demografske tokove moraju se predvidjeti mjere, kojima se planira demografska konsolidacija ruralnih područja, u cilju zadržavanja mlađeg, radno-aktivnog stanovništva u takvim područjima, kroz stvaranje uvjeta za bolje gospodarske, društvene i životne uvjete i zadržavanje mladog stanovništva u takvim područjima, a što je sadržano i u strateškim dokumentima na nivou Države, Županije i Općine.

Evidentirano je da u prostornom planu ostaje neuređen dio planiranih gospodarskih zona, koje bi trebalo preispitati i privesti namjeni ili ih izmjenom Plana vratiti u poljoprivredno zemljište i pritom, pažljivim odabirom prostornih rješenja nastojati u najvećoj mogućoj mjeri zaštititi najkvalitetnije poljoprivredno zemljište od neobjektivne prenamjene. U obzir je uzeta i moguća korist od prenamjene, u slučaju kada se prenamjenom daleko više profitira u gospodarskom smislu te u kontekstu novih zapošljavanja, a time i zadržavanja ljudi na ovim prostorima. Na ovoj mjeri treba i nadalje ustrajati, te prostor planirati racionalno i usmjeravati gospodarski razvoj prema već formiranim i planski utvrđenim građevinskim područjima.

U budućem gospodarskom razvoju potrebno je gospodarsku strukturu nadopuniti proizvodnim djelatnostima (prerađivačka industrija) i ostalim djelatnostima koje nisu zastupljene ili su vrlo malo zastupljene. U oživljavanju gospodarstva potrebno je poticati malo i srednje poduzetništvo.

Također, treba naglasiti važnost racionalnog planiranja, uz očuvanje prirodnih resursa kojima obiluje ovaj prostor. Prostornim planom utvrđen je niz odredbi kojima se štiti prostor od prenamjene i kojima se ograničava širenje građevinskog područja na najvrijednije resurse, a to su, prije svega, kvalitetno poljoprivredno zemljište, šume, vode i zaštićene prirodne vrijednosti.

Može se utvrditi da su prethodnom razdoblju za prostor Općine pristupilo pretežno racionalno koristili prostor, da su većinom smanjivali građevinsko područje u odnosu na površinu koju su imali u prostornim planovima „stare generacije“ (Prostornim planovima bivših općina), da su samo iznimno povećavali površinu građevinskog područja, odnosno da se koristila praksa da se proširenje granica na jednoj lokaciji kompenzira smanjenjem postojećeg građevinskog područja u dijelovima koji se kroz dugi vremenski period nisu priveli planiranoj namjeni, a niti trenutno nema takvih naznaka.

Razvojne se mogućnosti iskazuju i kroz aktiviranje prirodnih bogatstava, naslijeđenih znanja i iskustva, kulturnih i povijesnih vrijednosti u turističke svrhe. Razvojne mogućnosti, međutim, predstavlja i razvoj djelatnosti koje ne zahtijevaju prirodne resurse, već primarno primjenu novih i konkurentnijih znanja, vještina i tehnologija.

Također su utvrđene mjere zaštite i očuvanja prostora, prirodne vrijednosti i krajobrazne cjeline koje imaju potencijal da budu predložene za zaštitu temeljem zakona ili odredbi samih prostornih planova te je utvrđena prostorna distribucija tala po kvaliteti. Zaštita prirode, krajobraza i graditeljske baštine valorizirati će se prema smjernicama nadležnih tijela i osoba.

Zaštita okoliša se prvenstveno odnosi na sprječavanje i/ili smanjenje negativnog utjecaja na okoliš. Potrebno je adekvatno, kvalitetno i održivo upravljati resursima na području Općine, kako bi se u najvećoj mogućoj mjeri očuvala prirodna i kulturna baština, odnosno štitile krajobrazne i kulturno - povijesne vrijednosti kroz održivi razvoj. Održivo upravljanje prirodnim resursima, krajobraznim vrijednostima i prirodnom baštinom moguće je kroz identifikaciju, valorizaciju i interpretaciju krajobraznih vrijednosti Općine. Krajobrazne vrijednosti potrebno je povezati sa sektorima turizma, poljoprivrede, kulture, sporta i rekreacije, odnosno sa svim gospodarskim granama. U tu svrhu važna je izrada krajobraznih studija koje će kroz evidentiranje i analizu postojećeg stanja na terenu pružiti moguća rješenja i smjernice za adekvatno upravljanje prirodnim i kulturnim krajobrazom. Takve studije potrebno je uključiti u prostorno planiranje i izradu ostalih prostorno – planskih, razvojnih dokumenata i projekata, gdje evidentirane krajobrazne vrijednosti zajedno sa smjernicama predstavljaju stručnu podlogu za prostorno plansku dokumentaciju koje su od velikog značaja.

IV.2. Ocjena potrebe izrade novih i/ili izmjena i dopuna postojećih prostornih planova na razini Općine Brestovac

Iz prethodne analize stanja u prostoru, u promatranom razdoblju od posljednjeg dokumenta praćenja stanja u prostoru, izrađena je jedna Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Brestovac (2012.) i njegovo usklađenje sa Zakonom (2015.).

Ocjena potrebe izrade novih i izmjene i dopune postojećih prostornih planova na lokalnoj razini podložna je promjenama koje će proizaći iz:

- usklađivanja sa novim zakonskim propisima,
- usklađivanja s prostornim planovima više razine (prostorni planovi područne/regionalne/ i državne razine),
- usklađivanja s novim strategijama, planovima i programima,
- provođenja prostornih planova lokalne razine na osnovu pojedinačnih zahtjeva,
- potrebe korekcija/izmjene građevinskih područja naselja, kao i izdvojenih građevinskih područja izvan naselja,
- preispitivanja mogućnosti, analiza i osiguranja uvjeta za izgradnju novih izdvojenih građevinskih područja izvan naselja prema novonastalim potrebama,
- potreba preispitivanja, ažuriranja i korekcija infrastrukturnih i prometnih sustava,
- potrebe korekcija uvjeta gradnje i uređenja prostora u građevinskom području i izvan njega uz korekciju i ažuriranje Odredbi za provedbu,
- potrebe usklađivanja i ažuriranja novosti u stanju ekološke mreže – Natura 2000 i drugih elemenata koji se odnose na zaštitu okoliša i prirode te usklađivanje i ažuriranje stanja zaštite kulturnih dobara na području Općine prema aktualnom stanju i zahtjevima nadležnih službi,
- potrebe usklađenja sa zahtjevima javnopravnih tijela....

Ocjenjuje se, sukladno članku 43. stavku 6. Zakona o prostornom uređenju, kojim se navodi da – „Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja za koje u roku od sedam godina od dana njegova određivanja nije donesen urbanistički plan uređenja ili do kojega nije izgrađena osnovna infrastruktura, prestaje biti građevinsko“ – potreba izrade izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Brestovac radi redefiniranja obveza izrade urbanističkih planova uređenja.

IV.3. Preporuke mjera i aktivnosti za unapređenje prostornog razvoja

Kao rezultat naprijed provedene analize potreba, mogućnosti i ograničenja daljnjeg prostornog i održivog razvoja u prostoru Općine Brestovac, proizlazi prijedlog aktivnosti za njegovo unaprjeđenje u budućem razdoblju. Aktivnost na unaprjeđenje prostornog i održivog razvoja u prostoru Općine Brestovac svakako je daljnja izrada prostorno planske dokumentacije u skladu s novim tehnologijama, informacijskim sustavom prostornog uređenja te uvezanosti nivoa e – modula. Kvalitetnom izradom prostornih planova na svim razinama, te njihovim dosljednim i pravodobnim provođenjem, osigurat će se osnovni uvjeti za održiv prostorni i gospodarski razvoj Općine Brestovac. Naglasak je na potrebama i mogućnostima gospodarskog razvoja zasnovanih na objektivnim i planskim potrebama koje su već rađene u službenim dokumentima Strategije razvoja Općine Brestovac 2015.-2020 i Strateškom planu razvoja turizma Općine Brestovac 2018. – 2022..

Nadalje, prostorno planska rješenja treba temeljiti na imperativu racionalnog korištenja prostora, kojim će se prirodni i kulturni resursi Općine Brestovac očuvati od nenamjenskog korištenja, kao i svake druge devastacije i neplanske izgradnje.

Stoga, u nastavku se daje sažeti pregled aktivnosti koje će utjecati na postupak izrade i provedbe prostornih planova u sljedećem razdoblju, s ciljem unaprjeđenja održivog razvoja u prostoru Općine Brestovac.

Aktivnosti su prikazane, prema tematskim skupinama:

- 1. Građevinska područja** – Potrebno je nastaviti s racionalnim planiranjem građevinskih područja, uz tek iznimna proširenja, sukladno planovima višeg reda (Prostornog plana Požeško-slavonske županije) i Prostornog plana uređenja Općine Brestovac. I dalje treba težiti da se u slučaju potrebe proširenja granica mora prethodno ispitati mogućnost smanjenja postojećeg građevinskog područja

u dijelovima koji se kroz dugi vremenski period nisu priveli planiranoj namjeni, odnosno da se površina kompenzira. Ovo se odnosi kako na građevinska područja naselja, tako i na građevinska područja izdvojene namjene - gospodarske, ugostiteljsko-turističke i sportsko-rekreacijske namjene. Komunalnim opremanjem neizgrađenih dijelova naselja i ostalim mjerama treba sprječavati svako nepotrebno širenje naselja i težiti smanjenju na dimenzije primjerene potrebama. Kod planiranja novih, kao i kod uređenja postojećih stambenih naselja planirati društvenu i komunalnu infrastrukturu, uz očuvanje postojećih i planiranje novih zelenih površina inkorporiranih u urbanu strukturu naselja.

2. Infrastrukturni sustavi –

- Raditi na osuvremenjavanju postojećih prometnih koridora za koje postoji opravdani razlog, izgradnja i modernizacija postojećih prometnica
- Rješavati problematiku infrastrukture u mirovanju izgradnjom prihvatljivih parkirališnih mjesta,
- Obnavljati i izgrađivati nove pješačke staze koje povezuju prigradska naselja sa središnjim naseljem
- Rekonstrukcija postojeće ulične rasvjete,

3. **Obnovljivi izvori energije** – Poticati planiranje postrojenja za korištenje obnovljivih izvora energije u svojim prostornim planovima te realizaciju već postojećih odredbi i planiranih zona – osobito elektrana solarnih elektrana i solarnih toplinskih sustava.

4. **Prirodna i kulturna baština** – U sustavu prostornog planiranja treba i nadalje prepoznavati područja koja zaslužuju poseban odnos, brigu i zaštitu u cilju očuvanja prirodne i graditeljske baštine. Sve nove podatke o vrstama staništa, zaštićenim i evidentiranim područjima i područjima Ekološke mreže Natura 2000 Republike Hrvatske, s prijedlogom zaštite iz podloga Zavoda za zaštitu okoliša i prirode, kao i smjernice iz Konzervatorskih uvjeta i podloga potrebno je ugraditi u sve buduće izmjene i dopune prostornih planova.

Iz domene zaštite kulturnih dobara potrebno je:

1. Na prostoru Općine Brestovac potrebno je nastaviti sa stručnim istraživanjima te pravnom i tehničkom zaštitom arheoloških lokaliteta.
2. Tijekom svih građevinskih radova preporučuje se osigurati arheološki nadzor radi pravovremenog uočavanja, stručnog dokumentiranja i zaštite potencijalnih arheoloških nalaza.
3. U slučaju da se tijekom arheološkog nadzora ustanove nepokretni arheološki nalazi (objekti i/ili slojevi), neophodno je omogućiti dodatne mjere zaštite koje će propisati nadležni Konzervatorski odjel.
4. O svim slučajnim arheološkim nalazima neophodno je obavijestiti nadležni Konzervatorski odjel, a nalaze predati područnom muzeju.

6. **Poljoprivredno zemljište** – Nužno je i nadalje poticati racionalno korištenje poljoprivrednog zemljišta, povećavanje zemljišnog posjeda i iskorištavanje do sada neobrađenih/zapuštenih poljoprivrednih površina te težiti preobrazbi u pravcu razvoja suvremenog, konkurentnog i ekološki čistog

poljodjelstva. Za očuvanje i korištenje preostalog kvalitetnog zemljišta za poljodjelsku i stočarsku svrhu treba: smanjiti korištenje kvalitetnog zemljišta za nepoljoprivredne svrhe, poticati i usmjeravati proizvodnju zdrave hrane, prednost dati tradicionalnim poljoprivrednim granama koje imaju povoljne preduvjete za proizvodnju, kod određivanja trasa infrastrukturnih zahvata u prostoru poljoprivredno tlo zaštititi u najvećoj mjeri.

- 7. Šume** - U svrhu očuvanja šuma potrebno je potencirati njihovu zaštitnu ulogu. Bez nužne opravdanosti ne smanjivati šumske površine i ne provoditi prenamjenu šuma ekološke i socijalne funkcije te zaštićenih šuma u šume druge (gospodarske) namjene. Obnavljati uništene šumske površine pošumljavanjem te održavati postojeće šumske površine putem očuvanja i pravilnog gospodarenja. Pratiti provođenje mjera zaštite šuma utvrđenih Prostornim planom Požeško-slavonske županije te Prostornim planom uređenja Općine Brestovac.
- 8. Vodozaštitna područja** - Pri izradi dokumenata prostornog uređenja na svim razinama te prilikom provođenja drugih aktivnosti vezanih uz korištenje i zaštitu prostora, osobitu pozornost treba posvetiti zaštiti vodonosnika, posebno izvorištima i zaštitnim zonama izvorišta te postojećim i planiranim vodozaštitnim područjima, i to kroz mjere i radove na zaštiti voda od zagađenja i utvrđivanjem učinkovitosti zaštite. S ciljem zaštite izvorišta potrebno je sanirati divlja odlagališta otpada u vodonosnom području, ako se takvih pronađe, velike industrijske pogone – zagađivače, opremiti uređajima za predtretman otpadnih voda.

9. Gospodarenje otpadom

Za unaprjeđenje održivog razvoja u prostoru preporučuje se daljnje provođenje mjera sprječavanja nastanka otpada (kompostiranje u okviru okućnica, ponovna uporaba), nabava opreme za odvojeno sakupljanje reciklabilnog i biorazgradivog otpada kako bi se smanjila količina otpada na odlagalištima, a otpad koristio kao sekundarna sirovina i prirodno gnojivo (kompost), sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada (postavljanjem upozorenja i zabrana, pojačanim aktivnostima komunalnog redarstva), sanacija lokacija onečišćenih otpadom (uspostava sustava dojava onečišćenih lokacija i akcija čišćenja), provođenje akcija prikupljanja otpada te izobrazno - informativnih aktivnosti (radionice u vrtićima i školama, izrada promidžbenih i edukativnih materijala, objave putem weba i medija).

Prioritetne aktivnosti za iduće četverogodišnje razdoblje su osiguranje uvjeta za odvojeno sakupljanje otpada kroz nabavu spremnika i izgradnja građevina za zbrinjavanje i uporabu otpada (kompostane, sortirnice, RD građevnog otpada, odlagališta inertnog otpada i dr.) pri čemu je važno praćenje javnih poziva nadležnog ministarstva i fonda, izrada potrebne dokumentacije te prijave na javne pozive koji sufinanciraju projekte iz zaštite okoliša. Isto tako, iznimno je važna provedba informativno-izobraznih aktivnosti kroz sustavnu edukaciju, izradu promidžbenih i edukacijskih materijala, kontinuirano obavještavanje javnosti o svim aktivnostima vezanim za okoliš, kreiranje informacija i ekoloških poruka u suradnji sa školama, ustanovama i tvrtkama i sl., a sve s ciljem poticanja svakog pojedinca u društvu na smanjivanje i sprečavanje nastanka otpada te pravilno postupanje s otpadom. Ove aktivnosti provodit će se za cijelo područje u kojem javnu uslugu obavlja Komunalac Požega, a time i za područje Općine Brestovac.

Prema Pravilniku o postupanju s viškom iskopa koji predstavlja mineralnu sirovinu kod izvođenja građevinskih radova, jedinica područne (regionalne) samouprave, odnosno jedinice lokalne samouprave su dužne odrediti lokacije za odlaganje viška iskopa, koje mogu biti privremenog karaktera. Stoga se na nivou prostornog plana, a na JLS će se **odrediti lokacija prema potrebi**.

Potrebno je aktivno provoditi mjere sanacije divljih odlagališta i druge mjere utvrđene Planom gospodarenja otpadom Požeško-slavonske županije.

9. **Gospodarske zone** – Racionalnim planiranjem osigurati uvjete za oblikovanje već formiranih gospodarskih zona, uz dosljedno provođenje uvjeta utvrđenih Prostornim planom Općine Brestovac. Nove proizvodne kapacitete i poslovne sadržaje planirati ponajprije u postojećim proizvodnim i poslovnim zonama, u kojima je započeta, u planu ili je izgrađena osnovna prometna i komunalna infrastruktura. Poticati razvoj malog i srednjeg gospodarstva, poduzetništva i obrtništva, posebno u gradovima i općinskim središtima te manjim lokalnim središtima, s ciljem unaprjeđenja njihovih razvojnih i urbanih obilježja.
10. **Turističke zone** – Pristupiti realizaciji planiranih turističkih zona na području JLS-a primijeniti mjere razvojne strategije te razvoja turizma. Iskoristiti potencijale prirodnih i kulturnih vrijednosti te geografskih i ruralnih osobitosti za razvoj turizma te poticati realizaciju planiranih vrsta ugostiteljsko-turističkih, sportskih i rekreativnih zona planiranih u Prostornom planu. Racionalnim planiranjem osigurati uvjete za razvoj ruralnog turizma.

Prijedlog važnijih aktivnosti unaprjeđenja prostornog i održivog razvoja u prostoru Općine Brestovac obuhvaća potrebu razvoja infrastrukture i uređenja zemljišta za planiranu namjenu, i to:

- Izgradnja dječjeg vrtića u Brestovcu
Zemljište za lokaciju vrtića je osigurano (između OŠ D.Lerman i Župne crkve Brestovac) na kojem je već izgrađeno parkiralište i pristup budućoj građevini vrtića.
Početak izgradnje planira se u 2023.godini.
- Stavljanje u funkciju Gospodarskih zona Nurkovac i Završje
Budući da su doneseni potrebni dokumenti prostornog uređenja (urbanistički planovi uređenja za obje zone) pristupilo bi se slijedećoj fazi: izradi potrebne projektne dokumentacije za stjecanje svih potrebnih dozvola, rješavanje imovinsko pravnih odnosa te izgradnja prometne i komunalne infrastrukture u zonama.
U 2023.godini izvršit će se otkup zemljišta za koridor prometnica i komunalne infrastrukture.
- Izgradnja nogostupa u naseljima na državnim cestama D38 i D51 Ivandol, Busnovi, D.i G.Gučani, Zakorenje, Nurkovac, Završje, Skenderovci, Vilić Selo, Boričevci, Deževci, Pasikovci, Kujnik i Orljavac
- Modernizacija javne rasvjete-nastavak provedbe I.faze modernizacije-zamjena postojećih svjetiljki, led rasvjetom u naseljima uz državne ceste DC38 i DC51, a u II.fazi zamjena svih ostalih svjetiljki
- Izgradnja javne rasvjete
- Vodno komunalno gospodarstvo
Unaprjeđenje postojećeg vodoopskrbnog sustava u suradnji Tekijom –produžeci vodovodnih mreža u naseljima, ovisno o zahtjevima i potrebama korisnika
- Sustav odvodnje
Planirati sustav odvodnje ostalih naselja u Općini na način da se grade manji sustavi za jedno ili više naselja sa zasebnim sustavom za pročišćavanje.

- Sustavi odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda u naseljima Ivandol, Busnovi, D .i G. Gučani Zakorenje i Daranovci
- Sustavi odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda u naseljima Jaguplije, Skenderovci, Vilić Selo, Boričevci, Deževci, Pasikovci, Kujnik i Orljavac

- Dovršetak obnove - adaptacije i opremanje svih društvenih/mjesnih domova
Preostali mjesni domovi, koji se planiraju cjelovito obnoviti i opremiti, su: Boričevci, Perenci.

- Uređenje sadržaja kod ribnjaka u Brestovcu (izletište)

- Izgradnja i uređenje poučno edukativnih staza

- Prenamjena/adaptacija zgrade prijašnje osnovne škole u Orljavcu u Planinarski dom

- Uređenje objekta na igralištu NK Mladost Pavlovci.

V. IZVORI PODATAKA

Pri izradi ovog Izvješća korišteni su brojni dokumenti iz službene dokumentacije Zavoda za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije, koju, osim prostornih planova, čine i brojne studije i stručne podloge iz različitih područja djelovanja.

Popis dokumenata korištenih u izradi ovog Izvješća:

- Strategija prostornog razvoja Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 106/17)
- Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja, Zavod za prostorno planiranje, 1999. objava: „Narodne novine“, broj 50/99) i Odluka o izmjeni i dopuni Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 84/13)
- Prostorni plan Požeško-slavonske županije, uključivo Izmjene i dopune (Zavod za prostorno uređenje Požeško-slavonske županije („Požeško-slavonski službeni glasnik“, br. 5/02, 5A/02, 4/11, 4/15, 5/19 i 6/19 – pročišćeni tekst),
- Prostorni plan uređenja Općine Brestovac („Službeni glasnik Općine Brestovac, br. 2/08, 3/12, 7/13- pročišćeni tekst i 3/15-usklađenje).
- Izvješća o stanju u prostoru i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Općine Brestovac za razdoblje 2007-2010. godina („Službeni glasnik Općine Brestovac“, br. 4/1998)
- Strategija razvoja Općine Brestovac 2015. - 2020. godine („Službeni glasnik Općine Brestovac, broj 5/2016)
- Strateški plan razvoja turizma Općine Brestovac 2018. – 2022. godine („Službeni glasnik Općine Brestovac, br. 7/2018)
- Plan gospodarenja otpadom Općine Brestovac za razdoblje 2018 – 2023 ,lipanj 2018. (Službeni glasnik Općine Brestovac broj 3/2018)
- Županijska razvojna strategija Požeško-slavonske županije za razdoblje do kraja 2020. („Požeško-slavonski službeni glasnik“, br. 7/18)
- Kartografski prikaz ekološke mreže RH i zaštićenih područja za područje Općine Brestovac – informacijski sustav zaštite prirode – Bioportal (<http://www.bioportal.hr>) te zahtjevi zaštite prirode
- Sustav mjera zaštite za arheološke i graditeljske baštinu te tabelarni prikaz zaštićenih, obnovljenih i ugroženih nepokretnih kulturnih dobara za razdoblje 2017. – 2021. Općine Brestovac
- Osnove navodnjavanja na području Požeško-slavonske županije (izrađivač: „Hidroprojekt – Ing“ projektiranje d.o.o. Zagreb - Draškovićeve 35/I, pod brojem projekta 796/2005. i „Hidroing“ d.o.o. za projektiranje i inženjering d.o.o. Osijek – Trg J. Križanića 3, pod brojem projekta I-743/05. od listopada 2005. godine),
- Plan gospodarenja otpadom Požeško-slavonske županije 2017.-2022. godine u prosincu 2017. godine. (Izrađivač: EKO SAVJETNIK d.o.o., Slavonski Brod, pod oznakom dokumenta: RN/2017-05/PGO)
- Rudarsko – geološka studija „Studija potencijala i osnove gospodarenja mineralnim sirovinama na području Požeško-slavonske županije“ (izrađivač: Hrvatski geološki institut, Zavod za mineralne sirovine, Zagreb, kolovoz 2009. godine.)
- Studija razvitka vodoopskrbe na području Požeško-slavonske županije (izrađivač: „Hidroprojekt-ing“ d.o.o. Zagreb, Draškovićeve 35/I, lipanj 2008. godine)
- Studija zaštite voda Požeško-slavonske županije (izrađivač: „Hidroprojekt – Ing“ d.o.o. Zagreb - Draškovićeve 35/I, pod brojem projekta 2553/2005.)

Propisi korišteni u izradi Izvješća:

- Zakona o prostornom uređenju („Narodne novine“, br. 153/13, 65/17 i 114/18 i 39/19)
- Zakon o gradnji („Narodne novine“, br. 153/13 i 20/17)
- Zakon o zaštiti prirode („Narodne novine“, br. 80/13 i 15/18)
- Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 80/13, 78/15, 12/18 i 118/18)
- Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara („Narodne novine“, br. 69/99, 151/03, 157/03, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12, 136/12, 157/13, 152/14, 98/15 – Uredba, 44/17 i 90/18)
- Zakon o šumama („Narodne novine“, br. 68/18 i 115/18)
- Zakon o vodama („Narodne novine“, br. 153/09, 130/11, 56/13, 14/14 i 46/18)
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu („Narodne novine“, br. 20/18 i 115/18)
- Zakon o zaštiti zraka („Narodne novine“, br. 130/11, 47/14, 61/17 i 118/18)
- Zakon o rudarstvu („Narodne novine“, br. 56/13 i 14/14)
- Zakon o lovstvu („Narodne novine“, br. 99/18)
- Zakon o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama („Narodne novine“, br. 86/12, 143/13, 65/17 i 14/19)
- Zakon o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 94/13, 73/17 i 14/19)
- Zakon o stočarstvu („Narodne novine“, br. 70/97, 36/98, 151/03, 132/06 i 14/14),
- Zakon o obrani („Narodne novine“, br. 73/13, 75/15, 27/16 i 30/18)
- Zakon o zaštiti i spašavanju („Narodne novine“, br. 174/04, 79/07, 38/09 i 127/10)
- Zakon o zaštiti od buke („Narodne novine“, br. 30/09, 55/13, 153/13, 41/16 i 114/18)
- Zakon o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, broj 86/06, 125/06, 16/07, 95/08-Odluka USRH, 46/10 i 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15)
- Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, br. 33/01, 60/01-vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 109/07, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak pročišćenog teksta i 123/17)
- Zakon o cestama („Narodne novine“, br. 84/11, 22/13, 54/13, 148/13 i 92/14)
- Zakon o javnim cestama („Narodne novine“, br. 180/04, 138/06, 146/08, 38/09, 124/09, 153/09, 73/10)
- Zakon o sigurnosti prometa na cestama („Narodne novine“, br. 67/08, 48/10, 74/11, 80/13, 158/13, 92/14, 64/15 i 108/17)
- Zakon o željeznici („Narodne novine“, br. 94/13, 148/13 i 73/17)
- Zakon o sigurnosti i interoperabilnosti željezničkog sustava („Narodne novine“, br. 82/13, 18/15, 110/15 i 70/17)
- Zakon o zračnom prometu („Narodne novine“, br. 69/09, 84/11, 54/13, 127/13 i 92/14)
- Zakon o elektroničkim komunikacijama („Narodne novine“, br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17)
- Zakon o energiji („Narodne novine“, br. 120/12, 14/14, 95/15 – Uredba o dopuni i 102/15 - dopuna)
- Zakon o grobljima („Narodne novine“, br. 19/98 i 50/12)
- Zakon o komunalnom gospodarstvu („Narodne novine“, br. 36/95, 70/97, 128/99, 57/00, 129/00, 59/01, 26/03 - pročišćeni tekst, 82/04, 110/04 - uredba, 178/04, 38/09, 79/09, 49/11, 144/12, 147/14 i 68/18)
- Zakon o zaštiti od požara („Narodne novine“, br. 92/10)
- Zakon o arhitektonskim i inženjerskim poslovima i djelatnostima u prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“, br. 152/08, 49/11 i 25/13)
- Pravilnik o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova („Narodne novine“, br. 106/98, 39/04, 45/04 – ispravak i 163/04 - dopuna),
- Pravilnik o popisu stanišnih tipova, karti staništa te ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima („Narodne novine“, br. 88/14)

- Pravilnik o proglašenju divljih svojti zaštićenih i strogo zaštićenih („Narodne novine“, br., br. 99/09)
- Pravilnik o strogo zaštićenim vrstama („Narodne novine“, br. 144/13 i 73/16)
- Pravilnik o ocjeni prihvatljivosti za ekološku mrežu („Narodne novine“, br. 146/14)
- Pravilnik o mjerilima za utvrđivanje osobito vrijednog obradivog (P1) i vrijednog obradivog (P2) poljoprivrednog zemljišta („Narodne novine“, br. 23/19)
- Pravilnik o utvrđivanju zona sanitarne zaštite izvorišta („Narodne novine“, br. 55/02)
- Pravilnik o jednostavnim i drugim građevinama i radovima („Narodne novine“, br. 112/17 i 34/18)
- Pravilnik o osiguranju pristupačnosti građevina osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivosti („Narodne novine“, br. 78/13.)
- Pravilnik o uvjetima za projektiranje i izgradnju priključaka i prilaza na javnu cestu („Narodne novine“, br. 95/14)
- Pravilnik o prometnim znakovima, opremi i signalizaciji na cestama („Narodne novine“, br. 59/00 i 34/03)
- Pravilnik o željezničkoj infrastrukturi („Narodne novine“, br. 127/05, 16/08)
- Pravilnik o općim uvjetima za građenje u zaštitnom pružnom pojasu („Narodne novine“, br. 93/10)
- Pravilnik o uvjetima za određivanje križanja željezničke pruge i drugih prometnica („Narodne novine“, br. 111/15)
- Pravilnik o načinu osiguravanja prometa na željezničko-cestovnim prijelazima i pješačkim prijelazima preko pruge („Narodne novine“, br. 121/09)
- Pravilnik o tehničkim uvjetima gradnje i uporabe telekomunikacijske infrastrukture („Narodne novine“, br. 88/01)
- Pravilnik o tehničkim uvjetima za elektroničku komunikacijsku mrežu poslovnih i stambenih zgrada („Narodne novine“, br. 155/09)
- Pravilnik o zaštitnim i sigurnosnim zonama oko vojnih lokacija i građevina („Narodne novine“, br. 122/15)
- Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži („Narodne novine“, br. 88/15, 78/16 i 116/17)
- Pravilnik o granicama područja podslivova, malih slivova i sektora („Narodne novine“, br. 97/10 i 31/13)
- Pravilnik o korištenju obnovljivih izvora energije i kogeneracije („Narodne novine“, br. 88/12)
- Pravilnik o vrstama otpada („Narodne novine“, br. br. 27/96)
- Pravilnik o uvjetima za postupanje s otpadom („Narodne novine“, br. 123/97, 112/01)
- Pravilnik o gospodarenju otpadom („Narodne novine“, br. 117/17)
- Pravilnik o gospodarenju građevnim otpadom („Narodne novine“, br. 38/08)
- Pravilnik o grobljima („Narodne novine“, br. 99/02)
- Pravilnik o načinima i uvjetima odlaganja otpada, kategorijama i uvjetima rada za odlagališta otpada („Narodne novine“, br. 114/15 i 103/18)
- Pravilnik o načinu i postupcima gospodarenja otpadom koji sadrži azbest („Narodne novine“, br. 42/07)
- Pravilnik o graničnim vrijednostima pokazatelja, opasnih i drugih tvari u otpadnim vodama („Narodne novine“, br. 40/99, 6/01 i 14/01 – ispravak)
- Pravilnik o istraživanju i eksploataciji mineralnih sirovina („Narodne novine“, br. 142/13)
- Pravilnik o prostornim standardima, normativima te urbanističko-tehničkim uvjetima za planiranje mreže športskih objekata („Narodne novine“, br. 38/91)
- Pravilnik o granicama područja podslivova, malih slivova i sektora („Narodne novine“, br. 97/10 i 31/13)
- Odluka o utvrđivanju slivnih područja („Narodne novine“, br. 20/96, 98/98 i 5/99)
- Odluka o granicama vodnih područja („Narodne novine“, br. 79/10)
- Odluka o određivanju osjetljivih područja („Narodne novine“, br. 81/10 i 141/15),
- Odluka o popisu voda I. reda („Narodne novine“, br. 79/10)

- Odluka o razvrstavanju javnih cesta („Narodne novine“, br. 103/18)
- Odluka o razvrstavanju željezničkih pruga („Narodne novine“, br. 3/14 i 72/17)
- Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti („Narodne novine“, br. 132/17)
- Uredba o graničnim vrijednostima onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“, br. 133/05)
- Uredba o ekološkoj mreži („Narodne novine“, br. 124/13 i 105/15)
- Uredba o određivanju građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku („Narodne novine“, br. 6/00 i 68/03)
- Uredba o postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 114/08),
- Uredba o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari („Narodne novine“, br. 44/14, 31/17 i 45/17)
- Uredba o standardu kakvoće voda („Narodne novine“, br. 73/13, 151/14, 78/15, 61/16 i 80/18)
- Uredba o strateškoj procjeni utjecaja plana i programa na okoliš („Narodne novine“, br. 64/08),
- Uredba o klasifikaciji voda („Narodne novine“, br. 77/98 i 137/08)
- Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš („Narodne novine“, br. 61/14 i 3/17)
- Uredba o određivanju zona i aglomeracija prema razinama onečišćenosti zraka na teritoriju Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 1/14)
- Uredba o razinama onečišćujućih tvari u zraku („Narodne novine“, br. 117/12 i 84/17)
- Uredba o utvrđivanju popisa mjernih mjesta za praćenje koncentracija pojedinih onečišćujućih tvari u zraku i lokacija mjernih postaja u državnoj mreži za trajno praćenje kvalitete zraka („Narodne novine“, br. 65/16)
- Uredba o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpada s katalogom otpada i listom opasnog otpada („Narodne novine“, br. 50/05, 39/09),
- Uredba o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 64/08)
- Uredba o mjerilima razvoja elektroničke komunikacijske infrastrukture i druge povezane opreme („Narodne novine“, br. 131/12 i 92/15)
- Uredba o mjerilima za razvrstavanje javnih cesta („Narodne novine“, br. 34/12)
- Uredba o određivanju zahvata u prostoru i građevina za koje Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva izdaje lokacijsku i/ili građevinsku dozvolu („Narodne novine“, br. 116/07, 56/11)
- Uredba o indeksu razvijenosti („Narodne novine“, br. 63/10, 158/13 i 131/17)
- Uredbu o postupku i mjerilima za osnivanje prava služnosti na šumi i/ili šumskom zemljištu u vlasništvu republike hrvatske u svrhu eksploatacije mineralnih sirovina („Narodne novine“, br. 133/07 i 9/11)
- Odluka o donošenju Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine („Narodne novine“, br. 3/17)

Također, u izradi ovog Izvešća Zavod je surađivao s upravnim odjelima, javnim ustanovama i drugim institucijama Požeško-slavonske županije, kao s i većim brojem nadležnih državnih tijela i pravnih osoba s javnim ovlastima. Rezultat je složeni dokument koji pokriva različita područja ljudskog djelovanja, koja na različite načine utječu na buduće planiranje prostora i unaprjeđenje održivog razvoja, a i sama proizlaze iz postojećih prostorno planskih rješenja. Već i sama definicija prostornog planiranja kao interdisciplinarnosti određuje neophodnu daljnju suradnju Zavoda i nadležnih tijela na svim razinama, s ciljem što kvalitetnije realizacije navedenih projekata i provedbi aktivnosti utvrđenih ovim dokumentom.

U nastavku, sukladno članku 10. Pravilnika o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru („Narodne novine“, broj 48/14 i 19/15), se daje popis nadležnih državnih tijela, tijela

jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave, javne ustanove te druge pravne osobe s javnim ovlastima određene posebnim propisima, koje obavljaju poslove od utjecaja na sadržaj Izvješća, a koja su, na pisani zahtjev, dostavile podatke za izradu ovog Izvješća. Podaci tijela i pravnih osoba koje nisu dostavile podatke preuzeti su sa njihovih službenih Internetskih stranica te objavljenih ili dostavljenih dokumenata, studija i stručnih podloga.

Popis tijela i pravnih osoba koje su dostavile podatke za izradu ovog Izvješća:

1. Državna geodetska uprava, Područni ured za katastar Požega, Županijska 11/1, 34000 Požega (dopis: Email: josip.miksik@dgu.hr od 05. studenog 2021.)
2. Turistička zajednica Požeško-slavonske županije „Zlatna Slavonija“, Županijska 7, 34000 Požega (dopis: 05. studenog 2021.)
3. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za industriju, poduzetništvo i obrt, Sektor za rudarstvo, Ulica grada Vukovara 78, 10000 Zagreb (dopis: Email : Mario.Svrtan@mingor.hr od 08. studenog 2021.)
4. INA – INDUSTRIJA NAFTE, d.d., Istraživanje i proizvodnja nafte i plina, Komercijalni poslovi i podrška poslovanju, Odnosi državnom i lokalnom upravom, Avenija Većeslava Holjevca 10 10020 Zagreb (dopis: Znak - Re: 001/50457184/09-11-21/1841-525/MC od 09. studenog 2021.)
5. Hrvatska agencija za civilno zrakoplovstvo, Ulica grada Vukovara 284, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: 350-02/21-01/38, Urbroj: 376-05-01-21-02 od 09. studenog 2021.)
6. Hrvatska gospodarska komora, Vukovarska 6, 34000 Požega (dopis: Email: bcavar@hgk.hr od 12. studenog 2021.)
7. Hrvatske željeznice, Sektor za razvoj, pripremu i provedbu investicija i EU fondova, Mihanovićeve 12, 10000 Zagreb (dopis: broj i znak: 10388/21 1.3.1. SB od 10. studenog 2021.)
8. HEP PLIN, Ulica cara Hadrijana 7, 31000 Osijek (dopis: Broj i znak: F200002/2903/21 BM od 10. studenog 2021.)
9. HAKOM, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, Roberta Frangeša Mihanovića 9, 10110 Zagreb (dopis: Klasa: 350-01/21-02/69, Urbroj: 376-06-1-21-02 od 09. studenog 2021.)
10. Ministarstvo kulture i medija, Uprava za zaštitu kulturne baštine, Konzervatorski odjel u Požegi, Trg M. Peića 3, 34000 Požega (dopis: Klasa: 612-08/21-10/0410, Urbroj: 532-05-02-07/4-21-02 od 11. studenog 2021.)
11. Ministarstvo poljoprivrede, Uprava šumarstva, lovstva i drvne industrije, Planinska 2a, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: 350-01/21-01/31, Urbroj: 525-11/0570-21-2 od 09. studenog 2021.)
12. HOPS Hrvatski operater prijenosnog sustava d.o.o., Prijenosno područje Osijek, Vukovarska cesta 217, 31000 Osijek (dopis: Klasa: 700/21-20/03, Ur. broj: 3-002-001-02/AB-21-33 od 11. studenog 2021.)
13. Općina Brestovac, Jedinostveni upravni odjel (dopis: Klasa: 350-01/21-01/10, Urbroj: 2177-02/04/1-21-1 od 15. studenog 2021.)
14. KOMUNALAC d.o.o. Požega za komunalne djelatnosti, Vukovarska 8, 34000 Požega (dopis: 4.-1090-2/21.JR od 19. studenog 2021.)
15. Požeško-slavonska županija, Upravni odjel za gospodarstvo i graditeljstvo, Županijska 7, 34000 Požega (dopis: Klasa: 351-01/21-02/2, Urbroj: 2177/1-03/1-21-2 od 17. studenog 2021.)
16. Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije, Uprava za strateško planiranje i koordinaciju EU fondova, Miramarska 22, 10000 Zagreb, (dopis: Klasa: 350-05/20-01/1, Urbroj: 538-06/414-21-235 od 09. studenog 2021.)
17. Ministarstvo zdravstva, Ksaver 200 a, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: 351-03/21-01/37, Urbroj: 534-03-3-2/10-21-02 od 17. studenog 2021.)

18. HEP, Operator distribucijskog sustava, d.o.o., Elektra Požega, Služba za realizaciju investicijskih projekata i pristup mreži, Primorska 24, 34000 Požega (dopis: Broj i znak: 402100101/2459/21DB od 25. studenog 2021.)
19. Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za veterinarstvo i sigurnost hrane, Ulica grada Vukovara 78, p.p.1034 (dopis: 350-05/21-01/1734, Urbroj: 525-10/0536-21-2 od 22. studenog 2021.)
20. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za procjenu utjecaja na okoliš i održivo gospodarenje otpadom, Radnička cesta 80, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: 351-03/21-01/2197, Urbroj: 517-05-1-1-21-2 od 19. studenog 2021.)
21. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Zavod za zaštitu okoliša i prirode, Radnička 80/7, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: 612-07/21-38/1254, Urbroj: 517-12-2-3-2-21-2 od 26. studenog 2021.)
22. Ministarstvo poljoprivrede, Uprava za poljoprivrednu politiku, EU i međunarodnu suradnju, Ulica Grada Vukovara 78, 1000 Zagreb (dopis: 350-01/21-01/29, Urbroj: 525-12/0646-21-2 od 17. studenog 2021.)
23. Ministarstvo obrane, Uprave za materijalne resurse, Sektor za vojnu infrastrukturu i zaštitu okoliša, Služba za vojno graditeljstvo i energetska učinkovitost, Trg kralja Petra Krešimira IV 1, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: 350-02/21-01/150, Urbroj: 512M3-020201-21-2 od 23. studenog 2021.)
24. Hrvatske vode, VGO za srednju i donju Savu, Šetalište braće Radića 22, 35000 Slavonski Brod (dopis: Klasa: 350-02/21-010/0000344, Urbroj: 374-21-1-21-4 od 30. studenog 2021.)
25. Hrvatske ceste d.o.o., Sektor za pripremu, građenje i rekonstrukciju, Odjel strateško planiranje, Vončinina 3, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: 350-02/21-02/14, Urbroj: 345-400-440-441/516-21-03/DB od 25. studenog 2021.)
26. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode, Radnička 80, 10000 Zagreb (dopis: Klasa: 612-07/21-70/33, Urbroj: 517-10-2-3-21-2 od 30. studenog 2021.)
27. Bjelovarsko-bilogorska županija, Općina Sirač, Općinski načelnik Stjepana Radića 120/1, 43541 Sirač (dopis: Klasa: 350-01/21-01/2, Urbroj: 2111/04-02-21-2 od 29. studenog 2021.)
28. ŽUC Požeško-slavonske županije, Matije Gupca 6, 34000 Požega (dopis: Klasa: 960-03/21-01/32, Urbroj: 2177/0-1-01/ŽA-21-2 od 21. prosinca 2021.)
29. Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine (dopis: Email: gordana.speharhafizovic@mpgi.hr od 06. travnja 2022.)
30. Hrvatske šume d.o.o. UŠP Požega, Milke Trnine 2, 34000 Požega (dopis:Klasa: PZ/21-01/1191, Urbroj: 04-00-08/03-21-03 od 25. listopada 2021.)

VI. POPIS PRILOGA

Popis tablica:

Tablica 1.: Osnovni demografski pokazatelji za područje Općine Brestovac po naseljima, Popis 2001., 2011., 2021.g.

Tablica 2.: Kontingenti stanovništva Općine Brestovac za 2011. godinu

Tablica 3.: Kontingenti stanovništva Općine Brestovac za 2021. godinu

Tablica 4.: Indeks starenja i prosječna starost u Požeško-slavonskoj županiji 2011.g. po JLS

Tablica 5.: Indeks starenja i prosječna starost u Požeško-slavonskoj županiji 2021.g. po JLS

Tablica 6.: Prirodno kretanje stanovništva u Općini Brestovac od 2016. do 2021.

Tablica 7.: Prirodno kretanje stanovništva Požeško-slavonske županije u 2020., po JLS

Tablica 8.: Prirodno kretanje stanovništva Požeško-slavonske županije u 2021., po JLS

Tablica 9.: Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina na području Općine Brestovac

Tablica 10.: Gustoća stanovanja u naseljima Općine Brestovac

Tablica 11.: Gustoća naselja na području Općine Brestovac

Tablica 12.: Podaci o izgrađenim i neizgrađenim dijelovima građevinskih područja naselja na području Općine Brestovac

Tablica 13.: Podaci o izgrađenim i neizgrađenim dijelovima izdvojenih građevinskih područja gospodarskih zona

Tablica 14.: Podaci o izgrađenim i neizgrađenim dijelovima izdvojenih građevinskih područja ugostiteljsko-turističkih zona

Tablica 15.: Podaci o izdvojenim građevinskim područjima za izgradnju groblja

Tablica 16.: Učenici, razredni odjeli i učitelji kroz razdoblje od 2018./2020. do 2021./2022. godine

Tablica 17.: Izvadak iz registra udruga u Republici Hrvatskoj (2022.)

Tablica 18.: Broj tvrtki

Tablica 19.: Broj zaposlenih

Tablica 20.: Dobit ili gubitak poslovne godine (AOP084)

Tablica 21.: Ukupni prihodi (AOP177)

Tablica 22.: Prihodi od prodaje u inozemstvu (AOP243)

Tablica 23.: Prikaz broja i površine ARKOD parcela prema vrsti uporabe poljoprivrednog zemljišta na području Općine Brestovac 31.12.2021.

Tablica 24.: Broj poljoprivrednih gospodarstava prema organizacijskim oblicima na području Općine Brestovac na dan 31.12.2021. godine

Tablica 25.: Podaci o ARKOD parcelama prema JLS Požeško-slavonske županije na dan 31.12.2021.

Tablica 26.: Podaci o poljoprivrednim površinama po vrstama i promatranom razdoblju na području Općine Brestovac

Tablica 27.: Lovišta

Tablica 28.: Izdvojena građevinska područja (IGP) ugostiteljsko – turističke – sportsko – rekreacijske namjene na području Općine Brestovac

Tablica 29.: Eksploatacijska polja mineralnih sirovina na području Općine Brestovac prema PPP-SŽ

Tablica 30.: Popis javnih cesta na području Općine Brestovac

Tablica 31.: Radovi Izvanrednog održavanja, građenja i rekonstrukcije za područje Općine Brestovac, u razdoblju 2017.g. – 2021.g.

Tablica 32.: Stanje broja baznih postaja i antenskih stupova na području Općine Brestovac u promatranom razdoblju

Tablica 33. Duljina visokonaponske prijenosne mreže te distributivne srednje naponske i niskonaponske mreže

Tablica 34.: Opskrba pitkom i tehnološkom vodom

Tablica 35.: Sustav javne odvodnje

Tablica 36.: Vodotoci

Tablica 37.: Kanali

Tablica 38.: Zaštićeni dijelovi prirode na području Općine Brestovac

Tablica 39.: Područja ekološke mreže RH / NATURA 2000 na području Općine Brestovac

Tablica 40.: Pregledna tablica kulturnih dobara na području Općine Brestovac

Tablica 41.: Zaštićena, preventivno zaštićena, obnovljena i ugrožena kulturna dobra na području Općine Brestovac

Tablica 42.: Obvezni prostorni pokazatelji za područje Općine Brestovac

Tablica 43.: Prostorni planovi područne (regionalne) razine

Tablica 44.: Prostorni planovi lokalne razine

Tablica 45.: Prostorni plan područja posebnih obilježja Parka prirode Papuk

Tablica 46.: Prostorni plan Požeško-slavonska županije

Tablica 47.: Prostorni plan Općine Brestovac

Tablica 48.: Javna rasvjeta na području Općine Brestovac

Tablica 49.: Vatrogasni i društveni domovi na području Općine Brestovac

Tablica 50.: SWOT ANALIZE

Popis slika:

Slika 1.: Kartografski prikaz 1. "KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA/POVRŠINA" – Izvod iz Izmjena i dopuna Prostornog plana Požeško-slavonske županije - Izmjene i dopune PPUO Brestovac

Slika 2.: Stupanj i indeks razvijenosti jedinica lokalne samouprave na području Požeško -slavonske županije

Slika 3. Vrijednosti indeksa razvijenosti i pokazatelja za izračun indeksa razvijenosti prema novom modelu izračuna na lokalnoj razini za 2018. i 2013. godinu;

Slika 4.: Podaci o površinama planiranim istraživanje i eksploataciju geotermalnih voda i ugljikovodika na području Općine Brestovac

Slika 5.: Okvirna procjena mjerodavnih protoka recipijenata, Granice i površine slivova

Slika 6.: Prirodna ranjivost podzemnih voda na području PSŽ

Slika 7.: Opasnost od poplava na području Općine Brestovac

Slika 8.: Natura 2000/Ekološka mreža na području Općine Brestovac

Slika 9.: IZVOD iz Izmjena i dopuna Prostornog plana Požeško-slavonske županije - Kartografski prikaz 1. " KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA/POVRŠINA", Izmjene i dopune PPUO Brestovac u mjerilu 1:25.000.

Slika 10.: IZVOD iz UPU-a Gospodarske zone Nurkovac - Kartografski prikaz 1. " KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA", u mjerilu 1:1.000

Slika 11.: IZVOD iz UPU-a GOSPODARSKE ZONE ZAVRŠJE - Kartografski prikaz 1. " KORIŠTENJE I NAMJENA POVRŠINA", u mjerilu 1:1.000.